

GORENJSKI GLAS

GLASILKA
SOCIALISTIČNI
ZVEZE DELOVNEG/
LJUDSTVA Z/
GORENJSKI

Danes v Glasu

- stran 3:
Milo ali s silo iz
začaranega kroga
izgub
- stran 4:
Na Jezersko ne
bodo smeli pozabiti
- stran 9:
skrbimo za bistre
učence
- strani 10 in 11:
Jugoslovanski
papirni orjak
Krompir
s svetlomodro
nianso
Stotnija turistov
brez stranišča
- strani 21—28:
Posebna priloga
SETEV IN ŽETEV

Dolžnica tepe svoje rešitelje

Besede, da je v razmerah »devizne lakote« in velike zadolženosti države treba izvažati za vsako ceno, zvenijo kot dobro oguljena politična parola, saj že domala vsi večji izvozniki blaga na zahodna tržišča razmišljajo o preusmeritvi prodaje v vzhodne države in na domači trg; nekateri med njimi pa so tako že tudi storili. Nov devizni sistem je namreč veliko obetavno zastavljenih ciljev postavil na glavo. Veliki izvozniki blaga na zahod so se ob tem, ko je izvoz postal kazen, znašli v položaju, ko morajo tehtati, katero zlo je manjše: ali nadaljevati s prodajo na konvertibilni trg in zavestno pristati na izgubo ali se izogniti rdečim številkam z zmanjšanjem izvoza v zahodne države, kar pa je dolgoročno in glede na veliko zadolženost države domala pregrešno razmišljanje in ravnanje.

V tržiškem Peku, kjer so lani od 4,4 milijona parov obutve izvozili na zahod blizu dva milijona parov, so izračunali, da bi imeli ob koncu leta v skladi za rezerve ter za izboljšanje in razširitev materialne osnove dela 6,5 odstotka več denarja, če bi le en odstotek izvoza preusmerili z zahoda na vzhod. V kranjski Savi ugotavljajo, da je dohodek vse manjši, prav zaradi nerealnega tečaja dinarja, ukinitve izvoznih spodbud in visokih obresti pri posojilih za izvozno proizvodnjo. V Alpesu, kjer približno tretjino pohištva izvozijo na zahod, že zavračajo naročila iz Amerike, čeprav se zavedajo, kakšne muke jih čakajo, ko bodo ob ugodnejšem zunanjetrgovinskem režimu ponovno osvajali ta tržišča. V tovarni celuloze in papirja v Medvodah imajo svetovno storilnost, prodajajo po svetovnih cenah, pa vendarle zaradi dragih surovin in nezadostnih izvoznih spodbud pri prodaji na zahod ne krijejo niti proizvodnih stroškov, zato bodo izvažali le toliko, kolikor bo-

V SREDIŠČU POZORNOSTI

stran 3:

Izvoz s priokusom izgube

do potrebovali za uvoz surovin in strojev. In nenazadnje: gorenjski lesarji so izračunali, da bi ob nespremenjenem zunanjetrgovinskem režimu in nespremenjenem izvoznem načrtu (21 milijonov dolarjev) letos »prigospodarili« reci in piši — 1,5 milijarde dinarjev izgube.

Ob teh dovolj zgovornih številkah je nerazumljivo, da naš zunanjetrgovinski režim tepe prav tiste, ki naj bi državi pomagali iz težav. V deviznem sistemu je nekaj narobe in če ne bo prav kmalu ukrepov za spodbujanje konvertibilnega izvoza, bodo sicer žilavi izvozniki povsem omagali.

C. Zaplotnik

Prve seje občinskih skupščin

KRANJ, 10. APRILA — Rokovnik volilnih opravil določa, da se morajo v začetku prihodnjega tedna sestati na prvih sejah volizvoljeni delegati občinskih skupščin. Gorenjske občinske skupščine načrtujejo prve seje v

ponedeljek. Na njih bodo izvolili predsednike in druge funkcionarje občinskih skupščin, člane izvršnih svetov občinskih skupščin, predsednika in člane predsedstva SRS in delegate zveznega zbora zvezne skupščine. Na ponedeljkovih sejah bodo določili delegate za prvo sejo zbora občin slovenske skupščine, skupino delegatov za republiški zbor združenega dela in izvolili delegate za družbenopolitični zbor republiške skupščine.

-jk

90 MERKUR KRANJ

Učitelji lovijo plače gospodarstva

Z marcem se osebni dohodki prosvetnih delavcev v srednjih šolah povečujejo za 65 odstotkov glede na lanski december. Republiška izobraževalna skupnost je namreč sklenila, da v šolstvu ne bodo več lovili rasti dohodka v gospodarstvu s poračunavanjem za nazaj, ampak s sprotnim izplačevanjem višjih akontacij.

Osnova za izračunavanje je enota enostavnega dela, ki je vredna 35 tisoč dinarjev (do junija, nakar bodo določili novo). Srednješolski učitelj, ki je doslej zaslužil 70 tisoč dinarjev, bo poslej 110 tisoč dinarjev.

Prosvetni delavci v srednjem šolstvu torej ta hip dohitevajo delavce na podobno zahtevni: delih v gospodarstvu. Bojijo pa se, da ne bo inflacija vendarle rasla veliko hitreje kot njihov dohodek. Menijo namreč, da to še vedno ni sistemski rešitev njihovega gmotnega položaja, saj je bil denar spravljen skupaj bolj na silo; s tremi milijoni posojila, brez obračunane amortizacije po tretjem letošnjem mesecu pa tudi brez poročila za leto 1985.

V osnovnem šolstvu so osebni dohodki še bolj različni, odvisni od tega, koliko je »bogata« posamezna občina. Do konca 1990. leta naj bi učiteljske plače dohitele plače delavcev v gospodarstvu. Obstaja pa resen dvom, saj letošnje rasti, ki se gibljejo od 50 do 55 odstotkov, napovedujejo, da bodo uspeli že, če zaostanka ne bodo še bolj povečali.

H. Jelovčan

Prihodnji teden kongres slovenskih komunistov

Zanemarjali znanje in ljudsko ustvarjalnost

Kranj, 9. aprila — Kljub jasni zasnovi družbenega razvoja v praksi nismo ustvarili zadostnih in celovitih možnosti, da bi se lahko odločneje uveljavljala vloga delavcev v organizacijah združenega dela kot upravljalcev in dobrih gospodarjev z družbenimi sredstvi ter nosilcev politične oblasti. Zveza komunistov in druge subjektivne sile so se prepočasi odzivala na bistveno spremenjene družbenoekonomske razmere, vendar smo vedno bolj spoznavali, da se moramo bolj kot v preteklosti opirati na lastne sile, na materialne zmogljivosti, na znanje ter ustvarjalnost ljudi. Oboje smo v preteklosti nedopustno zanemarjali. Preseči moramo ekstenzivne načine razvoja, ki nas ne morejo izveličati iz sedanje krize, je med drugim zapisano v uvodu predloga resolucije za 10. kongres Zveze komunistov Slovenije.

Za kongres je vse pripravljeno. Predkongresne razprave se zaključujejo. Tudi na Gorenjskem bodo ta teden in v prvih dneh prihodnjega tedna še zadnje. Predkongresna razprava o predlogih dokumentov se bo potem nadaljevala na kongresu.

Deseti kongres se bo začel v četrtek, 17. aprila ob desetih dopoldne v Cankarjevem domu v Ljubljani. Končan pa bo v soboto, 19. aprila. Od kongresa veliko pričakujemo, predvsem pa jasne in odkrite besede, kako pognati voz napredka smejeje in uspešneje, da bo obdobje sedanjih težav čim prej minilo. Kongres mora ta pričakovanja upravičiti, pa tudi sama Zveza komunistov mora priti s kongresa akcijsko in idejno ter organizacijsko enotnejša ter sposobnejša.

J. Košnjek

Zbiralniki za steklo vendarle tudi pri nas — V razvitem svetu že celo desetletje ali pa še dlje poznajo posebne zbiralnike za steklo, posebne za belo, posebne za barvno steklo. Navadno so to manjši kontejnerji, ki jih odvažajo. V medvoškem Donitu pa so izdelali lične zbiralnike, ki bodo vedno na voljo, kajti praznili jih bodo kar na kamion. Za začetek bodo stali le pri nekaj večjih trgovinah in soseskah v Ljubljani, kasneje pa tudi povsod drugod po Sloveniji. Namenjena so steklenicam, ki jih ne moremo oddati v trgovini. — Foto: D. Dolenc

Novost za stanovanjske varčevalce

Višja posojila

Kranj, 10. aprila — Gorenjska temeljna banka je prva v Sloveniji sklenila povišati posojila na osnovi namenskega stanovanjskega varčevanja. Združena Ljubljanska banka sicer pripravlja nov pravilnik o stanovanjskih posojilih občanom, ki naj bi predvidoma začel veljati jeseni, vendar z ukrepi na tem področju ni bilo mogoče več odlašati zaradi negativnih posledic inflacije in stališča SZDL, da kaže čim prej ukrepati. Gorenjci smo se odločili, da se bo od 1. aprila dalje gibal odstotek posojila na namensko privarčevano vsoto od 180 do 720 odstotkov, odvisno od dolžine namenskega varčevanja (od obveznih dveh do 10 let in več). Doslej je bil odstotek posojila od 140 do 600. Spremenjeni so tudi pogoji za stanovanjsko varčevanje na osnovi enkratnega pologa. Doslej je bilo mogoče dobiti od 180 do 800 odstotkov posojila, po novem pa od 220 do 920 odstotkov. Novost je tudi obvezno namensko varčevanje za tiste, ki plačujejo pologe v devizah. S tem so pogoji za dinarske in devizne varčevalce izenačeni. Vsi ostali pogoji stanovanjskega varčevanja ostajajo nespremenjeni.

-jk

KOMPAS
KRANJ

tel.:
28-472
28-473

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

VAŠ TURISTIČNI SERVIS

Krajevna skupnost Leše

Obnova, razširitev in asfaltiranje cest

Leše, aprila — Največ težav v krajevni skupnosti je s cestami, saj je cesta do Vadič skoraj neprevozna, v Lešah pa je preozka; zato morajo v trgovino živila voziti zadnji del poti kar z vozom. Skupaj s krajevno skupnostjo Brezje bodo zgradili telefonsko omrežje.

lešanske smeri. Do polovice je bil zgrajen tudi most in letos bomo nadaljevali. Slaba je tudi cesta skozi Leše, saj do trgovine ni moč z večjim tovornjakom, zato je treba pred gasilskim domom blago preložiti na voz in ga potem prepeljati sedemsto metrov, pozimi pa celo dva kilometra.

Kar devet kilometrov cest v krajevni skupnosti ima naklon večji od 11 odstotkov. Tudi zato vsako leto samo za posipanje cest porabijo prek 200 kubičnih metrov peska. Nimajo niti kvadratnega metra asfalta in v ta srednjeročni plan so zapisali, da bi morali asfaltirati vsaj 1700 metrov ceste skozi Leše. Asfalt pa si želijo tudi v Palovičah, Vadičah in Popovem. Urediti bi morali tudi kanalizacijo. Pred leti se je namreč na tem območju pojavila zlatenica. Krive so bile fekalne vode, ki tečejo vseprek.

»Letos bo v naši in v sosednji krajevni skupnosti Brezje velika telefonska akcija. Primarni zemeljski kabel bo potekal iz Bistrice do Visoč, od tod pa zračni vodi

do naselij v obeh krajevnih skupnostih. V njih smo imenovali gradbene odbore in dobro sodelujemo. V naši krajevni skupnosti se je za telefon odločilo kar 60 naročnikov iz 75 naseljenih hiš. Vsak bo prispeval 150 tisoč dinarjev in opravil določeno število prostovoljnih delovnih ur. Naročniki so dali tudi soglasje za prekope zemljišč in postavitve telefonskih drogov,« je pohvalil zavzetost krajanov Cveto Bohinjec.

V vodstvu krajevne skupnosti si prizadevajo, da bi letos rešili še eno težavo. Ker je otrok premalo, morajo zdaj voziti v malo šolo v Tržič. Upajo, da jim bo letos uspelo, čeprav imajo še vedno samo devet otrok (normativ določa, da jih mora biti najmanj 11) malo šolo organizirati v krajevni skupnosti. Za naprej pa se ne bojijo, da v krajevni skupnosti ne bi bilo dovolj naraščaja. Na enem hektaru slabega pašnika v krajevni skupnosti je namreč v tem srednjeročnem obdobju predvidena tudi stanovanjska gradnja.

D. Papler

OD TU IN TAM ...

Srečanje predsednic aktivov kmečkih žena Gorenjske — Minuli torek so se predsednice aktivov kmečkih žena Gorenjske zbrale že tretjič. Prvo srečanje je bilo v Medvodah, drugo v Škofji Loki. Tokrat so se zbrale v Zadrudnem domu na Primskovem. Pogovorile so se o delu in izkušnjah ter sklenile, da bodo tudi na občnem zboru Zadrudne zveze Slovenije ponovile svoje zahteve za priznanje pokojnin in za organizirano ter tvorno delo aktivov kmečkih žena Slovenije. Na Gorenjskem, skupaj z Medvodami, je okrog 30 aktivov kmečkih žena. — A. Ž.

Ohraniti Triglavski narodni park

Jesenice — Organizacija Triglavski narodni park z Bleda je že predložila predlog dogovora o skupnih temeljnih planov Triglavskega narodnega parka za obdobje 1986 do 1990 tudi jeseniškemu izvršnemu svetu. Udeleženci s temi temelji opredeljujejo skupne interese za družbeni razvoj območja Triglavskega narodnega parka in prevzemajo konkretne naloge in obveznosti.

Jeseniška občina naj bi po temeljnih zagotovila predvsem izdelavo sanacijskih programov za varstvo zraka in možnosti za njihovo uresničevanje. Skupaj z Radovljico, Tolminom, območno vodno skupnostjo Soča in območno vodno skupnostjo Gorenjske naj bi pripravili predlog ekološko ustreznega načina za regulacijo vodotokov v Triglavskem narodnem parku. V parku naj bi zmanjšali hrup, odstranili neprimerna odlagališča in izdelali zazidalni načrt za Ribčev laz, Staro Fužino, Bohinjsko jezero z Ukancem ter planini Zajamniki in Studor. Potrebne bodo

tudi krajske zasnove za Tamar, Vrata, Kot in Krmo ter dolino Trente.

Temeljni planov natančno določajo tudi ostale dolžnosti pri ureditvi in ohranjanju Triglavskega narodnega parka, naravne dediščine, za katero bodo morali skupaj s Triglavskim narodnim parkom skrbeti tudi drugi. D. S.

Oskrba z drvmi

Jesenice — Delavski svet tozda Gosdarstvo Jesenice je letos spet namenil socialno in zdravstveno ogroženim starejšim občanom dobavo ozimnice — drv za kurjavo.

Po posebnem ključu bodo po posebnih krajevnih skupnostih jeseniške občine dobavili 1150 prostorninskih metrov drv, največ v krajevnih skupnostih Kranjska gora in Mojstrana. Cena za prostorninski meter drv je 6136 dinarjev ali 9440 dinarjev za kubični meter. D. S.

V soboto na Primskovem

Srečanje upokojujencev in ostarelih kmetovalcev

Primskovo, 9. marca — »Prvo srečanje z upokojujenci in ostarelimi kmetovalci je osnovna organizacija Rdečega križa v naši krajevni skupnosti pripravila pred dvema letoma. Takrat so izrazili željo, naj bo ta oblika tradicionalna,« pravi predsednik osnovne organizacije RK Primskovo Jože Eljon.

Od približno 3700 prebivalcev krajevne skupnosti Primskovo v kranjski občini je kar 3000 članov osnovne organizacije Rdečega križa. Vsako leto uspešno organizirajo krvodajalske akcije, zbirajo rabljena oblačila,

organizirajo očiščevalne akcije ter redno obiskujejo ostarele in bolne krajanke na domu.

»Nekje sem prebral o podobni prireditvi in pomislil sem, da bi to lahko organizirali tudi pri nas,« pripo-

Jože Eljon, predsednik osnovne organizacije RK Primskovo

veduje Jože Eljon, ki je že osmo leto predsednik osnovne organizacije RK Primskovo. »Pred dvema letoma smo prvič pripravili srečanje z upokojujenci in ostarelimi kmetovalci iz naše krajevne skupnosti. Obiska takrat sicer ni bilo veliko, vendar so vsi želeli, naj takšno srečanje spet organiziramo. Lani, na drugem srečanju, je bila dvorana v Zadrudnem domu že polna. V soboto, 12. aprila, ob 16. uri bomo v zadrudnem domu pripravili že tretje srečanje.«

23-članski izvršilni odbor, za katerega pravi Jože Eljon, da je zelo delaven in zasluži pohvalo, se je tudi tokrat potrdil. Kulturni program bodo najprej pripravili člani DPD Svoboda Primskovo (folklor in pevcij). Potem pa bo med različnimi družabnimi igrami in bogatim srečelovom skrbel za zabavo ansambel Triglav.

»Poslali smo 836 pisnih vabil. Imeli smo težave s seznamom in morda smo koga nehoti izpustili. Zato vabim prek Gorenjskega glasa: pridite, ne bo vam žal. Rad pa bi se zahvalil tistim delovnim organizacijam in zasebnikom, ki so lani in tudi letos to srečanje materialno podprli. Stroški so precejšnji in sami jih zagotovo ne bi zmogli.«

Nasvidenje torej v soboto (jutri) popoldne v dvorani Zadrudnega doma na Primskovem.

A. Žalar

Na Jezersko ne bodo smeli pozabiti

Kranj, aprila — V razvoj krajevnih skupnostih v hribovitem območju in ob meji so v preteklih letih usmerili 40 odstotkov združenih sredstev, predvsem na Jezersko. Ker se posebni komisiji pri kranjski občinski skupščini mandat izteka, ni odveč opozoriti, naj v bodoče na Jezersko ne pozabijo, saj bodo imela vložena sredstva le tako pravo korist.

Posebna komisija, ki so jo ustanovili sredi leta 1982, predsedoval ji je Janez Gradišar, je zdaj predstavila rezultate svojega dela, saj se ji mandat izteka. Med uspehe svojega dela šteje predvsem večjo pozornost do gospodarskega razvoja krajevnih skupnosti v hribovitem območju in ob meji, ki praviloma nimajo delovnih organizacij in zato težje zberejo sredstva za naložbe. V te krajevne skupnosti so v preteklih letih usmerjali 40 odstotkov združenih sredstev.

Na Jezerskem so spodbudili ovčerejo, denar so namenili za črede, napajališča in ograje na pašnikih ter za čiščenje planin, za zdravstvene preglede in zobraževanje rejcev. Tam je zdaj 15 rejcev (kooperantov), ki imajo 480 ovac, KZK-jeva čreda pa šteje 80 ovac.

Pri komunalni opremljenosti so denar namenili za ceste na Jezerskem, v Podblici in Njivicah, za vodovode na Možjanci, Sidražu, Viševci in Vrhpolju, za malo vodno elektrarno na Kokri ter za električno omrežje Kokra-Suhadolnik.

Dokaj odmevna so bila vlaganja v razvoj turizma na Jezerskem, predvsem v geološko raziskave mineralne vode, v odvodnjavanje deževnih voda, anacijo Planšarskega jezera, kmečki urizem in obnovo Korotana. Pri popeševanju turizma na Jezerskem pa omislija ocenjuje, da bodo morali več animanja pokazati domačini in tudi ranjska živila.

Samoprispevke so imeli v preteklih letih v devetih krajevnih skupnostih: Polnik, Žabnica, Duplje, Čirče, Podrezje, Besnica, Zalog, Tenetiše in Preoslje. Ker so najbolj zanesljiv vir

sredstev za uresničitev sprejetih programov, se zanje ponekod odločajo tudi v bodoče.

Pred časom je komisiji uspelo samoupravno organizirati redno zaposlene delavce v krajevnih skupnostih. Niso pa uspeli uveljaviti stanovanjske samouprave v krajevnih skupnostih. Z organiziranjem kurilnih odborov so poskušali povezati skupnosti stanovalcev s krajevno samoupravo, vendar ni bilo uspeha. Vendar pa je prav tu dosti skupnih interesov. mv

Koristni nasveti za traktoriste

KRANJ, APRILA — Letošnji sejem gozdarstva in kmetijstva v Kranju bodo obogatili s koristno novostjo. Svet za preventivno in vzgojno v cestnem prometu pri kranjski občinski skupščini bo namreč pripravil v sodelovanju z Gorenjskim sejemom in Kmetijsko zadrugo Sloga teoretično in praktično seznanjanje obiskovalcev z nevarnostmi pri uporabi traktorja.

V sejmiščni dvorani bo Ivan Demšar iz izobraževalnega centra RSNZ predaval o cestno prometnih predpisih, ki obravnavajo vožnjo s traktorjem v prometu, obenem pa bo opozoril na številne napake, ki se lahko za traktoriste nesrečno končajo. Po polurnih predavanjih, ki bodo 14. in 16. aprila ob 16. uri ter 19. aprila ob 10. uri, bodo prikazali še kratek vzgojni film o traktorju v cestnem prometu.

Zatem bodo udeležence predavanja popeljali na kmetijo v Prebačevem, kjer bo sledil praktični prikaz varnega

dela s traktorjem. Postopke bo komentiral inženir Viktor Frelj iz KZ Sloga. Vsem obiskovalcem, za katere bo predavanje brezplačno, bodo podarili Priročnik za varno delo s traktorjem in traktorski priključki. Dobili bodo tudi propagandno gradivo, ki jim bo omogočilo brezplačen varnostni test za njihovo osebno vozilo v kranjski tehnični službi AMZS do konca maja letos.

Med sejemom bodo poleg tega opravljali varnostne teste za traktorje, in sicer 14. aprila ves dan v Cerkljah, 16. aprila popoldan v Šenčurju, 18. aprila pa popoldan v Naklem in ves dan v Kranju. Organizatorji predvidevajo, da bodo sproti lahko poskrbeli tudi za manjša popravila traktorjev.

V Sloveniji se je doslej število traktorskih nesreč zaskrbljujoče večalo. V Kranju upajo, da bo načrtovana preventivna dejavnost vsaj nekoliko prispevala k izboljšanju razmer.

S. Saje

... KRATKE PO GORENJSKI

Ocenjevanje psov v Kranju

● Tržič — Kinološko društvo Tržič bo priredilo v nedeljo, 13. aprila 1986, telesno ocenjevanje za pse nelovskih pasem. K udeležbi vabijo vse lastnike psov, ki imajo vsaj 9 mesecev stare živali. Ocenjevanje se bo začelo ob 8. uri na prostornih Gorenjskega sejma v Kranju. (S)

Počitnice za člane ZBZ NOV

● Kranj — Člani zveze združenj borcev NOV bodo tudi letos lahko letovali v zdravilišču v Strunjanu. Za dnevno oskrbo v sobah z dvema posteljama bo treba odšteti od 3600 do 4000 dinarjev na dan. V Novigradu, kjer imajo gorenjski občinski odbori ZBZ NOV svoje hišice, pa bo dnevna oskrba v sezoni 2350 dinarjev pred sezono in po njej pa 2150 dinarjev. I. P.

Dobili bodo še eno vozilo

● Kranj — Gasilsko društvo v delovni organizaciji Sava v Kranju ima prek 250 članov, med njimi je tudi 35 žensk in 16 pionirjev ter 37 že upokojenih članov. Društvo je dokaj dobro opremljeno, kmalu pa bodo dobili še eno vozilo s protipožarnim tokom. Društvo dobro sodeluje tudi s sosednjimi gasilskimi društvi: Žabnica, Bitnje, Stražišče, Breg ob Savi z industrijskima društvoma Planika in Tekstilindus. I. P.

PRITOŽNO KNJIGO PROSIM

Neurejena okolica okrog blokov v Cerkljah — Izgled novega dela Cerkelj, kjer stoji več blokov, že kar nekaj let kviri neurejena okolica. Eden od primerov takšne neurejenosti je tudi blok Cesta v Polico 13, kjer baraka služi tudi za garažo. Zanimivo je, da so v neposredni bližini dokaj tične garaže, ki jih bo treba podreti. Menim, da bi, kar zadeva urejenost in izgled, v vodstvu krajevne skupnosti morali ukrepati. — M. iz Cerkelj

POKOJNINO NAJ PRINESE POŠTAR

Ljubljanska banka, Temeljna banka Gorenjske Kranj, priporoča, da bi dobivali pokojnine na hranilno knjižico, ne pa po pošti. Kar precej upokojujencev nas je zato, da nam prinese pokojnino pismonoša. V vasi namreč nimamo ne pošte ne poslovalnice Ljubljanske banke. Zato bi morali nositi hranilne knjižice v Kranj, da bi nam pripisovali vanje pokojnino. Že avtobus je danes drag in tudi čas je nekaj vreden.

Pa tudi v banki v Kranju, čeprav je več poslovalnic, bi bile pred okenci precejšnje gneče na dan izplačila pokojnin. Saj bi bančne uslužbenke dobesedno zasuli. Za nas, ki živimo daleč od mest, je zato še najenostavnejše, da nam pokojnino prinese še pismonoša na dom. Za bolnike, ki težko hodijo, pa sploh.

Saša Pretnar
Podbrezje 67

Razstava fotografij Jaka Čopa

Nemirni planinski vihar

Rodine, aprila — Jaka Čop že pet desetletij s fotografskim aparatom občuduje naše prelepe planine — Pri srcu so mu viharniki, megle in vse tisto, kar je v našem alpskem svetu vredno vsega občudovanja

V fotogaleriji Pasaža v radovljiški graščini je razstavil svojo imenitno fotografsko kolekcijo z naslovom Megleni dnevi v Julijih priznani in znani mojster planinske fotografije, Jeseničan Jaka Čop. Že pet desetletij upodablja motive gorske krajine, s fotografijami je opremil številne publikacije, razstavljal doma in v tujini, pri Državni založbi pa so izšle njegove knjige Raj pod Triglavom, Svet med vrhovi in Viharniki. Njegovo planinsko pravljico Zlatorog je prikazal s kolekcijo diapozitivov že več kot 32 tisoč slovenskim šolarjem.

Najbolj srečen in vesel sem tedaj, ko planinske motive ob pravilici prikazuje na razstavi. Najbolj čest, spet bo pusto predavanje. Ko pa začnem pravljico o Zlatorogu, ki je zapustil Komno in je od tedaj postala vsa pusta in kamnita tja do Triglava,

vsi pohodniki malicajo, in okaral tiste, ki odpadke zanalašč pustijo kar tam. Ali kamorkoli drugam, čeprav mislim, da so gore danes mnogo čistejše kot so bile pred leti. Ko so odpirali kočjo na Golici, se planince opazoval: kot ris bi se »vrgel« na tista, ki bi odvrnel odpadke. A jih na moje veliko zadovoljstvo ni nihče.

Jaka Čop je avtor številnih lepih turističnih prospektov. In kaj misli o gradnji vršičkih žičnic?

»Po mojem prepričanju je Vršič že toliko obljuden, da tudi žičnice ne bi bile prevelika škoda. Zelo težko pa bo tisti svet primerno urediti, čeprav se obenem zavedam, da je to edino področje, kjer se turizem lahko razvija.«

Jaka Čop kljub letom še vedno hodi po naših Julijih, ki jim je že dolgo zvest. Za svoje delo je dobil vrsto priznanj, med drugim plaketo Toneta Čufarja, zvezna priznanja za planinsko fotografijo, Prešernovo nagrado Gorenjske leta 1973, je častni član bronaste plaketo Borisa Kidriča ter plaketo zaslug za narod s srebrno mežani.

D. Sedej

Okrogla miza o proslavah

Mladi se na proslavah dolgočasijo

Jesenice, aprila — Zveza kulturnih organizacij Jesenice bo dala pobudo Zavodu za šolstvo Kranj, naj se proslave v prihodnje organizirajo drugače — Več izvirnosti in otroške ustvarjalnosti

Zveza kulturnih organizacij Jesenice ter združenje gledaliških in lutkovnih skupin Gorenjske sta na področnem srečanju Gorenjske Naša beseda '86 pripravila okroglo mizo z mentorji po šolah. Pogovarjali so se o organizaciji proslav. Pogovor je vodil Peter Militarov, poklicni režiser, ki je za področno srečanje predstavil »vzorčno« proslavo.

Vsaka jeseniška šola na leto organizira okoli sedemnajst proslav, ki so zelo stereotipne in na katerih se učenci zelo dolgočasijo. A ne le to — ne morejo biti ustvarjalne in kvalitetne, saj mentorji ne zmorejo vsega dela. Predstave bi morale biti živahnije; prikazale naj bi otroško ustvarjalnost. Mentorji so se skupaj z zvezo kulturnih organizacij zavzeli, da bi v prihodnje ob posameznih jubilejih in kulturnem slovenskem prazniku organizirala kvalitetno in razgibano razstavo le ena šola, ki naj bi potem gostovala po drugih šolah. V posameznih šolah pa bi bile morda le manjše, razredne proslave,

nekakšne čajanke, spontane in prirejene tako, kot ustreza vzgojni stopnji otrok.

Zanimiv je zgled šole, ki ob osmem februarju ni šla na množični ogled Narodne galerije v Ljubljani. Mentorji so bili veliko bolj izvirni: v šoli so pripravili razstavo tistih likovnih del, ki so jih sneli z domačih sten. Takih idej je veliko, vse pa stremijo za tem, da bi otroci raje sodelovali na proslavah, ker bodo le tako vsaj nekateri ostali zvesti kulturi tudi pozneje.

Omembe vredna je bila pobuda, da bi prenehali s preživetimi občinskimi proslavami, ki so vse enake in predvsem za mladino popolnoma nezanimive. Tudi te proslave naj bi z učenci pripravili sposobni in ustvarjalni mentorji ter kulturni delavci, ki naj bi se izognili starim in tradicionalnim oblikam. Le tako bodo na proslave prihajali tudi mladi, spoznavali dogodke iz NOB, se srečevali z zgodovino.

D. Sedej

Tržiška kulturna akcija

Od vasi do vasi

Tržič, 11. aprila — Ta in naslednji konec tedna bo skupina tržiških kulturnih ljubiteljev s pestrim zabavnim programom obiskala več krajevnih skupnosti v občini — tudi z namenom, spodbuditi kulturno dejavnost

Dvajset tržiških kulturnih ljubiteljev začne jutri, v soboto, 12. aprila, ob 18. uri na Brezjah nad Tržičem, ob 19. uri pa v Podljubelju zanimivo kulturno akcijo, ki jo organizirata občinska kulturna skupnost in Zveza kulturnih organizacij Tržič. V skupini so kvintet bratov Zupan, tržiški citraški trio, duo kitar Biteznič-Ogris, harmonikar Andrej Pivk, igralki Dorca Kralj in Marina Bohinc, plesalki Mladinskega gledališča Tržič, humoristi Tatjana Smid, Jože Fajfar in Boris Kuburič ter vodja programa Janez Kikel. Vse aprilске sobote in nedelje bodo potovali od vasi do vasi in krajanom v tržiški občini krajšali čas s pestrim razvedrilnim programom. Nastopali bodo predvsem

v odročnejših krajih, z namenom, da bi tamkajšnje kulturnike spodbudili k delu.

Tržiški kulturni ljubitelji na teh prireditvah nastopajo brezplačno, vstopnina pa bo ostala organizatorju v spodbudo kulturi v krajevni skupnosti. Poleg obilice humorja, glasbe, plesa in petja bodo obiskovalci zvedeli tudi marsikaj zanimivega o delu nastopajočih in tudi o svojem kraju.

V nedeljo, 13. aprila, ob 18. uri bo prireditev v Lešah, naslednji petek 18. aprila, ob 19. uri, v Križah, v soboto 19. aprila, ob 17. uri v Jelendolu in v nedeljo, 20. aprila, ob 17. uri v Lomu — povsod v domovih družbenih organizacij.

Boris Kuburič

Mednarodni festival amaterskega filma

Jesenice, 11. aprila — V ponedeljek, 14. aprila, se v organizaciji Zveze kulturnih organizacij Jesenice in filmske skupine Odeon začne 13. mednarodni festival amaterskega filma. Spored izbranih dokumentarnih, igranih, žanrskih in animiranih filmov se bo odvrtil v gledališču Toneta Čufarja. Svečana otvoritev festivala s kulturnim programom in predvajanjem izbranih filmov, ki jih bo izbrala žirija, bo v petek, 18. aprila, ob 19. uri. V soboto, 19. aprila, ob 15.30 se bo nadaljevalo predvajanje izbranih filmov, ob 18. uri v soboto bodo podelili nagrade in predvajali najboljše nagrajene filme. Festival se bo končal v nedeljo, 20. aprila, ko bodo dopoldne ob 10. uri predvajali izbrane planinske in športne filme.

Mednarodna razstava karikatur

Orožje — pojav brez pomena

Jesenice, 11. aprila — Danes, v petek, ob 19. uri v Kosovi graščini odpirajo mednarodno razstavo karikatur na temo Mi za mir. Razstavo je posredovala Mednarodna galerija karikatur iz Skopja in bo odprta v okviru mednarodnega festivala amaterskih filmov na Jesenicah

Mednarodno galerijo karikature je leta 1969 ustanovil makedonski časopis za humor in satiro Osten. Do danes se je na razstavah zvrstilo že 3000 avtorjev iz osemindesetih držav.

Na jeseniški razstavi so izbrana dela avtorjev iz več kot dvajsetih držav, na ogled pa so karikature, ki so najbolj upoštevale temo Mi za mir. Večina izbranih karikatur ostro napada kakršnokoli obliko oboroženega nasilja. Pogojljivo, cinično smeji vojaško „mašinerijo“ z grotesknim pačenjem njenih predstavitev. Na ta način zastrašujoče orožje postaja nekakšen pojav brez pomena — vsaj v vizijah karikaturistov.

V nekaterih karikaturah so posebej poudarjene posledice vojnih ali nasploh nasilnih dejanj: pohabljanja,

uboji, razdejanja vse do apokaliptičnih vizij. V teh karikaturah je pogosto poudarjeno dejstvo, da postane tudi agresor, uničevalec drugih tudi sam žrtev lastnega srca — zlasti zaradi nenadzorovanih dimenzij moči sodobnega orožja.

Vendar pa tudi druge zvrsti nasilja vznemirjajo zavest in vest sodobnega karikaturlista: na primer delovanje politično birokratskega aparata vseh ravni. Ne nazadnje pa karikature smeji tudi nasilje, ki ga ljudje zganjamo sami nad sabo — ko gradimo svoja dehumanizirana bivališča, brez usmiljenja uničujemo naravo itd. Karikaturlisti tudi dvomijo v nekatere poskuse urejanja svetovnih okoliščin — kot so pogajanja o razorožitvi itd.

V Mali galeriji mestne hiše je odprta razstava oljnih slik Leopolda Lauerja in njegove šole iz 19. stol.

KRANJ — V galeriji Nova v Delavskem domu, vhod 6, razstavlja akad. slikar Zmago Jeraj iz Maribora.

KRANJ — Danes, v petek, ob 20. uri bo v organizaciji kranjskih kinoamaterjev v galeriji Nova, Delavski dom, vhod 6, predstava filma Nestrpnost režiserja D. W. Griffitha.

JESENICE — V Kosovi graščini danes, v petek, ob 19. uri odpirajo mednarodno razstavo karikatur na temo Mi za mir.

V galeriji Prešernove hiše je še do 13. aprila odprta razstava Nečja Slaparja.

JESENICE — V razstavnem salonu Dolik danes, v petek, ob 18. uri odpirajo razstavo slik akad. slikarja Hermana Gvardjančiča.

TRŽIČ — V petek, 11. aprila, ob 19. uri se bodo v tržiški kinodvorani z Molièrovim Namišljenim bolnikom predstavili mladi gledališki ustvarjalci srednje šole pedagoške, računalniške in naravoslovno-matematične usmeritve iz Kranja. Režija prof. Mirjana Avsec, glasba prof. Matevž Fabijan, kostumi Mestno gledališče ljubljansko.

Srečanje pevskih zborov

Radomlje, 11. aprila — Zveza kulturnih organizacij občine Domžale, pevski zbor Radomlje in mešani pevski zbor Domžale prirejajo danes, v petek, ob 20. uri v Kulturnem domu v Radomljah srečanje pevskih zborov. Ljubiteljem slovenskih zborovskih pesmi se bo predstavilo sedem pevskih zborov: moški zbor KUD Tine Kos iz Moravč, dekliški zbor KUD Tine Kos iz Moravč, moški pevski zbor Radomlje, mešani zbor PD Jožef Virk iz Doba, dekliški zbor ŠKD osnovne šole J. B. Tita iz Domžal, komorni moški zbor Lek iz Mengša in mešani zbor DKD Svoboda Mengša.

Dramska skupina iz Dobrle vasi je z Lucijo gostovala v Preddvoru

Slovenska beseda z odra je še glasnejša, še lepša

Preddvor, 5. aprila — Slovensko prosvetno društvo Srce iz Dobrle vasi praznuje letos 80-letnico delovanja. Vse leto bo slovenska beseda živahnješa, vrstile se bodo kulturne prireditve. Mednje spada tudi Lucija, s katero so amaterski igralci iz Dobrle vasi in iz okoliških zaselkov gostovali že v številnih krajih po Koroškem, v soboto zvečer pa v Preddvoru.

Skoraj povsem polna dvorana v preddvorškem kulturnem domu je pričala, da je tod zanimanje za vaške igre živo, posebno še, če pridejo v goste igralci, ki vedno navdušijo z lepo, mehko slovensko besedo. Podjunska slovensčina je še mehkejša od tiste iz Roža in Zilje. Taka je vela z odra od vseh nastopajočih, le da je bila še lepša, še bolj poudarjena, naravnost praznična. Na glas pove, da v Dobrli vasi, čeprav je že skorajda vsa nemška, še žive Slovenci.

Jože Prunč, kmet iz Mokrij: »Večina pri gledališki skupini pa tudi pri vseh drugih kulturnih skupinah nas je kmečkij. Pa si zamislite kmečkega gospodarja, kakršen sem jaz, z veliko kmetijo, da me štirideset večerov ni doma, ker hočim na vaje. Tri mesece vaj in zdaj

še gostovanja. In to že petindvajset let. Zato igre pripravljamo pozimi, v igrah nas pokliče ven. Danes bi moral sejati, pa sem šel gostovat. K sreči me žena razume in navadno smo pri ljudeh lepo nagrajeni. Dvorane so pri nas vedno premajhne.«

Franc Podrečnik, poštni uradnik iz Dobrle vasi: »Pri društvu sem režiser, kadar pa gre za zahtevnejše stvari, kot je tale Lucija, pa pokličemo našega Silva Ovsenka na pomoč. Igram že trideset let. Večina Slovencev se kulturno udeležuje: pojejo pri zborih, plešejo pri folklori, igrajo. Tokrat smo imeli nekaj težav, kajti, spraviti na oder kar 29 igralcev, ni bilo lahko. Tudi prava, knjižna slovensčina nam dela težave. Živimo v okolju, kjer se govori samo nemško, zato ne moreš hitro najti prave slovenske besede. Tri vasi, štiri narečja — tako je pri nas. Denar je tudi problem, seveda. Od države je malo podpore, pomagajo nam naši ljudje, ki finančno bolje stojijo, trgovci, gostinci, pa seveda, vi, Slovenci. Letos, ko praznujemo 80-letnico društva, bo sploh živahno. Vaša folklorja bo prišla in vaši ansambli: Rožanc, Marolt, Avseniki, Alpski kvintet in drugi. Klošter v Dobrli vasi ima veliko dvorišče. Ko pridejo nastopat Nemci, ni ljudi, ko pa pridejo Slovenci, jih pride tudi po pet tisoč, s pol Koroške. Tudi dvojezične prireditve od 26. oktobra, avstrijskem

državnem prazniku, so dobro obiskane. Radi bi se z nemško govorečim prebivalstvom zbližali tudi s prireditvami Dober večer, sosed. A je težko. Povabimo jih, pridejo, a nas zelo počasi vabijo nazaj. Proces zblíževanja gre počasi, a se vendar premika. Po vojni še nobenemu društvu ni uspelo, da bi dobilo v goste deželnega glavarja; mi smo ga!

Veseli smo, da imamo v naši dvorani v Dobrli vasi nov, večji oder. Prihodnji teden bo na njem prvič nastopala preddvorska igralska skupina z Jaro meščanko.

Bernarda Cvelj, učiteljica iz Pliberka: »Tisti, ki delamo na področju kulture, navadno delamo na več koncih. Zadnji dve leti igram, pojem pri pevskem društvu Podjuna v Pliberku, vodim otroški pevski zbor Mlada Podjuna, tako da sem že kar preveč obremenjena. Vesela sem, da je pri nas toliko kulturnih skupin, ker se prek njih najbolj ohranja naš jezik. Ponosna sem, da sem Slovenka, in vesela, da lahko nekaj naredim za našo kulturo.«

D. Dolenc

KULTURNI KOLEDAR

RADOVLJICA — V ponedeljek, 14. aprila, ob 18.30 bo v dvorani glasbene šole znova na sporedu večer s kljunasto flavto. Nastopajo Uroš Poljšak (kljunasta flavta), Jana Zupancič (kljunasta flavta) in Jožica Potočnik (čembalo).

KAMNIK — Danes ob 17. in 20. uri Prešernovo gledališče Kranj gostuje s Hofman-Luzana Nočjo do jutra v Kamniku.

VISOKO — Jutri, v soboto, ob 19.30 gostuje na Visokem Prešernovo gledališče z delom F. Hadžiča Državni lopov.

SKOFJA LOKA — V torek, 15. aprila, ob 17. uri bo Matjaž Eržen povabil otroke k uri pravljic v knjižnico Ivana Tavčarja.

KRANJ — V galeriji Mestne hiše razstavlja akad. slik. Miha Dalla Valle.

V stebriščni dvorani Mestne hiše je na ogled stalna razstava srednjeveškega stenskega slikarstva na Gorenjskem.

V galeriji v Tavčarjevi ulici je še do 15. aprila odprta razstava akad. kiparke Alenke Eržen-Suštaršič in akad. slikarke Marjance Kraigher.

TV SPORED

SOBOTA 12. aprila

Poročila
Otroška matineja - ponovitev oddaj: Oblaki, sonce, dež in veter, 1. del Lutkomendija, 10. - zadnji del nanizanke TV Novi Sad...

TV Zagreb I. program
8.45 Poročila
8.50 Videostrani
9.00 TV koledar
9.10 Iz arhiva šolske TV...

NEDELJA 13. aprila

9.00 Poročila
9.05 Živ živ: Risanka, Benji, Zaks in deček iz vesolja
9.55 Merlin, ponovitev 10. dela nemške nadaljevanke...

dokumentarna serija
19.10 Na štirih kolesih, oddaja o prometu in turizmu
19.30 TV dnevnik
20.00 Podoba časa 1780—2060...

TV Zagreb I. program

10.20 Poročila
10.30 Otroška predstava
12.00 Kmetijska oddaja
13.00 Jugoslavija, dober dan (do 13.30)...

PONEDELJEK 14. aprila

TV mozaik
9.00 Zrcalo tedna
9.20 Puntarska pesem, 5. oddaja (CB)
10.00 Dokumentarna oddaja (do 10.30)...

9.00 TV v šoli
18.00 Beograjski TV program
18.55 Premor
19.00 Športni grafikon
19.30 TV dnevnik...

TV Zagreb I. program

8.15 Poročila
8.20 Videostrani
8.30 Naš prijatelj Tito, otroška serija
8.45 Radi imamo živali, otroška serija...

TOREK 15. aprila

TV mozaik - šolska TV
9.00 Pred izbiro poklica: Kovinarstvo
9.30 Človekovo telo: Notranja ura...

8.45 Crno-ljevo: Tradicionalno srečanje pionirjev SRFJ
9.00 TV v šoli
17.10 Test
17.25 TV dnevnik...

TV Zagreb I. program

8.15 Poročila
8.20 Videostrani
8.30 Srečno pot štafeta, otroška serija
8.45 Srečanje pionirjev Jugoslavije...

SREDA 16. aprila

TV mozaik
9.00 S. Vuga: Gorjupa bajta, TV drama
10.10 Glasbeni utrinek s koncerta GMS...

8.10 Test
8.25 Obiskovalci, 2. del ameriške nadaljevanke
8.55 TV v šoli
17.10 Test
17.25 TV dnevnik...

TV Zagreb I. program

8.10 Poročila
8.15 Videostrani
8.25 Obiskovalci, otroška serija
8.55 TV v šoli
13.45 Iz arhiva...

ČETRTEK 17. aprila

9.45 X kongres ZKS, prenos iz Cankarjeva doma (do 14.00)
Sporod za otroke
17.00 Slovenske ljudske pravljice...

nadaljevanke
22.05 TV dnevnik
8.15 Test
8.30 Šalajko, 1. del otroške serije
9.00 TV v šoli...

TV Zagreb I. program

8.10 Poročila
8.15 Videostrani
8.25 Obiskovalci, otroška serija
8.55 TV v šoli
13.45 Iz arhiva...

PETEK 18. aprila

9.00 Poročilo z X. kongresa ZKS
9.05 Tednik
9.35 Puntarska pesem - 6. oddaja (CB)...

RADIO

SOBOTA, 12. aprila

8.00 Jutranji program - 8.05 Pionirski tednik
8.30 Matineja - 11.05 Slobodna matineja
11.30 Srečanja v pokrajini...

NEDELJA, 13. aprila

Prvi program
5.00 - 8.00 Jutranji program - glasba - 8.07 Radijska igra za otroke
9.05 Še pomnite, tovariši - 10.05 Nedeljska matineja...

TOREK, 15. aprila

Prvi program
4.30 - 8.00 Jutranji program - glasba - 8.05 Radijska šola za srednje stopnjo...

SREDA, 16. aprila

Prvi program
4.30 - 8.00 Jutranji program - glasba - 8.05 Za knjizne molje
9.05 Glasbena matineja...

ČETRTEK, 17. aprila

Prvi program
4.30 - 8.00 Jutranji program - glasba - 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo...

PETEK, 18. aprila

4.30 - 8.00 Jutranji program - glasba - 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo...

KINO

KRANJ CENTER

11. aprila: ital. komedija STIRI PROTI RIJU ob 16., 18. in 19. uri.
12. aprila: ital. komedija PESTI PROTI RIJU ob 16., 20. uri...

KAMNIK DOM

11. aprila: premiera amer. komedije IZGANJALCI DUHOV ob 16., 18. in 20. uri.

JESENICE PLAVŽ

11. aprila: nem. west. film MED JASTREBI ob 18. in 20. uri.

RAZBOJNIKI

16. aprila: amer. avant. film LOV NA ZELENI DIAMANT ob 20. uri.

POLJANE

11. aprila: amer. drama FRANCOSKI LJUBIMEC ob 19. uri.

RADOVLJICA

11. in 14. aprila: franc. film PUSTOLOVŠČINE GWENDOLINE ob 20. uri.

KRANJSKA GORA

12. aprila: amer. pust. film PLACANEC ob 20. uri.

KRANJ STORŽIČ

11. aprila: hongk. film ZMEDA V LE CREEKU ob 16., 18. in 19. uri.

DUPLICA

12. aprila: amer. shriljivka SANJSKI PRIVIDI ob 20. uri.

ŠKOFJA LOKA SORA

11. aprila: amer. akcij. film SMOKEY IN RAZBOJNIK ob 18. in 20. uri.

BLED

11. aprila: hongk. film VOHUN IZ ULICE BOND ob 20. uri.

BOHINJ

12. aprila: nem. film TEŽAVE Z DVOJNIM OBČINOM ob 20. uri.

ŽELEZNIKI

11. aprila: amer. film SUPERGIRL ob 18. in 20. uri.

REŠITVE

Prejeli smo 139 rešitev. Izzrebani so bili: 1. nagrada, 1000 din, prejme Ivan Peteh...

KRIŽANKA grid with numbers 1-34 and empty cells for clues.

NAGRADNA KRIŽANKA

Vodoravno: 1. mesto v južni Turčiji, 6. del dneva, ko se menja datum...

Navpično:

1. ljubljanska umetniška galerija, 2. jugovzhodna slovenska pokrajina...

Rešitve nagradne križanke

Rešitve nagradne križanke z dne 4. aprila: slina, ralka, smirek, alva, roman, clovek, stan, calais, tr, iasi, tu, narval, kruh, golman, tiara, osman, martin, stana, orkan.

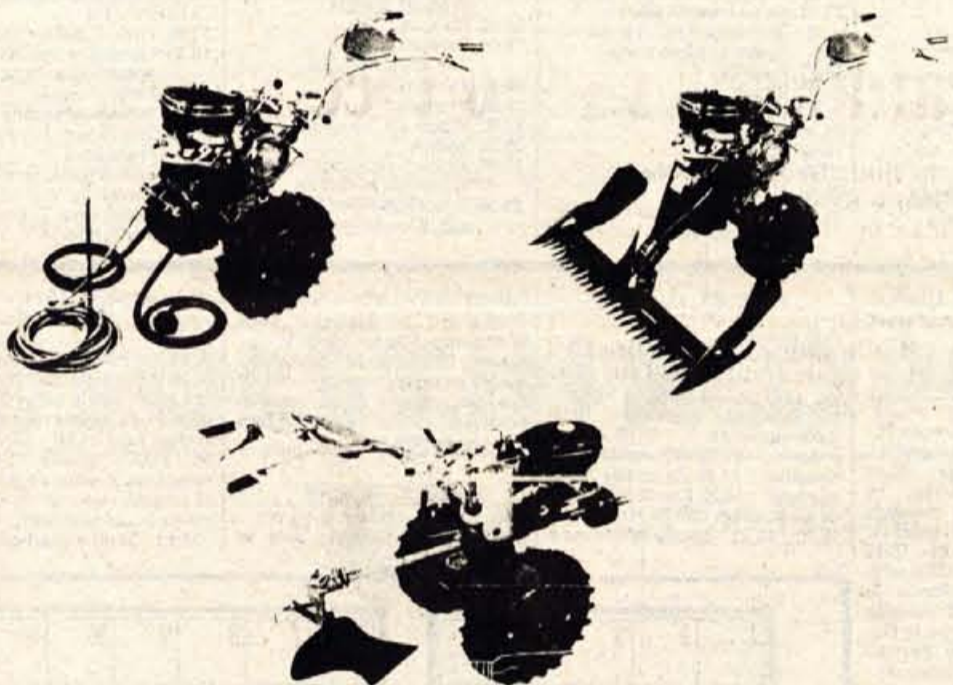

Kmetijsko živilski kombinat Gorenjske,
TOZD AGROMEHANIKA
Kranj — Hrastje 52/a
Tel.: 23-059, 28-274, 28-273, 27-285, 24-372
komerciala: 24-778

Vabimo vas na sejem v Kranju od 11. do 20. aprila 1986, kjer razstavljamo in prodajamo stroje iz celotnega prodajnega programa:

1. stroje in priključke proizvajalca TOMO VINKOVIĆ, Bjelovar
2. stroje in priključke proizvajalca IMT, Beograd
3. priključke iz lastnega proizvodnega programa: škropilnice, kultivatorje z ježem, sadilce krompirja itd.
4. Stroje in priključke IMT KNJAŽEVAC. Smo zastopnik te tovarne za zahodni del Slovenije.

Motokultivatorji tega proizvajalca so pri nas in v svetu zelo priznani in kvalitetni. Proizvajajo jih v tipih IMT 504, 506, 507, 509, 514 itd. Vsi tipi so opremljeni s paleto priključkov: plugi, osipalniki, freze, prikoliče, plugi za sneg, kose, škropilnice itd. Za vse tipe smo škropilne stroje razvili v AGROMEHANIKI in vam bodo prikazani.

Dobavni roki so ugodni, cene zajamčene, rezervni deli in servisne usluge zagotovljene.

Obiščite nas na sejmu ali v Prodajno servisnem centru Hrastje pri Kranju ali v naši prodajalni na Koroški cesti 25, Kranj. Tel.: 064-24-786 ali v Prodajno servisnem centru v Mariboru, Primorska 9. tel.: 062-38-980, 062-38-861.

SLOVENIJALES

Slovenijales-trgovina s svojim centralnim skladiščem v Vižmarjih razstavlja in prodaja na 25. mednarodnem sejmu Gozdarstva in kmetijstva od 11.—20. aprila, pohištvo priznanih proizvajalcev:

Spalnice, dnevne sobe, predsobe, kuhinje, vrtno garniture in drugo kosovno pohištvo, prikoliče in kamp opremo — vse za prosti čas.

Cenjenim kupcem priporočamo tudi obisk naše prodajalne pohištva v Vižmarjih.

Dobrodošli na Gorenjskem sejmu v Kranju in naši prodajalni v Vižmarjih.

Slovenijales Vižmarje tel.: 061 51 771
51 951

Zavarovalna skupnost Triglav — Gorenjska območna skupnost Kranj

Zdrava čreda in večja proizvodnja

Gorenjska je iskala različne oblike, kako s pospeševalnimi ukrepi spodbuditi razvoj kmetijstva, doseči večjo proizvodnjo mleka in mesa ter ohraniti oziroma tudi povečati stalež živine.

V teh iskanjih je že pred petimi leti vzniknila tudi pobuda in potreba po množičnem zavarovanju živine na Gorenjskem in posevkov oziroma žitaric v zasebnem sektorju v kranjski in škofjeloški občini. Za to pa je bilo treba skleniti posebne dogovore. Za razliko od dosedanjih dogovorov, ki so bili podpisani le v kranjski in škofjeloški občini, bodo za to srednjeročno obdobje do leta 1990 takšni dogovori podpisani v vseh gorenjskih občinah. Priprave gredo h kraju in v Zavarovalni skupnosti Triglav, Gorenjski območni skupnosti Kranj, ocenjujejo, da jih bodo podpisali do konca letošnjega polletja.

Ti dogovori vključujejo sklade za intervencije, zadržne organizacije, predelovalno industrijo — mlekarno, klavnice, veterino in Zavarovalno skupnost Triglav, Gorenjsko območno skupnost Kranj. V njih bodo opredeljene oziroma določene obveznosti za zbiranje denarja za pokrivanje zavarovalnih premij, obveznosti za zdravstveno varstvo živali, za postopke glede uveljavljanja odškodnin in za delo na preventivnem varstvu živali.

Pomembna novost novih dogovorov bo način obračunavanja višine deleža družbenih sredstev za pokrivanje zavarovalnih premij. Višina družbenih sredstev za pokrivanje zavarovalnih premij bo odvisna od prometa člana zadruga, ali drugače povedano

od oddanega mleka in mesa. Kdor bo imel dober promet (veliko tržnih viškov) oziroma bo dobro sodeloval z zadržno organizacijo, bo moral plačati le simbolični delež k zavarovalni premiji. — V povprečju naj bi znašal delež družbenih sredstev za pokrivanje zavarovalnih premij pri živalih med 50 in 60 odstotki, za posevke pa med 40 in 80 odstotki. Tak način zavarovanja je že doslej pripomogel, da je danes zavarovanih v zasebni reži na Gorenjskem 36.600 govedi ali kar 85 odstotkov vseh govedi, ki jih imajo zasebni kmetovalci. Pozitivni rezultati dosedanjih preventivnih ukrepov na tem področju se kažejo tudi pri izločenih živalih — pri poginu in prisilnem zakolu, ki se je zmanjšal na 2 odstotka (republiško povprečje je 4,5 odstotka). Organizirana skrb za zdravstveno varstvo pa je zmanjšala tudi obolevnost živali. Vsaka zavarovana žival je bila nekaj zdravljena povprečno

dvakrat na leto, zdaj pa ni niti enkrat.

K dobrim rezultatom, zdravstvenim in drugim, je veliko pripomoglo tudi preventivno delo na področju preprečevanja mastitisa. Za tovrstne akcije Zavarovalna skupnost Triglav, gorenjska območna skupnost Kranj, že pet let namenja denar za nadzor in vzdrževanje molznih strojev. To obliko pospeševanja bodo nadaljevali tudi v tem srednjeročnem obdobju. Sodeluje pa tudi v drugih preventivnih programih, ki jih vsako leto pripravi Živinorejsko veterinarski zavod Gorenjske skupaj z organizatorji kmetijske proizvodnje (zadruga) in skladi za intervencije. Napravljene so bili precejšnji posegi v zavarovanje pašnikov in zagotovitev pitne vode na njih.

Že šesto leto v kranjski občini poteka tudi organizirano zavarovanje posevkov. Nastalo je na pobudo izvršnega sveta po toči leta 1979. Do takrat je bilo v zavarovanje vključenih le 60 hektarov v kranjski občini, danes jih je že okrog 1100 hektarov. To je pomemben korak naprej, saj ob morebitni toči ni več treba trkati na solidarnostni sklad v občini. Zavarovalna skupnost Triglav oziroma Gorenjska območna skupnost Kranj pa se že dve leti vključuje tudi v organizirano obrambo pred točo v Sloveniji in na Gorenjskem v kranjski in škofjeloški občini.

40^N namo

Nama Škofja Loka vas pričakuje na Sejmu gozdarstva in kmetijstva v Kranju od 11. do 20. aprila 1986 v hali A z bogato **sejmsko ponudbo:**

- hlače, jopiči, vetrovke, brezrokavniki za lovce in gozdarje,
- vetrovke in puhovke Mont,
- pletenine, srajce, bluže, nogavice in perilo za vso družino,
- športna obutev,
- posodo Emo II. kvaliteta — prodaja na kg,
- bela tehnika, drobni gospodinjski aparati, Gorenje
- gospodinjski aparati
- zložljivi jogiji

AGRO-INDUSRIJSKI KOMBINAT „SENTA“

- obiščite nas na sejmu v Kranju od 11. do 20. aprila 86
- razstavljamo vse naše proizvode, prodajali bomo gotova jedila po znižani ceni iz naše tovarne ŠAMPIJON Senta

Bogomila Krvina iz osnovne šole Ivana Groharja v Skofji Loki

Skrbimo za bistro učence

Skofja Loka, 8. aprila — V osnovni šoli Ivana Groharja v Podlubniku ubirajo nekatere nove poti v vzgoji in izobraževanju učencev; na vzgojnem področju poudarjajo pomen oddelčnih konferenc, na izobraževalnem pa vidijo prihodnost v učenju z miselnimi vzorci.

Oddelčne konference so imele v osnovni šoli Ivana Groharja letos že četrto leto, vendar pa so na srečanje učencev z učitelji s predmetne stopnje letos prvič povabili tudi starše otrok. Povprečno polovico jih je prišlo.

»Naš učenec je še preveč zgolj objekt,« meni Bogomila Krvina, »zato mu vsaj tam, kjer je mogoče, dajmo priložnost, da bo tudi subjekt, ustvarjalen, samostojen, da bo dal nekaj iz sebe. Učenci samo oblikujejo dnevni red za oddelčno konferenco. Na njej potem tudi dokaj pogumno nastopajo. Največ govori o načinu ocenjevanja, pisanju domačih nalog, o disciplini, skrbi za manj sposobne učence, skratka, o vprašanih, ki jih najbolj bojejo. Po razpravi tudi oblikujejo sklepe, ki so zlasti za učitelje, odkar so prisotni starši, bolj obvezujoči.«

Učenci si med seboj pomagajo

Zanimivo je, da so prav oddelčne konference pokazale, da so najpogosteje starši tisti, ki so branili svojim uspešnim otrokom, da bi pri učenju pomagali manj sposobnim. »Starše smo morali prepričati, da je taka pomoč tudi za sposobne učence koristna, saj se intelektualno razvijajo. Učitelja s svojim znanjem hitro zadovoljijo, veliko težje pa učenca, ki ne česa ne razume. Če manj sposoben učenec popravi oceno v nekem predmetu, zasluži njegov sošolec učiteljevo pohvalo.«

Bogomila Krvina pravi, da se z lepo besedo dá ublažiti marsikatera napetost med učitelji in učenci. Učitelji morajo učenec znati prisluhniti. Bistveno za vzgojo je, da otroci povedo, kaj jih žuli. Potem jih učitelji lahko usmerjajo, vodijo, vplivajo nanje. Če vedo, kaj mislijo, bodo ravno tako mislili samo da učitelji ne bodo vedeli, kaj.

Letos ni disciplinskih težav

Vzgoja pa seveda ni ome-

jena samo na oddelčno konferenco. Vtkana je v učni načrt vsakega predmeta, v vsako učno uro, v vsako sestanko oddelčne skupnosti, pionske, mladinske organizacije, v vsako uro delovne vzgoje, delovne akcije.

»Na vzgojnem področju sta izredno delavni tudi socialna delavka in psihologinja. Imata svoj vzgojni program, ki ga speljeta v obliki pogovora z učenci. Radi gresta v razred, radi nadomeščata učitelja, ki manjka.«

Letos nismo imeli disciplinskih težav kot prejšnjega leta, ko so učenci razbijali opremo, pretepali mlajše, pijančevali in podobno. Veliko se tudi pozna, ker nas je zdaj manj. Vsi, učitelji in učenci, smo bolj sproščeni.«

Ob vzgoji pa seveda mora šola tudi izobraževati. Osnovni namen učitelja je, da vsak učenec v šoli uspe, saj le uspeh rodi uspeh. Če to hoče, mora dobro spoznati otrokove sposobnosti in nato od vsakega zahtevati največ, kar lahko da.

Dolga leta smo bistro učence zanemarjali

»Posebno skrbimo za bistro učence, ki smo jih v preteklih letih zanemarjali. Z dopolnilnim poukom in zahtevno, da vsak učenec konča osmi razred, smo veliko sil, veliko ur vložili v učence, da so izdelali. Ob tem pa smo bistro zanemarjali. Za učence z učnimi težavami seveda še vedno skrbimo. Naša glavna skrb pa so bistri učenci. To je naš mrtev kapital, če ga ne bomo izkoristili.«

Zato je pri pouku zelo pomembna diferenciacija in individualizacija. Raziskave kažejo, da je med dvema enajstletnikoma lahko glede na njune sposobnosti tudi do pet let razlika.

»Vseh otrok ne smemo enako učiti,« pravi Bogomila Krvina. »Za bolj sposobne učence imajo naši učitelji vedno pripravljene drugačne, dodatne, bolj zapletene naloge.«

»Enaka osnovna šola zagotavlja vsem enake pogoje. Kaj so enaki pogoji? V prvi razred pridejo normalno sposobni otroci iz različnih socialnih okolij z različnim predznanjem. Če hočemo, da otroci dobijo enako osnovo za življenje, moramo dati vsem enake možnosti, da bodo razlike iz prvega razreda v osmem razredu minile. Naloga šole naj bi bila, da posebno skrbi za učence iz manj razvitega socialnega okolja, ki imajo enake sposobnosti, le da niso razvite.«

Miselni vzorci trn v peti lenuhom

Naslednja pomembna naloga šole je, da učence nauči učiti se. Zato so se v loški šoli lotili dela z miselnimi vzorci, ki obilno snov zapišejo na skop način, da se je učenec lahko zapomni. Poiskati mora torej bistvo, ga zapisati in ohraniti v spominu. To je neprečljiva določila učencem.

»Pri delu z miselnimi vzorci prihaja zelo do izraza diferenciacija učencev. Za primer so otroci pri biologiji delali miselni vzorec o rakovici. Najhitrejši ga je izdelal v štiri minutah, zadnji v petnajstih. Šest, sedem najhitrejših učencev je v določenem času rešilo še uganko, dva pa nato še križanko. To je prava skrb za bistro učence!«

Z miselnimi vzorci se v Sloveniji ukvarjajo osamelci. Šola Ivana Groharja je edina, kjer so to naravno metodo učenja osvojili vsi učitelji in jo pri pouku uporabljajo. Navadili so se je tudi že učenci. Ko osvojijo tehniko, je miselni vzorec hitro narejen. Seveda pa zahteva naperjanje možganov. Lenuhi niso preveč navdušeni.

»Ne bi si upala trditi,« zaključuje Bogomila Krvina, »vendar učitelji pravijo, da so tudi miselni vzorci nekaj pomagali k letošnjemu zelo dobremu polletnemu uspehu naših učencev.«

Prejšnji četrtek so v šoli odprli razstavo miselnih vzorcev, na kateri so prikazali tudi delo z miselnimi vzorci, literaturo, pripravili okroglo mizo na to temo. Razstava je ta teden še odprta. H. Jelovečan

V jeseniški občini je malo orne zemlje

Z rodovitnih ravnin na višinske pašnike

Koroška Bela, aprila — Najbolj so zaradi razvoja industrije prizadeti belski kmetje, saj so na belškem polju izgubili orno zemljo — Zdaj morajo urediti pašnike v planinah

Stara gospodarska poslopja in kmečke hiše nekdanje izrazite kmečke vasi Koroške Bele so se stisnile v pobočje hriba in se tako strnile, da so si komaj dale dihali. Zato pa se je dalo dihati in gibati na širnem kmečkem polju. Belskem polju, ki ga je bilo vse do tja, do kamor ti je seglo oko v jasnem in čistem jutru.

Danes pa so maloštevilni belski kmetje zagrenjenih obrazov, kajti zdaj jim bosta industrija ali stanovanjska gradnja pobrala še tiste nekaj zemlje, ki jo po milosti še imajo. Zdi se, da je požrešna industrija v kratkem predahu le malce zajela sapo, da bi znova zamahnila in jim odvzela vse.

Kmetje so morali na višinske pašnike in košnjo, razlika je kajpak ogromna. Najbolj jo občuti največji kmetovalec daleč naokoli, Franc Smolej, Čopov Franci, ki na kmetiji dela trdo in gospodarno.

»Vse od leta 1960, ko se je začela gradnja na Belskem polju, iz leta v leto občutimo, kako nas silijo v gozd in na višinske pašnike. Industrija in stanovanjska gradnja sta nam odvzeli najbolj rodovito zem-

ljo — le malo je take v vsej jeseniški občini, saj kmetijstvo sloni večinoma na viškem kmetu. Nedvomno smo bili na Koroški Beli daleč najbolj prizadeti. Nekdaj je bilo okoli naših gospodarskih poslopij le toliko prostora, da je bilo za konjski voz, kajti predniki so znali zemljo skrbno varovati.

Za valjarno je na hektaru naše najboljši obdelovalne zemlje kaj kmalu stal vrtec in dvojčki, potem so potrebovali zemljo preko potoka Bela, spet je šel hektar in pol. Je klarna 2 je odvzela 13 hektarov, da niti ne govorim o drugih manjših pozidavah. Razumeti je treba, da je v jeseniški občini silno malo nižinske rodovitne orne zemlje in zato je za nas vsak hektar izjemno dragocen. Kadar koli se začne govoriti o novih pozidavah — ki pa svedakor bodo — nas stisne pri sreju. Kmalu bomo res ob vse.

Doma smo obdržali 23 glav živine v hlevu, imamo tri konje, z njimi moramo priti na višinske pašnike. Vzeli smo tudi nekaj zemlje v najem in klub vsemu oddamo 90 litrov mleka na dan. Deloma ga vozimo na bližnje Potoke v zbi-

ralnico. Na Beli nas je kmetov pre malo, da bi bili upravičeni do zbiralnice.

Vzeli so nam nižinsko zemljo, zato smo morali višinske pašnike kar najbolj vzorno obdelati. Na teh je delo naporno in povsem ročno, a moramo vztrajati. Poleti pasemo na Markejljevi planini, na Pustem rovtu in na Svečci. Imamo pašni odbor, kajti dela je kar precej, saj poleti zženemo na planine 136 glav goveje živine in več konj.

Jeseniška občina, ki se izrazito industrijska razvija, ima vse manj kmetov — komaj 2 odstotka vsega prebivalstva. Kmetje so že zdavnaj opozarjali, da je treba ohraniti vsako ped zemlje, kljub temu, da se občina nikdar ne bo zmogla sama ohraniti. A bilo je bob ob steno, ni in ni pametne misli, kmetje, med njimi tudi predvsem belski se pač morajo umikati v hrib, v gozdove, na visokogorske pašnike, kjer je delo trdo, kjer manj pridelajo ne le zase, temveč za vso družbo.

D. Sedej

Računalnik — velika pomoč tudi v obrti

Stranki daš vedno točen odgovor

Trlo se je ljudi in avtomobilov pred menjalnico gum pri Boltezu v Kranju. Vsi hočemo hkrati preobiti svoje konjičke iz zimskih v letne gume. Včasih sta bila oba, Jože in žena Marinka Boltez, tak čas vsa iz sebe. Drug drugemu sta pulili. iz rok blok računov, iskala cenik, računala, pisala, vpraševala čez celo delavnico, če so te ali one gume še na zalogi. Ni bil mačji kašel držati v glavi vseh 500 vrst in dimenzij avtogum. Zdaj tega ni več. Vmes je posegel računalnik, mali commodore.

Le na gumb pritisneš, pa imaš na ekranu ceno za gumo, po kateri sprašuje kupec, število teh gum na zalogi, za račun enostavno odtipkaš nekaj znakov in pisalnik ob računalniku že piše račun za stranko, ga odtrgaš in ji ga izročiš. Kopicja ostaja v spominu. In če stranka plača z okroglim zneskom, ti računalnik tudi mimogrede pokaže, koliko drobiča moraš stranki vrniti.

Pa to še ni vse. Zvečer pritisneš le na gumb, pa ti ekran pokaže dnevni promet, ostane nek zalog materialno in finančno, opozori, kaj boš moral kmalu nabaviti, da ne bo zmanjkalo v skladišču.

Ko sta se pred dobrim letom Boltezova odločila za računalnik, je žena Marinka izdelovalcu programa, Tomažu Čebašku iz Trboja, povedala kaj bi rada, da bi računalnik delal, kakšne operacije se v pisarni delavnice največkrat ponavljajo. Naredil je program, za kakršnega so se dogovorili in delo teče brez zastojev.

»Nekateri obrtniki morda še zmajejo z glavami nad to novostjo,« pravi Jože Boltez, »toda nič težkega ni delati nanj. V desetih minutah se vsega naučiš. Sicer pa imajo obrtniki žene, otroke, ki so morda že vneti za računalnik. Mirno ga lahko prepušči njim. Prav z računalnikom lahko otroka lepo vklopiš v delo. Jaz sem šel na računalnik predvsem zaradi Save in zaradi toliko vrst in dimenzij gum. Z velikimi denarji danes operirajo pri gumah, vsaka napaka se ti lahko hudo maščuje. Na tekočem moraš biti z zalogami. Računalnik te pa sproti opozarja.

Zvečer naredi računalnik isto kot registrska blagajna — zaključek. Še več: izpisek naredi posebej za prodane gume, posebej za delo, posebej za reklamacije. Tudi saldo konte, mesečne plače delavcev in podobno bi lahko dal izračunati računalniku. Takoj ti pokaže vse dolžnike in vse dolžne zneske, vodi materialno knjigovodstvo, pošilja račune, izračunava normative materialov za posamezni izdelek, izračuna lastno ceno, prodajno ceno, obračuna inventuro...

Skratka, človek si niti zamisliti ne more, kaj vse ti lahko dela računalnik, kako ti olajša delovnik pa tudi stroške poslovanja z manjša. Brez računalnika bi si pri nas res ne bi mogli več zamisliti dela.»

D. Dolenc

Velik petek za Gorenjevaško polje

Odvodnjavanje in zložba opravljena

Gorenja vas, 8. aprila — V petek so v Gorenji vasi na novo razdelili okroglo 40 hektarov zemlje na Gorenjevaškem polju, na 48 hektarih pa so v glavnem že do novega leta napravili odvodnjavanje. Zemlja bo poslej več in bolj rodila.

Potočki, ki tečejo z okoliških hribov, so se razlivali po Gorenjevaškem polju. Zemlja je bila mokra, kisla, še najbolj primerna za travnike. Razen tega je bila tudi zelo razdrobljena. Ko so jo kmetje še obdelovali s konji, tega niso tako zelo žutili. S stroji pa se je obdelava majhnih kosov zapletla in predvsem podražila. Nova cesta v Gorenjo vas je polje presekal, iz njega napravila še več manjših parcel.

Cistih kmetov je med lastniki zemlje na Gorenjevaškem polju šest, vseh lastnikov je trideset. Na pobudo loške kmetijske zadruga in kmetijskozemljiške skupnosti so se začeli lotevati odvodnjavanja (hidromelioracije) in zložbe (komasacije) hkrati. Zaradi ugodne suhe jeseni so odvodnjavanje v glavnem končali do novega leta. Skopali so dva kanala in ju speljali v Soro. Vsa stara pota so zikopali ter na-

pravili nova. Zdaj bodo skupne poti in jarke le še očistili in zasejali s travo.

Jeseni so opravili tudi meritve, tako sa so zimo izkoristili za dogovarjanje in usklajevanje, kako zemljo na novo razdeliti, da bodo vsi kar najbolj zadovoljni. Velikih težav oziroma kregov, ki so skoraj povsod redni sopotniki zložb, tod ni bilo, čeprav je zemlja na Gorenjevaškem polju razdeljena kar v štiri kategorije. Prvovrstne je le dobra tretjina. Seveda so nekateri bolj, drugi manj zadovoljni. Idealne rešitve pač ni.

Zemljo so razdelili v petek. Tisti, ki je predsedal z boljše na slabšo zemljo, je dobil primeren večji delež, drugi ravno nasprotno. Manjše razlike v kvadraturi bodo poravnali z denarjem.

Odvodnjavanje je prineslo bistveno korist s tem, ker bodo kmetje odslej lahko obdelo-

vali četrtno polja kot njive, dočim so imeli prej zaradi moče komaj tretjino njiv, na katerih so pridelovali koruzo in jih niso mogli kolobariti.

Krma bo zdaj boljša in več je bo. Medtem ko so travnik kosili trikrat, bodo na njivi lahko petkrat. Obdelava enega večjega kosa zemlje bo lažja in cenejša. Med starimi parcelami odpadle meje povečujejo koristno površino.

Rezultat vsega pa bo večji stalež živine, več mesa in mleka. Na Gorenjevaškem polju se bo odvijala organizirana proizvodnja. V okviru kmetijske zadruga so kmetje sprejeli proizvodni načrt, kako naj bi te površine čimbolj intenzivno izkoriščali. Vsi imajo sklenjene pogodbe o proizvodnem sodelovanju, nekmetje pa se bodo vključili tako, da bodo sklenili pogodbe s kmeti, ki imajo njihovo zemljo v zakupu. Tako bo res vsa zemlja dobro obdelana.

Naslednji cilj kmetov je, da se lotijo namakanja dela Gorenjevaškega polja, zlasti prodnatih njiv, in na ta način iz zemlje potegnejo še več. H. Jelovečan

gorenjski tisk

- objavlja prosta dela in naloge
- za TOZD TISK b.o. Kranj Moše Pijadeja 1
- 2 delavca za opravljanje del in nalog POREZAVA TISKOVIN
- Pogoj: Osnovna šola in eno leto izkustev. Delo je dvoizmensko in se združuje za nedoločen čas.
- 2 delavca za opravljanje del in nalog POMOČ PRI TISKU
- Pogoj: Osnovna šola in pol leta izkustev. Delo je dvoizmensko in se združuje za nedoločen čas.
- Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba delovne organizacije v roku 8 dni po objavi.

NAZAJ K NARAVI

Samski kmečki fantje in dekleta prirejamo osmo družbeno spoznavno srečanje s plesom. Srečanje bo v hotelu Ajdovec v Sevnici 26. aprila od 19. do 24. ure. Na srečanje vabimo tudi nekmečka dekleta!

Vrteli se bomo ob melodijah odličnega ansambla Lojzeta Pungertnika s pevcem Alojzom Ambrožem. Za prijetno vzdušje bo skrbel humorist Ribniški sveder!

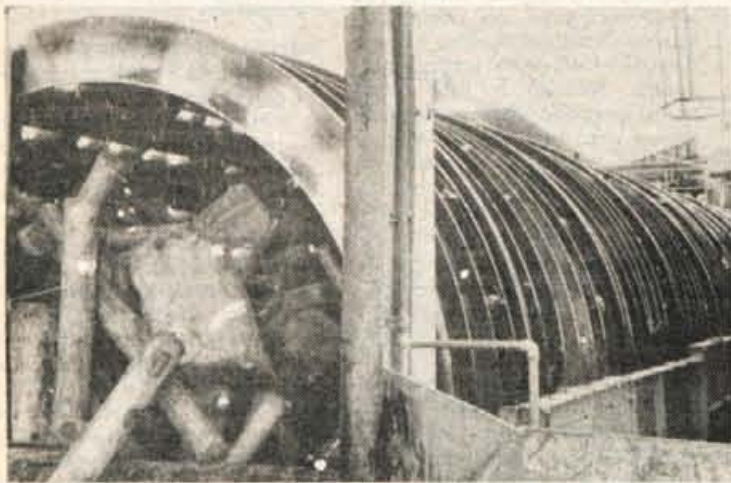
Obvezno je treba vnaprej rezervirati prostor in večerjo, ker pričakujemo izreden obisk! Cena večerje z vstopnino je 1700 dinarjev. Za rezervacije, tudi za sobe za oddaljene, telefonirajte na številko (068) 81-370. Iz Ljubljane se peljete z vlakom Ljubljana-Dobova ob 18.35. Cena povratne vozovnice je 320 dinarjev.

Organizacijski aktivi

Leta 1939 je bila ustanovljena sedanja Tovarna celuloze in papirja Djuro Salaj v Krškem, največja naša proizvajalka papirja in celuloze

Jugoslovanski papirni orjak

Krško, aprila — Ogromne količine kvalitetnega lesa, starega papirja, celuloze, kaolina in drugih dodatkov je potrebno, da lahko tovarna v Krškem naredi letno po 130.000 ton časopisnega papirja in beljene celuloze. Njene izdelke poznajo v 27 državah sveta.

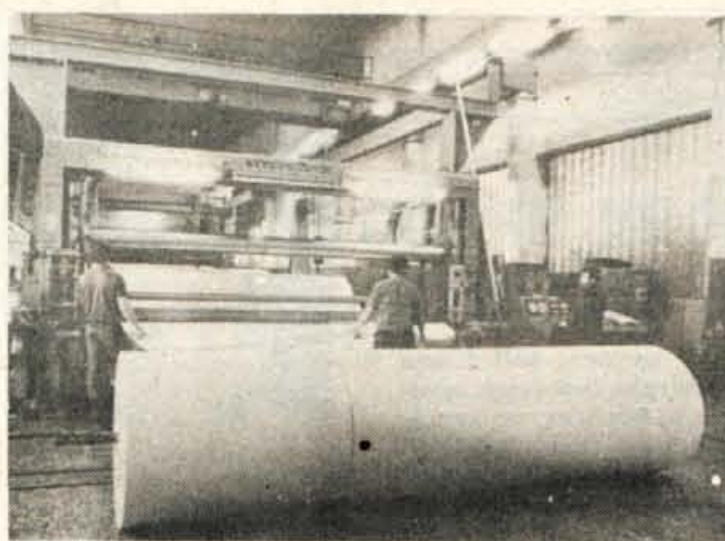
Poseben boben na poldrugi meter dolge kose lesa olupi, očisti in opere. Transportni trak jih odnese v mline, ki jih zdrobijo v trskam podobne kose.

Zdrobljeni les na ogromnih kupih čaka na postopek kuhanja v posebnih kuhalnikih.

Tovarno je treba videti, šele nato lahko ocenjuješ njene razsežnosti in zapletenost navidezno enostavne proizvodnje. Tudi papir, na katerem je natiskan današnji Gorenjski glas, je naredil 2200 članski kolektiv Tovarne celuloze in papirja Djuro Salaj v Krškem. Papirni in celulozni stroji se vrtijo dan in noč. Ustavijo jih le za nekaj dni, ko planirajo obvezni remont in še takrat na celotne linije. Stroški zagona tako orjaških strojev so predragi, pa tudi trg je praktično nenasiten za papir in celulozo. 130 tisoč ton časopisnega papirja ali 80 odstotkov vse jugoslovanske proizvodnje naradijo v Krškem letno. Gre večinoma za papirje, primerna za ofsetni tisk. Letno pa naredijo tudi enako količino beljene smrekove magnefitne celuloze, beljene bukove magnefitne celuloze in beljene topolove magnefitne celuloze. Del te celuloze porabi tovarna sama za izdelovanje papirja, del pa jo prodaja domačim in tujim papirnicam. Papir in celulozo iz Djura Salaja poznajo kar v 27 državah Evrope, Azije, Afrike in Južne Amerike.

Celulozni in papirni stroji so v bistvu nenasitni. Ogromne, skoraj neverjetne količine lesa in drugih surovin so potrebne za tako proizvodnjo papirja in celuloze. Letno predela tovarna 650.000 kubičnih metrov iglavcev, bukve, topolov in brez, predela in ponovno vključi v proizvodnjo 30.000 ton starega papirja (tako les

Tri, nad 150 metrov dolge papirne stroje, imajo v Krškem. Bala štiri metre širokega papirja, ki ga razrežejo na dimenzije časopisnih formatov, tehta okrog tri tone.

kot star papir morajo tudi utvažati), izčrpa in očisti za potrebe proizvodnje ogromne količine vode iz Save, ter zmesi za papir, dodaja velike količine kaolina iz Kamnika, barvila in kemikalije. Djuro Salaj sam proizvaja polovico potrebne električne energije, razen tega pa morajo energetiki letno zagotoviti še 235.000 ton premoga, 25.000 ton mazuta in 5000 ton kurilnega olja. Vozni park je tolikšen kot ga imajo na primer naša gozdna gospodarstva, razen tega pa so tovarniška dvorišča prepredena z železniškimi tiri.

Djuro Salaj ima tri papirne stroje. Vsaka linija je dolga nad 150 metrov, ima štiri metre delovne širine (na Švedskem ima na primer en stroj tudi 10 metrov delovne širine), v minuti pa pride iz stroja približno pol kilometra papirja. Dnevna proizvodnja znaša 350 ton.

Proizvodnja papirja je ljudem malo znana. Zato jo kaže na kratko opisati. V posebnih bazenih stroji mešajo osnovne surovine za papir: zdrobljeno celulozo, lesovino, ki je v bistvu skuhan na drobne kose

zbrušen les, kaolin, ki igra vlogo polnila, predelan star papir (le-tega uporabljajo le pri izdelavi manj kvalitetnega časopisnega papirja), barvila in kemikalije. Zmes potuje po 4 metre širokih trakovih, kjer se ji odvzame večina vode. Strjuje se in sprijema, posebni sesalniki pa ji še naprej odvzemajo vlagu. Na vrsto pride stiskalnica, ki nastajajoči papir stiska na zaželeno debelino. Papir potem teče po vročih, s paro napoljenih sušilnih valjih, se navija na navijalnik in teče prek strojnega gladilnika, ki papir zglati. Naslednja faza v postopku je rezilni stroj, ki reže papir na potrebne dimenzije. Rezilnik je v bistvu tudi atest papirja, saj se vrti z enakomerno hitrostjo kot rotacija v tiskarni. Štiri metre široka bala papirja tehta okrog treh ton. Zadnja faza je tehtanje in pakiranje. Na enakem principu, tudi na osnovi kuhanja in odvzemanja vode in vlage, se proizvaja tudi celuloza, ki je podobna grobem, nekaj milij metrov debelemu belemu kartonu.

J. Košnjek, F. Perdan

Galerija Mestne

V slikah

Radovljica, aprila — Če smo ljudje in svet obenem vznemirjajo s hladom, priznanje. V slike se mi težko priznamo, da obse...

Slike Mihe Dalla Valle danšnjemu dnevu pisane s kožo. S platen strmi v nas sama tesnoba, strah, ranjavnost sodobnega človeka, odvilčena premaganost. Prav prav niso njegove slike drugačne od sporočil, ki jih pajo dan za dnevom televizijski časopisi — kažejo nam v bistvu prav takšno podobenstvo, da ob tistem rutinsko sporočilu ostajamo ravnodušni. Drugače je pri Dalla Vallejevih slikah — sporočilo, ki v pravokotnik slike prizadeva z ostrino, vznemirja z bodečo spoznanjem, da enostavno človeško zapirati oči pred dobo današnjega sveta, pa je ta še tako mračna. Nepriznanost nas spominja na našo...

Pri kmetu Potočn'ku v Bačnah

Krompir s sivkasto-modro nianso

Bačne, 8. aprila — Pod Jesenkovim gričem in Ajdovim brdom je vasica Bačne. Tudi ta majhen biser narave je Poljanska dolina nanizala v svojo bogato ogrlico. A biseri so se razsuli. Industrija je s svojo požrešno roko oskrnila tudi najčistejše, najbolj naravno. Domačini se vse bojijo sedanjosti, trepetajo, kaj jim bo prinesla prihodnost.

Njihova sedanost in prihodnost je, ceravno nehoti, povezana z rudnikom urana Žirovski vrh. Skozi Bačne vijuga široka, prašna cesta, po kateri ves dan vozijo tovornjaki. Pet minut hoda navkreber od Potočn'kove domačije odlagajo jalovino.

Franc Drmota, Potočn'kov, je šel prositi v rudnik, naj bi cesto vendarle poškopili, če je že asfalt predrag, da ne bi prašila rastlinja, ki rase ob njej. Odšel je brez objube. Pač, ko bo dež, cesta ne bo več prašila.

Krme le za polnekdanje črede

Kmet je nad obnašanjem odgovornih v rudniku razočaran. Ni mu trn v peti le prašna cesta in trušč tovornjakov. Zaradi rudnika, zaradi odlagalništva jalovine, je izgubil dobršen kos svojega posestva. Razlastili so mu okrog šest hektarov obdelovalne zemlje, večinoma njiv, in petnajst hektarov gozda. Čeprav so objubili, da bodo najprej vozili v gozd in bo njive še lahko obdeloval, so v resnici storili ravno obratno. Najprej so zasedli njive. Tiste najboljše, nekatere so bile skoraj povsem na ravnom, najbolj prikladne za obdelovanje.

Tudi v gozd, kar ga je ostalo, zdaj težko pride. Poti so odrezane, novih ni.

Franc Drmota, Potočn'k

Delo na hribovski kmetiji je težko, na njej je konj še vedno bolj zanesljiv in varen kot traktor. Cena za delo je tod nizka. Zdej, ko je Franc Drmota izgubil velik kos najboljše zemlje, je hrane komaj za polovico nekdanjega staleža živine.

Pojavi, ki jih prej ni bilo

Še bolj kot skrčeno posestvo pa kmeta v Bačnah skrbi posledice rudniške proizvodnje. Franc Drmota ne verjame, da je jalovina povsem neškodljiva. Zakaj se v nekaterih delih gozda sušijo

vrhovi smrek, ki so bile prej lepe, zdrave, zelene, zakaj bukve izgubljajo liste? Zakaj sta soseda Milan Setničar in Anton Debenc lansko jesen za drisko živine krivila zastrupljeno otavo? Zakaj je žena, Marija Drmota, ko je plela na njivi, dobila po rokah rdeče lise? Nikoli prej jih ni. Žal ni šla k zdravniku. Zakaj so se na zelju pojavile rumene pike? Morda res samo od prahu s ceste, ali pa je ta prah res povsem nedolžen? Dokazov, žal, ni.

Prebavne motnje zaradi krompirja

Ne vedo tudi, kaj je narobe s krompirjem, ki so ga pri Potočn'ku lani sadili. Ko ga skuhajo, olupijo in osolijo, udari na črno. Nekaj časa so ga več jedli. Dobili so prebavne motnje. Ko so ga nehal jesti, so tudi težave izginile. Umetno gnojilo ne more biti krivo, saj ga krompir skoraj ne dobi. Kmet gnoji v glavnem s hlevskim gnojem. Nikoli prej krompir še ni bil tak, ne njegov, ne sosedov.

Cisto mogoče je, da na krompir vpliva jalovina, ki je na odlagalnišču niti ne zasipa s prosti, pravi Franc Drmota. Včasih se na cesti tovornjak zadaj odpre in streše tudi polovico tovora. Buldožer ga preprosto porine ob cesto. S ceste pa teče v vodo...

Franc Drmota resno pomišlja, ali naj še sadi krompir ali naj ga raje kupi. Najbrž ga bo moral kupovati.

Izvid ne pove veliko

Sanitarni inšpektor Franc Urh je poslal krompir v pregled Zavodu za socialno medicino in higieno v Kranju ter opozoril na čudno barvo. V Zavodu so 19. marca napisali izvid, ki ga citiramo:

»Vzorec je krompir, prinesen v polietilenski vrečki. Gomolji krompirja so specifičnega videza. Kuhan in takoj olupljen krompir je specifičnega videza, rumene barve, ki pa se po nekaj urah nekoliko spremeni. Dobi sivkasto-modro nianso. Kuhan krompir, ki je olupljen hladen, ostane značilno rumene barve. Pri vzorcu nismo opazili bistvenih sprememb, ki bi nastale po kuhanju.«

Zakaj krompir spremeni barvo, ali je škodljiv ali ne, tega v Zavodu niso ugotovljali. Krompir bodo poslali v pregled Kmetijskemu inštitutu v Ljubljani, kjer imajo bolj popolne instrumente za raziskave.

Ljubljanski SEPO pripravlja analizo vpliva Rudnika urana Žirovski vrh na okolje, ki jo vsi, ki jim je življenje tudi v prihodnosti mar, še posebno pa bližnji sosedi rudnika, nestrpnno pričakujejo. Potem se bo dalo reči kaj več o tem, ali ima strah ljudi trdne korenine ali ne. Najbrž pa je doba obratovanja rudnika še prekratka, da bi se vse slabše posledice v analizi že odslikale.

H. Jelovčan

Franciška Eržen iz Gorenje vasi, najstarejša

Ob punkeljnu in klekljih

Gorenja vas — Okroglo letnico rojstva ima: 1888. Novembra bo dopolnila častitljivih 98 let. Nihče v škofjeloški občini jih nima toliko. Dnevi ji minevajo v družbi otrok, ob punkeljnu in klekljih, večeri pred televizijo.

Rojena je bila v Gorenji vasi, v majhni hiši nedaleč od sedanjega doma, ki ga je kupil že njen oče. Deklece je imela komaj šest let, ko je začela sukati kleklje. Delo ji, otroku, vedno ni najbolj dišalo. Oče jo je priganjal s palico. Pa se je znašla; sukanec je zakopala v grm, da je mislil, da je že vsega porabila. Seveda ji ukana ni dolgo uspevala.

Tudi pozneje, ko dekle, je veliko klekljala. »Spice« so odkupovali trgovci. V nekdanji Avstriji, še pred prvo vojno, se je z njimi dobro služila. Delo klekljaric je bilo tedaj bolj cenjeno kot kasneje v stari in zdaj v novi Jugoslaviji. Razen tega tudi ni mo-

gla prida izbirati. Tovarnikrat ni bilo, polja doma ni imeli.

Omožila se je pri tridesetih. Vzela je čevljarja. Nič ji ni mudilo močiti, pravi, šala in doda, da se je še prvotodaj, da ni ničesar zarmnila. Mož je delal čevlje, sam se je pokorila z dvema krompirjema, dvema prašičema in sedmimi otroki. Predaha ni mogla vzeti.

Potem, ko so otroci nekako zrasi, se je spet lotila klekljanja. Da se je lahko našušedla. Brez dela pač ni mogla sedeti.

Zdej, pri 98, še vedno kleklja. S hčerko Anico sedita ob peči in si delata družbo.

ese v Kranju

Pijeta tesnoba

... bi bilo Mihi Dalla Valleju, akademskemu slikarju pripisovati črnogled pogled na svet. »Mislim, da bi bilo prebravljeno in odtujenostjo, ki veže z njih, je to zame lahko le predprejšnja posebnost, za katerega si

... dušnost, strah in prilagajanje, na to, da prečesto na nekatere probleme reagiramo tako, da raje zavijemo v trgovino in kupimo kaj svetlečega, katerega, kaj za tolažbo vesti.

Serija slik, s katerimi se razvijajo trenutno predstave v kranjski galeriji Mešičke hiše, potem ko je razstavil najprej v Radovljici, je nastala pravzaprav doma, nekaj mesecev zatem, ko se je Miha Dalla Valle vrnil po dolgi tujini iz Mehike. Medtem ko je sam po seveda sega nekoliko nazaj, v čas, ki ga je prejel prvina kot študent na Zamtesa in mehiške vlade na akademiji za likovno umetnost v Ciudad Mexico.

Skofjeločanka

Kako je bolj veselo. Kadar pa ni tako, poprime punkelj franke, ki je tudi doma. Tu je Francje in hiši. Drugi je poročen v Ljubljani. Tudi otroci pa so že umrli.

Kleklja za ljubljanski dom; majhne okrogle prtiče,anske garniture. Vsak dan naredi dva in pol. Za en prtiček dobi 133 dinarjev! Plačilo je skromno, vendar tudi v tej starosti, pač ne more sedeti križem rok, brez črna. Dolgačasila bi se.

V lepih sončnih dneh gre dan rada ven posedet. Tudi z avtom se zelo rada pe- Zvečer pa jo prevzame. Najraje gleda filme. Tuje, ki imajo podnapise. Sliši slabo, zato od doma oddaj nima prida.

Z zdravjem se sicer ne kaže hvaliti, vendar se Frančiška Eržen glede na leta kar dobro počuti. Da bi se še dol-

H. Jelovčan

»Začetki te serije slik pravzaprav sodijo na eno od razstav, ki je bila organizirana ob jugoslovanskem kulturnem dnevu v Mehiki. Ideja je bila zanimiva, razvijal sem jo naprej, tako da je zdaj slik za cel opus. Teško je reči ali bi bile slike takšne kot so, s takšno vsebino in v obliki, tudi če ne bi spremenil okolja. Verjetno bi bile. Kajti slikarjeva spoznanja o svetu, njegov odnos do sveta, ni ravno odvisen od tega, kje slikar ustvarja. Na začetku je gledala v meni predvsem misel na odtujenost človeka v sodobnem svetu, na njegovo samoto v sodobnih mestih, teh človeških mravljiščih.«

Obrisi človeških podob brez identitete, posamezni udi, številke, označbe izgubljenosti v sodobnem birokratiziranem svetu, v katerem se človek v množici giblje, misli in živi le ob pomoči smerokazov pravilnega oziroma zaželenega mišljenja, delovanja, bivanja. Svet pač, ki smo ga spoznali pri Kafki, ponovno odkrivati pri Orwellu. Tesnoba, ki veže s teh platen, pa naj še tako spominja na občutke pri Kafkovem Procesu ali procesih pisarniških svetov, pa naj nosi katerikoli letnico. Kot bi pogledal v podzavest sveta, z golo žarnico, bleščavo svetlobo posveti slikar tja, kamor pravzaprav ne gredo, da bi planila svetloba.

So takšne slike lahko izraz pesimističnega odnosa do sveta? »Niti ne,« pravi slikar. »Svetu je treba nastavljati zrcala, pa naj bodo to sporočila v besedi ali sliki ali drugi obliki, umetniki to že od nekdanj počenajo. Sicer pa bolj slišim razlago, da sodi moje delo med takojmenovano angažirano umetnost, čeprav mislim, da tudi to ne bo povsem točno. Moje slike enostavno govore o nekaterih problemih tega sveta, o problemih, ki niti niso novi, a so v sedanjem času postale izrazitejši. Sicer pa — slikarju je pač najtežje z beseda mi razlagati nekaj, kar je enkrat že povedal s čopičem.«

Miha Dalla Valle se zdaj odpravila nazaj v Mehiko, ki ga kot eksotična dežela, vsaj za večino Evropejcev je tako, še vedno privlači. »Nekatera okolja so kot magnetizem, nekakšna polnita za energijo. Vsaj tako doživljam Mehiko. Pa nisem edini, dežela je zanimiva tudi za druge umetnike, pisatelje na primer pa ne le iz evropskih dežel — od nekdanj pa tudi danes. Enkrat bo morda res treba izbrati, kje pognati korenine...« Sicer pa — ko bi vedel, katero obdobje je za nas najpomembnejše?

L. Mencinger

PETKOV PORTRET

Minka Krvina

Dvajset let bo kmalu, odkar je začela pisati, željo pa je nosila v sebi veliko veliko dlje. Seže ko jo je bolezen vrgla na posteljo, je našla čas. Najprej za dnevnik, in potem, ko je zdravje za silo poprpala, so se rojevale knjige. Ponoči, kot otroci. Koliko noči je prebedela! Iz nje je vrelo. Da je le odmašila ta vrecel in ga spustila na plan! O kmečkih ljudeh je pisala, o življenju, ki ostaja prikrito ljudem za debelimi kamniti-mi zidovi hiš, hlevov, na travnikih, njivah, o življenju ob pridnih močnih konjih in trmastihi kobilah, ob lačnih pujskih, ob otrocih, ki jih je malokdaj čas popestovati, o starih tetah, ki nosijo v sebi skrite zatrite ljubezni, o berarčih, ki so kos kruha in latvico mleka iz rok kmečke gospodinje poplačali s sto novicami, o vsakdanjih hišnih prepričljivih in preprih, ki niso mogli ostati skriti ne otrokom ne sosedom...

»Ljudje mislijo, da se na deželi nič ne dogaja,« pravi Minka. »Pa se. Ljudje veliko več vedo o drugih, kot pa v mestih. In vsaka novica, ki pride na vas, ima drugačno težo, kot ona v mestu. Tam gre mimogrede mimo, na vasi pa jo premelevamo, pregledamo vse njene plati, globoko v nas se usede.«

Na stranskem tiru je bilo prvo njeno obsežnejše delo. V dveh delih je izšlo. Sledili so Kmetje brez zemlje, Rodila sem jih, Brema resnice, Naše mame ljubi vsakdan, Deklica s konji. Objavila je tudi več podlistkov in člankov. Večina njenih del je iz-

šla pri Kmečkem glasu, le dve pri Cankarjevi založbi.

Spet ima neko obirno knjigo v delu. V treh delih bo izšla, predvideva. Ko bi le ne bilo doma toliko dela in ko bi bila bolj zdrava. Trije otroci so že zdoma, le najmlajši je še doma. Ob koncu tedna prihajajo, da postore najtežja dela. Zdjaj je se mo- za delno kap. Nobena nesreča pa res ne pride sama. Mož, pravi Minka, ni še nobene njene knjige prebral, še naslova ne pogledal. Ko je zadnjič odhajal v zdravilišče, mu je Naše mame ljubi vsakdan potisnila v torbo. Morda se je bo lotil, ko mu bo dolgčas. Vsak drugačnega kova sta, a se čudovito dopolnjujeta. Vsak daje polovico, oba sta pa celota. Če bi bil se on tako občutljiva duša, kot ona, saj bi se ne dalo ne živeti, ne delati, razmišlja.

Preprosta kmečka žena je Minka Krvina. Taka, kot vse druge, ki morajo vstajati pred zoro, postreči možu, otrokom, povardevati v hlevu, pa pleti pa žeti pa sušiti seno, hraniti prašiče, peso okopavati. Le da zvečer druge gredo spat, ona pa prime za pero in piše, piše. Pisanje je njen drugi jaz, pravi. Mora, sicer bi vse to ostalo v njej.

Včasih si je želela postati učiteljica. A ji ni bilo dano. Reščino so tolkli doma. Barakarji so bili, v bakovski štali v Stranski vasi pri Dobrovi so stanovali. Oče je bil predvojni komunist, največkrat brez dela. Mama je prala bokavski baronici in cerkveno perilo. Nič koliko zim

je na Gradaščici razbijala led, da je nahranila svojih sedem otrok. Danes so vsi na dobrem. Minka zdaj uči preko knjig. Vsaka posebej je knjiga o življenju, trdem kmečkem življenju, kjer je boj z naravo neizprosno vsakdanjik.

Kaj se mara pisateljem, ki lahko samo pišejo, pravi. Ves dan imeti čas za pisanje! To je razkošje! Ona ga pa ima, kolikor ga ukrade nočem, možu, otrokom, kuhinji, kmetiji. Njim se ne more na njivi splašiti konj, da potem ne morejo napisati dogovorjenega članka. Njej se pa. Sestnajst ur garaš čez dan, ponoči pišeš. Saj je to pravo junaštvo. Pa se še spodikajo vate. Nekdo je zapisal, da je boljši vsak Dr. roman, kot njeno pisanje.

Menda je bilo prav pri Bremenu resnice. Kvaliteta se pokaže pri zadovoljnih bralcih. Pri razprodanih knjigah. Pred dnevi je pri založbi Kmečki glas izšel ponatis ene njenih prvih knjig Naše mame ljubi vsakdan. Kdor je še ni bral, naj jo vzame v roke. Del Minkinega življenja je, kot je več ali manj del njenega življenja vsaka njena knjiga.

D. Dolenc

Triglavski narodni park usklajuje različne interese, opozarja in zahteva

Stotnija turistov na prostoru brez stranišča

Bled, aprila — Kako varovati naravno in kulturno dediščino in kako razvijati gospodarske dejavnosti: kmetijstvo, gozdarstvo, turizem in deloma tudi industrijo na prostoru, kjer se prepletajo številni interesi in kjer en, z zakonom opredeljen interes, zagovarja tudi Triglavski narodni park — o tem smo se pogovarjali z Ivanom Fabjanom, direktorjem uprave parka, in s pravnikom Mladenom Bergincem.

Park je še mlad, letos polti bo minilo pet let od sprejetja zakona, in zato tudi ni mogoče pričakovati, da bi v njem že vladalo sožitje med vsemi, ki so prisotni v tem prostoru ali kakorkoli posegajo vanj. Interesi se na marsikaterem področju še vedno razhajajo in povzročajo tudi hudo kri; pa vendarle napredek je očiten in če ne drugega, se je okrepiło spoznanje, da je naravno in kulturno dediščino treba varovati...

NESNAGA DUŠI BOHINJSKO JEZERO

— Park je zakoračil v novo petletno obdobje in v načrtu, ki ga je pripravil, poseveča veliko pozornost prav onesnaženosti zraka, voda in jezer, hrupu in divjim odlagališčem. Kakšno je stanje na tem področju?

»Najhujša onesnaženost zraka je na Jeseni, ah, odkoder pa se rastlinstvu, živalstvu in ljudem škodljivi delci raznašajo z zračnimi tokovi po gornjesavski dolini vse do Kranjske gore in navzdol do Bleda in Gorij. Seveda ne gre kriviti le Železarne. Nad Evropo lebdi plast onesnaže-

nega zraka, v katero odlagajo delce in škodljive snovi vse države, tudi Jugoslavija; zračni tokovi pa raznašajo te snovi tudi kilometre daleč. Na Jesenicah se bo stanje, vsaj upamo tamo, izboljšalo, ko bo nova elektroeklarna ugasila nekaj žarišč onesnaževanja. Posledice so hude. Iz zraka že zdaj lahko opazimo skupine dreves s porumeneli vrhovi, predvsem na Pokljuki, Ječovi in v gornjesavski dolini.

Pri vodah je v gorenjskem delu parka največji problem Bohinjsko jezero, v tolminko-bovškem pa potok Koritnica, ki prinaša z vodo tudi težke kovine iz italijanskega rudnika. Kakovost vode v Bohinjskem jezeru se še naprej poslabšuje, biološko ravnotežje je porušeno, v njej so odkrili tudi velike količine kemičnih snovi. Ukanc, kjer je veliko zasebnih in družbenih počitniških domov, nima urejene kanalizacije. Objezerski kanal je narejen, vendar ne druje tako kot tudi ne čistilna naprava v hotelu Zlatorog. Ko je naš čuvaj raziskoval, od kje v jezeru pene od pralnega praška, ga je sled praljalna v Zlatorog, kjer je osrednja pralnica za vse Alpetourve

hotele v Bohinju. Iz hotela Pod Voglom gre vsa nesnaga neposredno v jezero, velik onesnaževalec je tudi avtokamp.

Detergente smo odkrili tudi v Sedmerih jezerih. V planinski postojanki na Kredarici imajo »angleško stranišče«, a ne vemo, kam odtoč potujejo odplake. Iz strokovne literature že poznamo primere, ko je nesnaga udarila na dan precej nižje in se pojavljala kot stalni in neukrotljivi vir onesnaževanja: Poleti, ko planinci oblegajo hribe, se domovi in kočje kopljejo v odpadkih. Najhuje so z njimi zatrpane triglavske doline in Tamar — izhodišča za planinske ture v Julijce in kraji za »žogobrcarske piknike«. V Vratih se je razvilo divje kampingiranje. Na prostoru, kjer ni niti enega stranišča, preživlja počitnice tudi po sto turistov, največ s Češkoslovaške.«

POVEZAVA KANJSKO-BOVŠKEGA IN TURIZMA?

— Trenta odmira in pro-pada. To je problem, ki ima

že dolgo brado, in za katerega ni kriv park, temveč splet okoliščin. Trentarji so se iz razlogov, ki so vsem bolj ali manj poznani, izselili iz hribovskih in odmaknjenih naselij v večja središča, zemlja se je začela zaraščati in kultivirana krajina izginjati. Kaj predlagate?

»V parku se zavzemamo za boljše celoletno cestno povezavo med Kranjsko goro in Bovcem. Naša tiha želja je, da bi se težki gradbeni stroji potem, ko bi prevrtali Karavanke, zarili še v to območje. Cesta bi prinesla življenje v dolino, okreplila gostinstvo in turizem in kar tudi ni tako nepomembno: čvrsteje bi povezala kranjskogorski in bovški turizem. Menimo, da bo Kranjska gora po izgradnji karavanškega predora celo izgubila na turizmu, saj bo postala del »slepega črevesa«, še posebej, če ne bo prek vsega leta možnosti prehoda v dolino Soče.«

— Problem so tudi črne gradnje iz časov, predno je bilo to območje razglašeno za narodni park. Kaj ugotavljate?

»Na območju parka je trideset objektov, ki bi jih bilo treba potašiti, ker so postavljeni na nezazidljivih zemljiščih ali so narejeni tako, da kvarijo podobo krajine. Park lahko le opozarja na ta

problem, medtem ko je razreševanje v pristojnosti občinskih upravnih organov, ki pa, kot kaže, kar ne upajo vgrizniti v to jabolko.«

ILUZIJA ALI STVARNOST: BIOLOŠKO ČISTA HRANA?

— V načrtih omenjate tudi ekološko ustreznejši način gospodarjenja s kmetijskimi zemljišči. Na kaj mislite?

»V kmetijstvu se na široko lotevajo ravnanja grbin na pašnikih in travnikih. Menimo, da se nam bodo takšni ukrepi še maščevali. V dolini Voj rastejo na izravnanih pašnikih le še določene vrste trav, medtem ko encijana tu ni več mogoče najti. Drug problem je gnojenje z umetnimi gnojili, ki je, vsaj po našem mnenju, še precej nestrokovno. Sodimo, da ideja, ki jo ponujamo in jo bomo proučili skupaj z Zadržno zvezo Slovenije, vsaj dolgoročno ni iluzionistična; v teh predelih naj bi pridelovali biološko čisto hrano, brez uporabe umetnih gnojil in škropiv, ki pa naj bi bila tako kot drugod v svetu trikrat ali štirikrat dražja.«

C. Zaplotnik

Stirideset let dela športnega društva Triglav iz Kranja

Vrstili so se uspehi, padci in spet uspehi

KRANJ, 10. april — Letos športno društvo Triglav iz Kranja praznuje štirideset letnico dela v alpskem klubu, klubu smučarskih tekačev in južnoučarskih skakalcev. Štirideset letnico praznujejo tudi športniki kluba, namiznoteniški igralci, medtem, ko bodo nogometni praznovali že petinšestdeset letnico svojega delovanja. V štirideset letnico se bodo vključili s svojim delom tudi plavalci in vaterpolisti in skakalci v vodo. Takoj po drugi svetovni vojni so ti začeli z svojim delom v klubu Udarnik, ki je nato zrasedel v Triglav.

ALPSKI SMUČARSKI KLUB TRIGLAV — V športnem društvu Udarnik o se prvi povojni tekmovalci v alpskih disciplinah pojavili v Torkliji in predsem na terenih Jošta. Tako kot je teak vsak začetek je bilo tudi v tej zvrsti smučarskega športa. Že iz skromnih začetkov v letu 1947 je zrasedel nekaj prvih tekmovalcev. Med njimi so bili Jože Andrejašič, Jože Jereb, brata Jože, Franc Gorjanc, Franc Puhar, Meta Oblak, Nada Urbar, Zdenka Jamnik, Anica Wahl in drugi. Dosegali so že uspehe in to je bila lepa vzpodbuda za nadaljnje delo. Leta 1950 je bil zgrajen lom na Joštu. Pogoji za razvoj alpskega smučanja so se že izboljšali. Na terenih Jošta je ŠD Udarnik organiziral e prve treninge in tečaje in iz teh vrst o izšli Majda Ankele, Maja Rutar, Jarbka Jamnik, Brigita Mravlje, Tonaž Jamnik, Janez Jenko, Jože Roznan, Jože Blažič, Janez Gorjanc, Ljubo Rakovič, Rajko Starc in še bi lahko naštevali. Pri vzgoji mladink se je izkazala učiteljica Meta Oblak, čeprav je e sama tekmovala. Vsi tekmovalci so z leta v leto napredovali in že leta 1951 e na tekmovanjih smučarski klub Udarnik nastopal z močno ekipo. Tardar je Slavica Zupančič prvič preseneila in osvojila svoj prvi republiški in državni naslov. S tem si je odprla tudi ot v državno reprezentanco. Od leta 1951 do 1962 je Slavica Zupančič osvoila triindvajset državnih naslovov in evet republiških. Bila pa je odlična tudi v mednarodnem merilu. Svoj največji uspeh je dosegla na olimpijadi leta 1956 v Cortini d'Ampezzo. Osvojila e dvajseto mesto v kombinaciji. Čez ve leti je bila štirinajsta v kombinaciji na svetovnem prvenstvu v Badgerteinu. Od mednarodnih uspehov je reba omeniti še prvo mesto na veliki mednarodni tekmi na Etni. Leta 1958 a bila proglašena za najboljšo športnico Jugoslavije. Ko je Slavica Zupančič renejala tekmovali, so jo nadomestili Ankeletova, Rutarjeva in Jamniko. a. Majda Ankele je vse do leta 1969 osejala po najvišjih mestih v Jugoslaviji in uspešna je bila tudi na mednarodnih tekmovanjih. Svoj največji speh je dosegla na olimpijskih igrah Grenoblu, ko je bila v slalomu trinajta in dvanajsta v kombinaciji. Leta 1954 se je Udarnik preimenoval v portno društvo Triglav. Poleg že omejenih tekmovalk, ki so bile stalne članice državne reprezentance, so imeli Kranjčani tudi močno reprezentančno noško vrsto. To so bili Janez Šumi, Tonaž Jamnik in Janez Jenko. Vsi so pogekali po najvišjih mestih na državnih in republiških prvenstvih in bili v sprednji tudi na mednarodni ravni. Za zmi je rasel tudi novi rod, ki je nadomestil starejše. To so bili Rajko Starc,

Brane Medja, Drago Leben, Slavko Udovc in drugi.

Po letu 1962 je bil pri razvoju alpskega smučanja v Kranju padec. Ni bilo več pravega naraščanja, ki bi nadomestil bivše odlične tekmovalke in tekmovalce. Ni bilo trenerskega kadra, čeprav je bilo nekaj poizkusov dela. Vendar sta prišla na plan le odlična smučarja Nataša Blažič in Sašo Šorli. Po letu 1970 je bil premik v vrstah Triglava. Janez Ponikvar, Ivo Triler, Andrej Zupan in Tone Sušnik so začeli delati po jugoslovanski piramidi in začeli so se »rojevati«⁹ novi tekmovalci. Ko je klub dobil še poklicnega trenerja Dareta Štularja in še Slavka Zupanca je začel rasti nov rod. To se že pozna, saj ima klub kar trinajst reprezentantov, ki so uspešni na vseh tekmovalnih frontah. Rezultati Mojce in Lea Dežman, Brede Tomazič, Mateja Nagliča, Matjaža Peneža, Gregorja Grilca in še nekaterih, so taki, ki klub razvrščata med najboljše štiri v državi. S takim delom bo treba nadaljevati in Triglav bo kaj kmalu v vrhu jugoslovskega alpskega smučanja.

SMUČARSKI KLUB ISKRA DELTA TRIGLAV — Povojno obdobje razvoja smučarskih skokov lahko razdelimo v dva dela. Od leta 1949 do 1956 in od leta 1960 do danes. V državni reprezentanci so se pojavili Kranjčani že pred dvajsetimi leti. Največ uspeha te generacije sta dosegla Lojze Gorjanc in Matija Franko. Od ostalih velja omeniti še Staneta Grmeka, Milana Turela, Jerneja Toprša, Petra Križaja, Andreja Cigliča, Jožeta Javornika in še katere. Toda s prenehanjem tekmovalj teh skakalcev je nastala praznina, kvaliteta je padla in tudi število aktivnih tekmovalcev je bilo majhno. Praktično skokov v Kranju ni bilo več. V zimi 1960—61 se je pojavila nova generacija mladih skakalcev. Smučarska zveza Slovenije je organizirala skakalne šole po republiki in v Kranju jo je vodil Jože Javornik. Prav njemu je uspelo vzgojiti vrsto nadarjenih skakalcev. Prve korake so mladi skakalci napravili na improvizirani 15-metrski skakalnici na Gorenji Savi. Prvi učenci te šole so bili Marjan Mesec, Peter Stefančič in Vinko Bogataj. Dvigniti smučarske skoke v kvaliteto ni bilo lahko. Za razvoj in napredek ni bilo potrebne opreme, niti ne denarja. Šele prvi uspehi na republiških prvenstvih so dajali nov ton. Število članstva je naraslo in s pomočjo trenerja Dejana Šinka in Jožeta Javornika je pri Triglavu uspelo, da je rasel nov rod. In uspehi po letu 1962 so se vrstili. Vse več je bilo tekmovalcev iz Kranja, ki so bili v državni reprezentanci in ime Kranja so

ponesli v skoraj dvajset držav. Še večji uspehi so bili, ko so na Gorenji Savi dobili prvo plastično 35-metrsko skakalnico. V naslednjih letih so zgradili še 15-metrsko v Stražišču in 15-metrsko na Gorenji Savi. V načrtu 1986—1990 imajo izgradnjo še 10-metrsk in po republiškem ključu še 90-metrsko. Uspešni so bili tudi na področju vzgojnega kadra. V klubu sta dva poklicna trenerja Sandi Čimžar in Janez Grilc ter osem amaterskih. Močna je tudi sodniška selekcija, saj imajo v svojih vrstah kar sedem sodnikov mednarodnega razreda.

Največji uspeh med vsemi kranjskimi skakalci ima nedvomno Bogdan Norčić, ki ima poleg izrednih mednarodnih uspehov, še desetkratni naslov državnega prvaka. To je tudi rekord med našimi skakalci. Dolga leta sta bila državna reprezentanta Peter Stefančič in Marjan Mesec ter Vinko Bogataj. Stefančič in Mesec sta bila tudi prva rekorderja v smučarskih poletih. Leta 1969 je Stefančič imel 150 metrov in kar štiri leta je držal ta rekord. Odzvel ga mu je leta 1973 s 158 metri Marjan Mesec. Pomembne uspehe so imeli tudi Klemen Kobal, Jože Kapušnik, Franci Mesec in posebno še Janez Gorjanc in Janez Bukovnik ter Srečo Grosar. Med zdajšnjo generacijo izstopajo Brane Benedik, Miro Bizjak, Bojan Globočnik, Kristof Gašpirc, Martin Škerjanc, Janez Štirn, Matjaž Zupan in Tomaž Dolar. Še posebno sta bila uspešna Janez Štirn, ki je bil na svetovnem prvenstvu mladincev drugi in Tomaž Dolar z enajstim mestom na olimpijadi v Sarajevu. Seveda ne moremo tudi mimo tega, saj je bil Triglav že petnajstkrat ekipni državni prvak.

SMUČARSKI TEKAŠKI KLUB TRIGLAV — Enako kot alpinci in skakalci imajo tudi smučarski tekaši Triglava svojo razvojno pot pri športnem društvu Udarnik. V prvih letih svojega delovanja ta zvrst zimskega športa v Kranju ni imela večjih uspehov, saj je bilo za to vrst premalom tekmovanje in bila je premajhna tradicija. Prva prelomnica je bila gotovo z uspehi Ančke Kristan-Drofenik. Leta 1950 je osvojila prvi državni naslov za Kranj. V sezoni 1951—52 se je od vojakov v Kranj vrnil Gašper Kordež, ki je poleg tekmovalnih uspehov krogil tudi mladi smučarski tekaški rod. Še vedno so nam v dobrih spominih uspehi Kranjčana Romana Seljaka, ki je z ostalimi Kranjčani gojil smučarski tekaški šport. Ko se je razmahnila tudi športna oprema Elana, Alpine, Planike in drugih proizvajalcev tekaške opreme se je povečevalo tudi število smučarskih tekačev, ki je danes že prešlo v pravo množičnost. Po izrednih naporih predsednika kluba leta 1979 Tineta Gregorića so nabavili teptalni stroj, ki za tekače Triglava in druge, reže smučino v Nemiljah in Jezerskem ter v ostalih krajih občine in republike.

Tekaški smučarski klub Triglav je bil v preteklem obdobju najboljši klub v državi, v zadnjem obdobju pa je to prednost še povečal. Največ zaslug za vse to imajo: Maks Jelenc, Franc Sparovec, Jože Gartner, Vinko Lotrič, Milena Kordež, Helena Bešter, Srečo Bešter, Filip Zupan, Mili Fister, Bernarda Lotrič, Marija Bešter, Janez Kavčič, Jože Lotrič, Janez Rebersak, Jože Šolar, Jeli Jelovčan, Simona Križar, Ivo Čarman, Janez Klemenčič, Lojze Katrašnik, Milan Katrašnik, Matej Kordež, Borut Nunar, Vida Bertonec, Ivi Bešter, Barbara Hočevar, Mitja Kolman, Jure Šorli, Matej Ažbe, Andrej Ažbe, Aleš Mohorič in Fanci Prevodnik. Prav od Ivota Čarmana naprej je to generacija, ki uspešno vodi reg izredno generacijo tega rodu naprej. Znani so njihovi domači in mednarodni uspehi in skoraj vsi so v vrstah naše tekaške moške in ženske reprezentance.

D. Humer

Planinski vodnik Igor Kloar

Družna hoja v gore ima poseben čar

Kranj, aprila — Kranjsko planinsko društvo že vrsto let načrtno uresničuje zamisel o množičnem izletništvu. Pri tem imajo pomembno vlogo planinski vodniki, katere vodi Igor Kloar, ki je obenem načelnik planinske sekcije v Iskri. K temu ga spodbuja, kot pravi sam, nagnjenost k organizatorstvu in zadovoljstvo v planinski družbi.

Čeprav je član planinske organizacije že iz študentskih let, je v mladosti bolj malo zahajal v gore. Šele po letu 1974 se jim je predal s srcem in telesom. In danes je 59-letni inženir

razlaga sogovornik, »da lahko po njej popelje skupino ljudi v zadovoljstvo vseh. Predvideti mora morebitne variante za primer slabega vremena in preučiti posebnosti krajev, kjer izlet poteka, da bi planincem pokazal in povedal čimveč. Med hojo jih mora poučiti o tem in onem iz osnov planinstva, jim svetovati o primerni opremi ter skrbeti predvsem za njihovo varnost. Ker vodnik moralno odgovarja za udeležence izleta, je njegova dolžnost tudi, da neposlušne posameznike opozori, ali jim celo dovoli nadaljevanje poti samo izven skupine na njihovo odgovornost.«

Šibkega toka v Iskri Telematiki prepričan, da ima prav planinstvo za množico ljudi prednost pred drugimi športnimi dejavnostmi, saj človeka hkrati razgibava in pomirja.

»Sprva sem zahajal na izlete planincev iz tovarne,«⁹ se spominja Igor Kloar, »potlej pa sem se pridružil članom PD Kranj, ki so z izletništvom pod geslom Vsi Kranjčani hodijo v gore takrat razširjali planinstvo. Ker rad kaj delam za druge in v sebi čutim organizatorsko žilico, sem se 1981. leta udeležil drugega tečaja za planinske vodnike. Odtlej tudi vodim vsako leto približno pet društvenih izletov in prav toliko izletov naše sekcije.«

Za kranjske planince, med katerimi je na skupnih izletih največ starih in osnovnošolcev, vodnik Kloar priznava, da jih je prijetno voditi. Na vsakem izletu je nekaj novih obrazov, saj se s pridobivanjem izkušenj nekateri odločijo za samostojno obiskovanje gora. Sicer pa je na organiziranih izletih razen varnega vodenja velika prednost predvsem možnost, da lahko izlet začnejo in končajo v različnih krajih.

V društvu in sekcijah deluje 27 vodnikov, ki na začetku leta pripravijo predloge za skupne ture. Na osnovi tega sestavijo programe izletov in določijo vodnike zanje. Izletnike spremljata vedno vsaj dva vodnika; prvi vodi turo in določa hitrost hoje, drugi pa v ozadju nadzira prisotnost in daje po potrebi pomoč. Zahtevnejši tur se udeležijo več vodnikov, ki spremljajo hojo manjših skupin. Izletniška sezona se začne za lažjimi pogoji po nižjem hribovitem svetu in se nadaljuje v vzponi na višje vrhove po gorovju v Sloveniji, Jugoslaviji in tujini.

»Vodnik mora pred vsakim izletom prehoditi načrtovano traso,«

Kdor ne verjame besedam, naj se pridruži izletnikom in se sam prepriča. Če pa ima veselje za vodenje izletov, se lahko prijavi v tečaj za planinske vodnike, ki se bo začel v Kranju že ta mesec.

S. Saje

Vabila, obvestila, prireditve

Finale pionirskega košarskega festivala — V nedeljo bo v športni dvorani na planini zaključek letošnjega pionirskega košarskega festivala. Med nastopajočimi bo tudi reprezentanca Gorenjske. Najboljše mesto bo prejelo Šumijev pokal. Prvo srečanje bo ob desetih, drugo ob 15. uri, finalna tekma pa bo ob 16.15. (dh)

Občni zbor tržiškega Partizana — Danes, 11. aprila, ob 19. uri bo v dvorani doma TVD Partizan Tržič redni letni občni zbor. Vabljeni člani in prijatelji športa!

Nogometni spored — Nogometiški Triglav iz Kranja gostujejo. Triglav igra z vodilnim Mariborom, Naklo pa igra doma s Piranom. Tekma bo v nedeljo ob pol enajstih v Naklem. Nadaljevala se bodo tudi lige kranjske občinske nogometne zveze. Članske tekme bodo jutri ob pol petih. Igrajo Kokrica : Zarica, Senčur : Primskovo, Mavčiče : Bitnje, Trboje : Britof, Sava : Podbrezje, Visoko : Hrastje, Grintavec : Preddvor in ob 15.15 Podgorje : Velešovo. Kadeti igrajo jutri ob 10. uri, pari: Jesenice : Naklo, Alples : Britof, Triglav : Sava. Pionirji igrajo ob 15. uri, pari: Mavčiče : Triglav, Naklo : Primskovo, Zarica : Kokrica, Bitnje : Senčur, Podbrezje : Sava in ob 16.30 Britof : Visoko. Mladinci igrajo v nedeljo ob 9.30. Pari: Bitnje : Naklo, Zarica : Podbrezje, Mavčiče : Trboje in Preddvor : Primskovo. (dj)

Občinsko tekmovalstvo v slalomu — ZTKO Radovljica prireja v nedeljo, 13. aprila ob pol desetih na Voglu 4. tekmo občinske prvenstva cicanov v slalomu. Prijave sprejemajo še danes do 9. ure pri SK Radovljica, Gorenjska 26. Startnine ni, stroške žičnice in prevoza pa krijejo udeleženci sami.

Hitropotezno moštveno prvenstvo Gorenjske — ŠD Kranj in šahovska zveza Gorenjske prireja v nedeljo, 13. aprila ob 9. uri na Gorenjskem sejmju v Kranju hitropotezno moštveno prvenstvo Gorenjske. Pokrovitelj tekmovanja je kranjski sejem. Vsako moštvo mora imeti tri brezhibne šahovske ure. Startnina za moštvo je 500 dinarjev (za druga moštva iste kategorije 300 dinarjev) in jo je treba plačati v gotovini ob prijavi.

Namiznoteniški prireditvi v Škofji Loki — Jutri (sobota) ob 8. uri se bo v Škofji Loki začelo gorenjsko prvenstvo v namiznem tenisu za člane, članice in dvojice. Organizator tekmovanja je ŠD Kondor. Nocoj ob 19. uri pa se bo v dvorani na Podnu začelo škofjeloško občinsko prvenstvo v namiznem tenisu za članice in mladince. Organizatorja sta ZTKO in ŠD Kondor. (js)

Rokometni spored — Jutri in v nedeljo bo na sporedu 15. kolo v republiški rokometni ligi. V Železnikih bo jutri ob 18.30 derbi med Alplesom in Branikom. Jutri ob 19. uri bo v Škofji Loki tekma med Termoplami in Preddvorom, v nedeljo ob 11.15 pa bo v Dupljah tekma med Dupljami in Preddvorom. Mladinci bodo v skupini center odigrali 13. kolo. Pari: jutri ob 17. uri Alples : Peko, ob 15. uri Kamnik : Križe, v nedeljo ob 10. uri Predvor : Prule. Mladinke pa igrajo: jutri ob 20. uri Alples : Itas Kočevje, v nedeljo ob 10. uri Duplje : Krim in 11.15 Preddvor : Kranj. (jk)

Planinski izlet — Planinsko društvo Kranj prireja v nedeljo, 13. aprila izlet na Bohor. Do Brestanice bodo izletniki potovali z vlakom. Iz Kranja bo odpeljal ob 5.40. Hoje bo približno pet ur. Povratok bo okrog 19. ure. Izlet bosta vodila Igor Kloar in Edo Trilar.

Muflonov smuk na Kriški gori — PD Križe prireja v nedeljo ob 11. uri na Kriški gori muflonov smuk. Prijave bodo sprejemali med 8. in 10. uro. Do Gozda je mogče z avtomobilom. Smučarsko opremo bo na Kriško goro prepeljala tovorna žičnica. Koča bo odprta.

Na Zelenici paralelni slalom — V soboto ob 10. uri bo na Zelenici paralelni slalom, ki ga pripravlja PZVUTS. Prijave sprejemajo do pol ure pred začetkom tekme.

Superveleslalom v Kranjski gori

Kranjska gora — Člani Alpskega smučarskega kluba Kranjska gora so a zaključek zimske sezone na smučiču v Podkorenu organizirali odprto prvenstvo Kranjske gore v superveleslalomu. Na štartu se je zbralo kar 364 ekmovalcev in tekmovalk, od najmlajših do najstarejših. Pomerili so se na lveh progah, na krajši je najboljši čas losegal Marjan Lavtižar, na daljši pa e bil nepremagljiv znani mladi smučarski reprezentant Sašo Robič. Glavni okrovitelj tekmovanja je bil Kompas-OZD Hoteli Kranjska gora, na pomoč sa so priskočile še druge delovne organizacije in zasebniki iz Kranjske gore.

J. Rabič

Zaključek letošnje zimske plavalne sezone

Odlični rezultati

Kranj, 10. april — V Budimpešti se e v 50-metrskem bazenu za pokal Imexa končala letošnja zimska mednarodna plavalna sezona. Naši plavalci o kljub temu, da nimajo 50-metrskih azenov, dosegli spet odlične rezultate.

Predvsem se je izkazal Darjan Pečič, ki je na 1500 m kravl s časom 15:46 zenačil svoj najboljši lanski letni čas. nako je bilo tudi na 400 m kravl. To isciplinno je preplaval s časom 4:01. dlična je bila tudi Zala Kalan, ki je a 200 m delfin plavala 2:23,4 in dose'a s tem rezultatom boljši čas kot lani a evropskem mladinskem prvenstvu. Zveni in bila le za sekundo in pol labša od svojega državnega rekorda. dlične rezultate so dosegli vsi naši ekmovalci in tekmovalke, ki so nastoali v Budimpešti. Še posebno je bila vrstna Kmetičević, ki je na 400 m ravl dosegla nov članski državni rekord. Sicer se je poznal prehod, saj se teh bazenih mora prilagoditi plava-

nju in zato je potrebno mesec dni trdega treninga v takih bazenih.

Kranjski plavalci in plavalke sedaj trenirajo v Kranju in od 24. aprila do 4. maja bodo na skupnih pripravah v Dolenjskih Toplicah. To je dober trening, saj se je treba čimprej pripraviti v 50-metrskih bazenih. Po teh pripravah bomo s treningi nadaljevali v kranjskem letnem bazenu.

Letna sezona bo dolga, saj je pred njimi svetovno prvenstvo in mladinsko evropsko prvenstvo ter balkaniada v članski in mladinski konkurenci ter domača tekmovalna. Zadnje soboto in nedeljo v juniju bo v Kranju tradicionalni mednarodni miting ob Dnevu boreca. Ta miting bo hkrati tudi izbirna tekma za sestavo državne članske reprezentance, ki se bo dva dni po mitingu na Reki srečala z reprezentanco Avstrije.

D. Humer

Zimska rekreacija šoferjev in avtomehanicov

Jesenice — Pestro in obsežno dejavnost Pri Združenju šoferjev in avtomehanicov na Jesenicah so letos še obogatili. Ustanovili so komisijo za šport in rekreacijo, ki jo vodi Marjan Guzelj. Za ta korak so se odločili zato, da nudijo več razvedrila šoferjem, ki preživijo ure in ure za volanom ter avtomehanicom, ki prav tako opravljajo težko delo. Za začetek so v Mojstrani organizirali tekmovalne v smučarskih tekih. Čeprav je bila udeležba zaenkrat še precej skromna, pa jim to ni vzelo poguma in za poletne mesece že načrtujejo kolesarjenje, kros, kegljanje in tekmovalna v drugih panogah.

J. Rabič

Tekmovali delavci žičnic treh dežel

Kranjska gora — Ob neposredni meji treh sosednjih držav Italije, Avstrije in Jugoslavije že več let poteka vzorno medsebojno prijateljstvo in sodelovanje, ki se manifestira predvsem s športnimi in družabnimi srečanji. Že ustaljenim prireditvam se je konec letošnje zimske sezone priključila še ena. Delavci TOZD Žičnice Kranjska gora so organizirali tekmovalne v veleslalomu žičničarjev treh dežel. Udeležili so se tekmovalci iz štirih avstrijskih in dveh italijanskih smučarskih centrov ter domačini iz Kranjske gore. Ob zaključku so se dogovorili, da bo tekmovalne tradicionalno, vsako leto pa ga bodo organizirali člani drugega zimskega smučarskega centra. Na letošnjem veleslalomu so ekipno zmagali tekmovalci Dobrača pred Kranjsko goro in Arnoldsteina.

J. Rabič

90 MERKUR KRANJ

25. MEDNARODNI SEJEM GOZDARSTVA IN KMETIJSTVA KRANJ, 11.-20. 4. '86

11.-20. aprila odprto vsak dan od 9.-19. ure
organizirane skupine, nad 20 obiskovalcev, imajo 20 %
popusta

izkoristite tradicionalne in preverjene
ugodne sejemske nakupe!

ponudba in prodaja:

- kot še nikoli: domača in tuja kmetijsko gozdarska mehanizacija traktorji, priključki, motorne žage, hlevska oprema
- lovstvo: prodaja in sprejem naročil
- gospodinjstva: oprema in stroji, pohištvo, dekorativa ...

velika obrtniška prodaja in
razprodaja — glede cen se
lahko tudi dogovarjate!!!

11. aprila ob 11. uri »krst«
prvega povsem domačega
traktorja Janez

zanimivi nakupi prehrabnih
artiklov

seznanite se s
sejemskim strokovnim
spremljajočim in specializiranim
programom ter z novimi dosežki
domaćih in tujih traktorjev

obisk na Gorenjskem sejmu še
vedno pomeni prihranek časa in
denarja

električni pastir na sončno energijo

10 medalj za nove dosežke:
NOVO NOVO NOVO

poslovno prireditveni center
gorenjski sejem kranj, p.o.

Tržiško podjetje
industrijsko
kovinske
opreme TRŽIČ,

Koroška 17
telefon: 50-477, 50-346

Na 25. sejmu kmetijstva in gozdarstva v
Kranju v hali A pri Mercatorju razstavlja-
mo in prodajamo OMARE ZA PREKAJE-
VANJE in SHRANJEVANJE MESA po
STARI CENI ter KOMPRESORJE — male
priprave za rezanje vrtnih in drugih organ-
skih odpadkov.

Kmetijsko živilski
kombinat Gorenjska,
TOZD Komercialni
servis, Kranj

SKLADIŠČE GRADBENEGA MATERIALA
HRASTJE, tel.: 26-371

GRADITELJI!

Po ugodnih cenah vam nudimo:

- stavbno pohištvo INLES
- parket in lesene stenske obloge
- cement, apno, maltit in mleti kalcit
- SCHIEDEL dimnik
- betonske bloke, modularno opeko »ograd« Ormož
- siporex, porolit, fasadno opeko
- strešno opeko in salonitne plošče
- stiripor, tervol in izotekt
- betonsko železo in mreže
- betonske mešalce in samokolnice
- notranje in zunanje — vrtno kamine
- »monta« strop, montažne garaže
- in ves ostali gradbeni material, opremo za cen-
tralno kurjavo itd.

Če gradbenega materiala, ki ga potrebujete, nimamo na
zalogi, ga naročimo in dobavimo v najkrajšem času. Do-
stavimo po želji, tudi na dom.

Cenjeni kupci: 20 minut pred vsako uro pelje lokalni av-
tobus izpred prodajalne GLOBUS do našega skladišča v
Hrastju in nazaj!

Obiščite nas tudi na sejmu v Kranju od 11. do
20. aprila 86.

KOGP — TOZD OPEKARNE
KRANJ, Stražišče, Pševska 18

GRADITELJI!

Nudimo vam najugodnejši nakup opečnih in be-
tonskih izdelkov ter ostali gradbeni material za
gradnjo do III. faze.

10 % sejmski popust za modularni blok M 75
(III. vrsta).

Trgovina posluje tudi vsako soboto od 7. do 12. ure.
Informacije in prodaja v Stražišču, Pševska 18, te-
lefon: 21-140, 21-195.

Obiščite nas na sejmu v Kranju od 11. do 20. aprila
1986.

SE PRIPOROČAMO!

OBIŠČITE NAS NA MEDNARODNEM
SEJMU GOZDARSTVA IN KMETIJSTVA
V KRANJU OD 11. DO 20. APRILA 1986

avtomobili ZASTAVA

ZASTAVA 101-T

- KOLESA • MOTORJI
- DODATNA OPREMA
- LAHKA KMETIJSKA MEHANIZACIJA
- LOVSKO IN ŠPORTNO OROŽJE

ZASTAVA

ČASOPISNO ZALOŽNIŠKO
PODJETJE KMEČKI GLAS

61000 Ljubljana, Miklošičeva 4, tel.: 061-219-428,
219-396

Obiščite naš razstavno-prodajni prostor v
novi hali na 25. sejmu kmetijstva in goz-
darstva v Kranju, ki bo od 11. do 20. aprila
1986. Med našimi leposlovnimi in strokov-
nimi izdajami boste našli tudi nekaj novo-
sti:

v KMEČKI KNJIŽNI ZBIRKI:

Vitan Mal: TOD ŽIVE SLOVENC
Karel Leskovec: TESAI

v KNJIŽNICI MOJ MALI SVET:

Bolezni in škodljivci vrtnih rastlin
Deževniki

Priporočamo vam tudi:

Kmečki glas

SODOBNO
KMETIJSTVO

Izkoristite ugodno priložnost za obogatitev vaše
leposlovne in strokovne knjižnice.

- pohištvo
- belo tehniko
- omare za prekaževanje in shranje-
vanje mesa
- male gospodinjstvene aparate
- akustiko
- kolesa in mopede
- kmetijsko mehanizacijo Gorenje-
Muta
- komposter — malo napravo za po-
spešeno pridobivanje komposta
— Tiko Tržič

- nasveti pri nakupu
- sejmske cene
- potrošniška posojila
- brezplačna dostava do doma (30 km) —
razen kmetijske mehanizacije
- brezplačna montaža pohištva — razen ku-
hinj

NASVIDENJE PRI MERCATORJU!

MERCATOR — KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT GORENJSKE

n. sol. o., KRANJ, JLA 2

TOZD MLEKARNA KRANJ

- vam na sejmu v Kranju od 11. do 20. aprila 86. nudi po ugodnejših cenah mlečne izdelke iz svojega proizvodnega programa ter iz programa slovenskih in jugoslovanskih proizvajalcev
- posebej ugodna je prodaja domačega prvovrstnega surovega masla izboljšane kvalitete in okusa.
- obiščite nas in izkoristite ugodno priložnost!

- Cenjene stranke obveščamo, da smo v Kranju odprli novo prodajalno MB za prodajo izdelkov iz usnja in tekstila na Titovem trgu 14., vhod med picerijo in poslovalnico Modra (poleg Prešernovega hrama na dvorišče).
  - Maturantje! Na izbiro so usnjene kravate in metulji v vseh modnih barvah po zelo ugodnih cenah.
  - Pletilje, šivilje! V prodaji so različne širine usnjenih trakov. Po želji vam oblačimo gumbe v usnje in tekstil.
  - Za nakup se toplo priporočamo, saj imamo razen naštetega tudi za vas kaj praktičnega.
- Marija Burnik,
Kranj Titov trg 14.

Hlevska oprema KOBAL

izdeluje in vam priporoča naj-novejšo hlevsko opremo: hidravlične transporterje za gnoj, 4 tipe nizkih navez, napajalnike, bokse za konje in kobile, prosto rejo za pitance, okna, molzišča in drugo opremo (po dogovoru) ter servis ALFA-LAVAL.

Obiščite nas na 25. mednarodnem sejmu gozdarstva in kmetijstva v Kranju od 11. do 20. aprila 1986.

metalka
BLAGOVNICA
KAMNIK

**NAKUP
Z
ZADOVOLJSTVOM**
Tel.: (061) 831-757

DELFIN
vam nudi
bogato
izbiro
**SVEŽIH IN
ZAMRZNJENIH
RIB**

**VZGOJNI ZAVOD
PREDDVOR**

Zbor delavcev razpisuje prosta dela in naloge

RAVNATELJA ZAVODA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom in samoupravnimi splošnimi akti zavoda, izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da ima visoko ali višjo izobrazbo pedagoške smeri in opravljen strokovni izpit
- da ima po opravljenem strokovnem izpitu 5 let delovnih izkušenj v organizacijah za usposabljanje z MVO
- da ima organizacijske in vodstvene sposobnosti

Mandat traja 4 leta.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Vzgojni zavod, Preddvor 38, za razpisno komisijo.

Kandidati bodo o izidu razpisa obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

kovinotehna

Blagovnica FUŽINAR Jesenice

Na zalogi imamo dva tipa motornih žag priznanega proizvajalca STIHL iz Zahodne Nemčije

Motorne žage lahko kupite za dinarje:

STIHL 0,38 178374 din
STIHL 0,56 198348 din

**MOTORNE ŽAGE STIHL
SO KVALITETA, KI NE LAŽE!**

vsak dan kaj novega

Od 14. — 19. aprila '86 izjemno ugodna ponudba trenirk, pletenin, srajc, bluz, nogavic, ... za vsó družino.

Od 14. do 26. aprila '86 20—28 % popust pri nakupu svetil Steklarne Sijaj Hrastnik

45 nama

veleblagovnice v Ljubljani, Škofji Loki, Cerknem, Kočevju, Žalcu, Levcu, Titovem Velenju, Slovenj Gradcu in na Ravnah na Koroškem

KOMPAS JUGOSLAVIJA

TOZD TURIZEM, Sektor za iniciativo,
61000 Ljubljana, Titova 12

za zimsko sezono 1986/87

ZAKUPOJEMO ZASEBNE PENZIONE, HIŠE, APARTMAJE IN SOBE

v slovenskih smučarskih središčih

Ponudbe morajo vsebovati:

1. Ime, priimek in naslov lastnika (po možnosti telefon);
2. Naslov in opis objekta (oddaljenost objekta od smučišča, po možnosti priložite načrt);
3. Fotografijo objekta.

Ponudbe pošljite na gornji naslov najkasneje do 15. maja 1986!

Po tem roku bomo lastnike obvestili o datumu prihoda naše komisije, ki bo pogodbe sklepala na kraju samem.

Dodatnih telefonskih informacij do konca natečaja ne bomo dajali.

ZP CANKARJEVA ZALOŽBA p. o. PE mehanografija

Kopitarjeva 2 in Kidričeva 1 (Nebotičnik)
tel. 325-649, 217-727 in 217-741
61000 LJUBLJANA

VAS VABI NA DEMONSTRACIJO SODOBNE FOTOKOPIRNE
TEHNIKE RANK XEROX in ostale birotehniške opreme.

Danes je zahteva po hitri in zanesljivi komunikaciji eden najvažnejših faktorjev učinkovitosti dela.

Pomoč pri tem vam nudi sodobna birotehniška oprema, s katero vas želimo seznaniti ob tej priložnosti.

DEMONSTRACIJA BO 14. in 15. aprila 1986 v prostorih hotela
Creina, Kranj, Koroška 5, od 9. do 17. ure.

IZBRALI SO ZA VAS

V MERKURJEVI prodajalni PLEVNA v Škofji Loki na Stari cesti 23 imajo veliko keramičnih ploščic v raznih vzorcih, barvah in velikostih za oblaganje sten in tal v kopalnicah, kuhinjah in hodnikih. Imajo tudi razno ročno in rezilno orodje, brusne plošče, krožne žage raznih velikosti, belo tehniko, razni gradbeni material (opeka, cement, dimniki, izolacijski material, vodoinštalacijski material, material za centralno kurjavo, črne cevi, pocinkane cevi, pohištvene cevi za ograje in podobno).

**HOTELSKO TURISTIČNO PODJETJE BLED
TOZD HOTEL KRIM BLED**

Komisija za delovna razmerja oglašča prosta dela in naloge

1. POMOČNIKA, IPO TOZD

- Pogoji: — končan program VII. ali VI. stopnje strokovne izobrazbe komercialne, ekonomske ali druge ustrezne usmeritve,
— 3 ali 5 let delovnih izkušenj v gostinsko-turističnem gospodarstvu
— pasivno znanje dveh ali več tujih jezikov, (angleški, nemški, italijanski)
— trimesečni poskusni rok

2. SKLADIŠČNIKA

- Pogoji: — končan program IV. stopnje strokovne izobrazbe gostinsko-turistične ali ekonomske usmeritve, smer strežba, kuharstvo ali trgovinska dejavnost
— 1 leto delovnih izkušenj na podobnih opravilih
— vozniški izpit B kategorije
— znanje s področja skladiščenja vseh vrst blaga
— dvomesečni poskusni rok

3. HOTELSKEGA VRATARJA (nočni)

- Pogoji: — končan program IV. stopnje strokovne izobrazbe hotelsko-turistične usmeritve
— 1 leto delovnih izkušenj na podobnih opravilih
— seminar za turistične delavce
— pogovorno znanje dveh tujih jezikov (angleški, nemški),
— dvomesečni poskusni rok

Za naloge pod 1., 2. in 3. zaručujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
Vloge z dokazili pošljite v 8 dneh od dneva objave na naslov: Hotelsko turistično podjetje Bled, TOZD Hotel Krim Bled, Ljubljanska 7, s pripisom »komisiji za delovna razmerja«.

**MARMOR HOTAVLJE
Industrija naravnega kamna, GORENJA VAS
Hotavljje 40**

objavlja po sklepu DS z dne 7. aprila 1986 licitacijo za odprodajo osnovnih sredstev:

1. gospodarsko poslopje — hlev — izključena cena je 300.000 din. Izključatelj navedeni objekt v celoti odstrani, razen spodnje plošče in temeljev
2. blok motorja tovornega avtomobila FAP — počen — izključena cena je 50.000 din
3. stružnica — izključena cena je 50.000 din.

Licitacija bo v sredo, 16. aprila 1986, ob 14. uri v sejni sobi DO Marmor Hotavljje, Hotavljje 40.

Interesenti si lahko licitirana osnovna sredstva ogledajo na dan licitacije od 6. do 14. ure.

Pravico sodelovanja na licitaciji imajo vse pravne in fizične osebe pod enakimi pogoji. Udeleženci licitacije položijo 10-odstotno varščino od izključne cene. V prodajno ceno ni vračunan prometni davek, ki ga plača kupec. Kupnino je treba plačati praviloma ob prevzemu, najkasneje pa v 8 dneh po licitaciji na žiro račun DO Marmor Hotavljje.

Reklamacij po prevzemu ne upoštevamo.

**KOMUNALNO. OBRTNO
IN GRADBENO PODJETJE
KRANJ, n. sol. o.,
Kranj, Mirka Vadnova 1**

objavlja naslednja prosta dela in naloge

TOZD OPEKARNE h.o.

— VOZNIKA VILICARJA

- Pogoji: — opravljen izpit za vožnjo z vilicarjem
— delovno razmerje sklepamo za nedoločen čas s trimesečnim poskusnim delom

— STROJNIKA TGM

- Pogoji: — opravljen izpit za vožnjo s stroji TGM in eno leto delovnih izkušenj
— delovno razmerje sklepamo za nedoločen čas s trimesečnim poskusnim delom

**— SKLADIŠČNIKA TRGOVINE Z GRADBENIM
MATERIALOM**

- Pogoji: — poklicna šola za prodajalce in najmanj eno leto delovnih izkušenj
— delovno razmerje sklepamo za nedoločen čas s trimesečnim poskusnim delom

V DS Skupne službe

— ČISTILKE — 2 delavca

- Pogoji: — osnovna šola
— delovno razmerje sklepamo za nedoločen čas s polnim delovnim časom, poskusno delo traja en mesec.

Kandidati za navedena prosta dela in naloge naj pošljejo vloge na naslov: KOGP Kranj, Mirka Vadnova 1, komisija za delovna razmerja TOZD Opekarne oziroma DS SS. Rok za prijavo je 8 dni od dneva objave.

Komunalno podjetje Tržič, p. o.

razpisuje po sklepu delavskega sveta prosta dela in naloge
INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA DO

Poleg splošnih mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima najmanj višjo izobrazbo ekonomske, tehnične ali pravne smeri
- 5 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 3 leta na odgovornih delih in nalogah v gospodarski dejavnosti,
- da ima ustrezne organizacijske in vodstvene sposobnosti,
- da izpolnjuje pogoje, določene v 57. členu družbenega dogovora o uredništvu kadrovske politike v občini Tržič

Delo združujemo za 4 leta.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Komunalno podjetje Tržič, Pristava 80 z oznako »za razpisno komisijo«.

**Gostinsko podjetje
HOTEL GRAD PODVIN
Radovljica**

Na podlagi sklepa DS DO razpisuje licitacijo za odprodajo:

- dostavnega vozila IMV 1900, letnik 1983, 7 + 1, registriran in v voznem stanju,
- osebnega avtomobila CIMOS-CITROEN GSX 1.2 brenk letnik 1978, registriran in v voznem stanju, 4. aprila 1986 na parkirišču Hotela Grad Podvin, Mošnje 1 ob 11. uri.

V ceni ni zajet prometni davek. Na licitaciji sodelujejo enakovredno pravne in fizične osebe. Udeleženci morajo pred začetkom licitacije vplačati 10-odstotno varščino od izključne cene. Kupec mora kupnino vplačati najkasneje v 3 dneh po licitaciji. Prodaja bo potekala po sistemu »videno — kupljeno«.

Poznejših reklamacij ne bomo upoštevali.

**GOZDNO GOSPODARSTVO KRANJ, n. sol. o.
TOK Gozdarstvo Preddvor, n. sol. o.**

Odbor za delovna razmerja in vprašanja delavcev objavlja prosta dela in naloge

KNJIGOVODJE OSEBNIH DOHODKOV

- Pogoj, ki ga morajo kandidati izpolnjevati:
— srednja ekonomska šola

Delovno razmerje sklepamo za določen čas — nadomeščanje delavke, ki je na porodniškem dopustu.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Gozdno gospodarstvo Kranj, n. sol. o., TOK Gozdarstvo Preddvor n. sol. o., Hrib 2, Preddvor.

**ALMIRA
Alpska modna industrija RADOVLJICA**

objavlja po sklepu odbora za delovna razmerja TOZD Trgovina prosta dela in naloge

**1. PRODAJALKE II.
v prodajalni Grimšče**

- Pogoji: — IV. stopnja strokovne izobrazbe ustrezne smeri,
— delovne izkušnje zaželene

Delovno razmerje sklepamo za določen čas — nadomeščanje v času porodniškega dopusta. Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Almira, alpska modna industrija, TOZD Trgovina, Radovljica, Jalnova 2. Kandidate bomo o rezultatih izbire obvestili v 30 dneh po sprejemu sklepov v odboru za delovna razmerja.

**DO Gorenjska bolnišnica
TOZD PSIHIATRIČNA BOLNICA
BEGUNJE NA GORENJSKEM**

Delavski svet razpisuje javno licitacijo za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. KOMBIBUS znamke IMV, tip 2200 diesel, letnik izdelave 1977, prevoženih 150.000 km, dobro ohranjen, v voznem stanju, neregistriran, izključena cena 400.000.— din
2. SKOBELNI STROJ za obdelavo lesa, primeren za obrtnike ali domačo rabo, izključna cena 150.000.— din

Prodaja je po sistemu videno-kupljeno, kasnejših reklamacij ne upoštevamo.

Licitacija bo 19. aprila ob 10. uri pri garaži bolnišnice. Ogled je možen dva dni pred licitacijo v dopoldanskem času in na dan licitacije od 7. do 10. ure.

Udeleženci licitacije morajo pred licitacijo pri blagajni bolnišnice plačati 10-odstotni polog. Plačilo kupnine bo moral kupec poravnati v 15 dneh od dneva sklenjene kupoprodajne pogodbe.

Pri licitaciji imajo enake pravice družbenopravne in civilnopravne osebe, prednost pa ima ob enakih pogojih družbenopravna oseba.

Prometni davek in ostale stroške plača kupec. Vse informacije po telefonu (064) 75-060, int. 36 ali 32.

Iskra

**ISKRA — INDUSTRIJA ZA ELEKTRIČNA ORODJA
KRANJ, p. o.**
Kranj, Savska loka 4

Na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja in osebne dohodke delovne organizacije

objavljamo prosta dela:

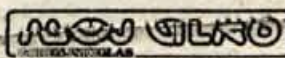
1. KV DELAVCA V LAKIRNICI

2. KV KOVINARJA

Od kandidatov za zaposlitev pričakujemo, da imajo ob izpolnjevanju splošnih pogojev:

- pod 1. — končano poklicno šolo ličarske, avtoličarske ali pleškarske smeri
— ošlužen vojaški rok ali
— končano osnovno šolo
— nekaj let ustreznih delovnih izkušenj
- pod 2. — končano IV. stopnjo srednjega usmerjenega izobraževanja kovinarske usmeritve
— nekaj let ustreznih delovnih izkušenj

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi v časopisu na naslov: Iskra, Industrija za električna orodja Kranj, Splošno-kadrovske področje, Kranj, Savska loka 4.

**DOM ODDIHA SLEPIH
IN SLAVOBIDNIH
SLOVENIJE
OKROGLJO**

Za sezono od 1. junija do 31. avgusta 1986 sprejmemo za naslednja dela in naloge:

1. DELAVKO V KUHINJI
2. SOBARICO
3. DELAVKO ALI DELAVCA ZA STRŽBO HRANE IN PIJAČE

Prijave pošljite na gornji naslov.

**SŽ VERIGA LESCE
Alpska cesta 43**

prodaja plamensko peč
**CER ČAČAK, tip PRP 90,
leto izdelave 1976.**

Začetna cena 800.000.— din (prometni davek ni vračunan).

Ogled je možen na sedežu DO od 14. do 18. aprila 1986. V tem času zbiramo tudi pisne ponudbe. O uspehu bomo ponudnike obvestili po 20. aprilu, najboljšemu bomo poslali predračun.

SŽ Veriga Lesce, Komisija za prodajo osnovnih sredstev

**ODEJA, tovarna prešitih odev, p. o.
ŠKOFJA LOKA, Kidričeva 80**

Poslovni odbor objavlja dela in naloge

**VEČ DELAVCEV
za delo v proizvodnji**

- Pogoji: — poklicna šola šiviljske smeri
— 6 mesecev delovnih izkušenj
— enomesečno poskusno delo

Kandidati sklenejo delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba DO Odeja, tovarna prešitih odev, Škofja Loka, Kidričeva 80, 15 dni po objavi.

Prijavljene kandidate bomo o izidu izbire obvestili v 15 dneh po izteku roka za prijavo.

DEZURNI VETERINARI

od 11. 4. do 18. 4. 1986

za občino Kranj in Tržič

Od 6. do 22. ure Živinarsko veterinarski zavod Gorenjske, tel.: 25-779 ali 22-781, od 22. do 6. ure pa na tel.: 42-175

za občino Škofja Loka

JANKO HABJAN, dipl. vet., tel.: 69-280, Polje 1, Žiri MIRO KRIŽNAR, dipl. vet., Godešič 134, tel.: 62-130

za občino Radovljica in Jesenice

FRANC PAVLIČ, dipl. vet., Zasipl, Stagne 24, tel.: 77-639

Iskra

**ISKRA KIBERNETIKA
Industrija merilno regulacijske in stikalne tehnike
KRANJ, n. sol. o.**

Komisija za delovna razmerja TOZD Delavska restavracija objavlja prosta dela oziroma naloge

KNJIGOVODJE

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- 4-letna srednješolska izobrazba ekonomske smeri,
- 3 leta ustreznih delovnih izkušenj.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Iskra Kibernetika, Kadrovska služba, Savska loka 4, Kranj.

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Kranj objavlja na podlagi 16. člena Pravilnika o pogojih in merilih za dodeljevanje solidarnostnih stanovanj in družbeno najemnih stanovanj, nad katerimi ima razpolagalno pravico Samoupravna stanovanjska skupnost občine Kranj (Ur. vestnik Gorenjske št. 3/86) ter po sklepu 19. seje zbornice uporabnikov skupščine stanovanjske skupnosti z dne 28. 2. 1986

RAZPIS

O ZBIIRANJU VLOG ZA DODELITEV SOLIDARNOSTNIH STANOVANJ IN DRUŽBENO NAJEMNIH STANOVANJ, NAD KATERIMI IMA RAZPOLAGALNO PRAVICO SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE KRANJ

I. UPRAVIČENCI DO DODELITVE STANOVANJ SO:

- družine, mlade družine in samski občani z nizkimi osebnimi dohodki
- upokojeanci
- starejši občani, invalidi in za delo nesposobni občani
- borci NOV, kmetje-borci NOV

II. POGOJI, KI JIH MORAJO IZPOLNJEVATI PROSILCI ZA PRIDOBITEV STANOVANJA

- Družine z nizkimi osebnimi dohodki imajo pravico do stanovanja ustrežne velikosti, glede na število družinskih članov pod pogojem, da mesečni dohodek na člana v letu 1985 ni presegal 80% povprečnega mesečnega dohodka v SRS za leto 1985 (32.980 din) oziroma za samske občane 70% (38.477 din).
- Mlade družine (ki imajo najmanj enega otroka in da od zakonske zveze niso starejši od 30 let) imajo pravico do stanovanja, da mesečni dohodek na člana družine ne presega 70% povprečnega mesečnega dohodka v SRS za leto 1985 (38.477 din).
- Starejši občani, upokojeanci, invalidi in za delo nesposobni občani imajo pravico do dodelitve stanovanja ustrežne velikosti, glede na število družinskih članov pod pogojem, da mesečni dohodek na člana družine ne presega 70% povprečnega mesečnega dohodka v SRS za leto 1985 (38.477 din).
- Za prosilce, ki v letu 1985 niso bili zaposleni, pa so se zaposlili šele v letu 1986, se upošteva dohodek, ki so ga prejeli v prvih treh mesecih leta 1986, s tem da ga je potrebno preračunati na vrednost v preteklem letu, za kar se uporablja statistični indeks

nominalnih osebnih dohodkov Zavoda SRS za statistiko (deflator).

- Prosilci-upravičenci so dolžni ob dodelitvi stanovanja zagotoviti lastno udeležbo v skladu s Pravilnikom o obvezni zagotovitvi lastne udeležbe za pridobitev stanovanjske pravice na družbeno najemnih stanovanjih, s katerimi razpolaga Samoupravna stanovanjska skupnost občine Kranj.
- Da izpolnjujejo ostale pogoje Pravilnika o pogojih in merilih za dodeljevanje stanovanj.
- Vsi prosilci, ki po razpisu ne dobijo stanovanja, morajo ob vsakem novem razpisu vložiti novo prošnjo z vso zahtevano dokumentacijo.

III. POSEBNI POGOJI

- Pravico do stanovanja, izpraznjenega, kupljenega ali prenovljenega s sredstvi solidarnosti v občini Kranj imajo občani, ki do sedaj še niso imeli ustreznega rešenega stanovanjskega problema in, da imajo na območju občine Kranj stalno bivališče oziroma začasno, če stanujejo v samskem domu.
- Na dokončno prednostno listo ne morejo biti razporejeni tisti občani, ki prebivajo v stanovanjih, iz katerih so se izselili občani po prednostni listi iz zadnjih dveh razpisov.
- Upravičenec je dolžan v roku 30 dni po prejemu dokončnega sklepa zbornice uporabnikov skupščine stanovanjske skupnosti prevzeti stanovanje, v nasprotnem primeru se ga črta iz prednostne liste.
- Za upokojeance, invalide in udeležence NOV, kmete-udeležence NOV ter starejše občane in za delo nesposobne občane ne veljajo omejitve, vezane na mejni znesek, če pridobivajo stanovanja iz sredstev Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji, namenjena za stanovanjsko gradnjo. (Za leto 1986 bosta na razpolago 2 novi garsonjeri oziroma več, če se bodo izpraznila stanovanja, ki so bila kupljena iz teh sredstev po prejšnjih razpisih)

IV. DOKUMENTACIJA ZA DOLOČENJE PRAVICE DO STANOVANJA:

- potrdilo o številu družinskih članov in od kdaj stalno prebivajo na območju občine Kranj oziroma potrdilo o začasnem bivanju na območju občine Kranj, če bivajo v samskem domu (potrdilo izdaja oddelek za notranje zadeve Skupščine občine Kranj oziroma delovna organizacija, ki ima v lasti samski dom);
- ne se žigajmo leđin in travišč na območju, kjer ogenj lahko ogrozi gozd in uniči koristno rastlinje na gozdnih zemljiščih
- potrdilo o osebnem dohodku za celo leto 1985 vseh članov gospodinjstva oziroma tudi za krajše obdobje, če so se zaposlili po 1/1-1986 pa do dneva razpisa. (V dohodek občana ali

- njegove družine štejejo vsi dohodki družine ali posameznika: dohodki od dela iz delovnega razmerja, honorarnega, pogodbenega ali popoldanskega dela, vse oblike nadomestil osebnega dohodka, dohodki od opravljanja kmetijske ali samostojne poklicne ali gospodarske dejavnosti, prejemki iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja kmetov, dohodki po predpisih o varstvu borcev in vojaških invalidov ter civilnih invalidov vojne, dohodki od premoženja in preživnine.
- Mnenja delovne organizacije združenega dela oziroma krajevne skupnosti ali društva upokojeencev;
- Potrdilo o premoženjskem stanju oziroma o dohodku od tega premoženja;
- Invalidi in delovno nesposobni občani predložijo odločbo o stopnji invalidnosti;
- Udeleženci NOV predložijo potrdilo o udeležbi v NOV;
- Mlade družine morajo predložiti kopijo poročnega lista;
- Družine, ki živijo v izvenzakonski skupnosti, morajo to dokazati s potrdilom pristojnega organa oziroma Centra za socialno delo Kranj.

V. ROK ZA VLAGANJE PROŠENJ

Prosilci morajo vložiti prošnjo in vso zahtevano dokumentacijo za stanovanje v roku 15 dni od objave razpisa, to je do 25. 4. 1986. Prošnje in dokumentacija, oddana po tem datumu, se ne bo upoštevala.

Veljavnost prednostne liste velja do dokončno oblikovane nove prednostne liste in se v času njene veljavnosti ne more spreminjati, razen v primerih, ko se pogoji, ki so bili pomembni za uvrstitev na prednostno listo, bistveno spremenijo v času do vselitve.

VI.

Prošnje in vsa dokumentacija se vloga samo osebno na naslov: Samoupravna stanovanjska skupnost občine Kranj, Cesta JLA 14/I.

Obrazec za prošnjo in vprašalnik, ki ga je treba osebno izpolniti in vse informacije daje strokovna služba Samoupravne stanovanjske skupnosti, št. 4.

Uradne ure za vlaganje prošenj in informacije so:

ponedeljek od 9.00–12.00. ure
sreda od 13.00–16.00. ure
petek od 9.00–12.00. ure

Predsednica zbornice uporabnikov:
Irena Šumi, 1. r.

LTH DO THN ŠKOFJA LOKA, n. sol. o.

objavlja naslednja prosta dela in naloge:

DS Skupnih služb:

OE KONTROLA:

— VS I RENTGENOLOG
za nedoločen čas

Pogoji: — visoka izobrazba metalurške ali strojne smeri
— seminar iz rentgenologije
— seminar iz varnosti pri delu
— pasivno znanje tujega jezika
— 3 leta delovnih izkušenj

— SS RTG LABORANT
za nedoločen čas

Pogoji: — srednja izobrazba metalurške ali strojne smeri
— seminar iz varnosti pri delu
— seminar iz rentgenologije
— 2 leti delovnih izkušenj

Zaradi dviganja težjih bremen do 20 kg za dela in naloge VS I rentgenologa in SS RTG laboranta pride v poštev le moški.

— SS MERILEC STROJEV
za nedoločen čas

Pogoji: — TŠŠ strojne smeri
— seminar iz varnosti pri delu
— 3 leta delovnih izkušenj

EO SET:

— KV MANIPULANT I SKLADIŠČNI
za nedoločen čas

Pogoji: — poklicna šola trgovske smeri (prodajalec železnine ali druge stroke — moški)
— seznanjenost z varnostjo pri delu
— 1 leto delovnih izkušenj

TOZD HLADILSTVO:

— KV KONTROLOR INVENTURNI
za določen čas (za 1 leto)

Pogoji: — poklicna šola trgovske smeri (prodajalec železnine ali druge stroke — moški)
— seznanjenost z varnostjo pri delu
— 1 leto delovnih izkušenj

— KV LIČAR
za nedoločen čas

Pogoji: — poklicna šola za KV ličarja
— seminar iz varnosti pri delu
— do 6 mesecev delovnih izkušenj

— NK SNAŽILKA V PROIZVODNJI
popoldansko delo, za nedoločen čas

Pisne prijave z ustreznimi dokazili naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na kadrovska socialno službo LTH DO THN Škofja Loka.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po odločitvi kadrovske komisije.

GLAS

ČASOPISNO PODJETJE GLAS KRANJ

ponovno objavlja prosta dela in naloge

VNOS IN OPREMA TEKSTOV NA RAČUNALNIKU
za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Pogoji: — srednješolska izobrazba
— 1 leto delovnih izkušenj v administraciji ali pri operatorskih delih na računalniku

Poskusno delo traje tri mesece.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh na naslov: ČP Glas Kranj, Moše Pijadeja 1, s pripisom »za razpis«.

GOZDNO GOSPODARSTVO KRANJ, n. sol. o.

VSEM KRAJANOM, LASTNIKOM GOZDOV IN ŠOLSKI MLADINI

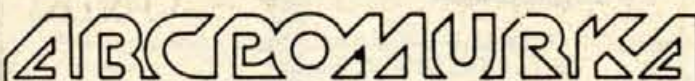
Smo v času izredne nevarnosti gozdnih požarov. Skrbimo za naše gozdove in jih varujemo pred požari. Zato za varovanje gozdov pred požari:

- ne kurimo v gozdovih, mladih gozdnih nasadih in njihovi bližini
- ne se žigajmo leđin in travišč na območju, kjer ogenj lahko ogrozi gozd in uniči koristno rastlinje na gozdnih zemljiščih
- ne mečimo gorečih cigaretnih ogorkov v gozdovih

V primeru gozdnega požara je vsakdo dolžan obvestiti najbližjo izmed teh organizacij:

- gasilsko enoto
- postajo milice
- TOZD ali TOK gozdarstvo
- ali katerikoli občinski organ.

Gozdno gospodarstvo
Kranj, n. sol. o.

ABC POMURKA, LOKA, proizvodno, trgovsko in gostinsko podjetje, n. sol. o., ŠKOFJA LOKA
TOZD JELEN — GOSTINSTVO KRANJ

objavlja prosta oziroma naloge:

1. RECEPTORJA

Pogoji: — srednja gostinska šola ali poklicna gostinska šola
— eno leto prakse na podobnih delih
— znanje nemškega ali angleškega jezika

2. VEČ NATAKARJEV IN TOČAJEV

za delo v hotelu JELEN
Pogoj: — končana gostinska šola za natakarje

3. VEČ KUJARJEV

za delo v hotelu JELEN in gostilni STARI MAYR v Kranju
Pogoj: — končana gostinska šola za kuharje

4. DELAVKO V KUHINJI za gostilno STARI MAYR

5. SKLADIŠČNIKA — EKONOMA za hotel JELEN

Pogoji: — končana gostinska šola ali šola za prodajalce in vozniški izpit B kategorije

Prošnje z dokazili o izobrazbi morajo kandidati poslati kadrovske službi podjetja ABC Pomurka, LOKA, DSSS, v 8 dneh po objavi oglasa.

Poskusno delo za vsa navedena dela traje 45 koledarskih dni.

KOMUNALNO, OBRTNO IN GRADBENO PODJETJE KRANJ
Mirka Vadnova 1

Delovna skupnost skupnih služb razpisuje javno licitacijo, ki bo v četrtek, 17. aprila 1986, ob 8. uri v sejni sobi DDS.

- prikolice IMV ADRIA 305, leto izdelave 1974, 100.000.— din
- baldahin za isto prikolico, 10.000.— din
- plinski štedilnik — gostinski, 116.800.— din
- čok za sekanje mesa, 28.900.— din
- aparati za tople napitke ABA, 200.000.— din
- električna friteza, 103.700.— din
- električna prekučna ponev, 107.700.— din

V izključno ceno ni všteti davek na promet proizvodov.

JUGOBANKA TB LJUBLJANA

Komisija za delovna razmerja objavlja v ekspozituri Jesenice, M. Tita 20, dela oziroma naloge:

— OPRAVLJANJE BLAGAJNIŠKIH DEL

- Pogoji: — V. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske, upravne ali naravoslovno-matematične smeri oziroma z delom pridobljena delovna zmožnost,
— 1 leto delovnih izkušenj na enakih ali sorodnih delih,
— trimesečno poskusno delo,
— delo poteka v dveh izmenah.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: Jugobanka TB Ljubljana, Titova 32, Ljubljana, direkција kadrovskih zadev, v 8 dneh po objavi.

O izidu izbire bomo kandidate pisno obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa.

TOVARNA ČIPK, VEZENIN IN KONFEKCIJE BLEED
TOZD Pozamenterija Bled

objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. VEZILJE II — 3 delavke

Pogoji: — poklicna šola tekstilne smeri,
— trimesečno poskusno delo

K sodelovanju vabimo tudi zainteresirane, ki imajo veselje do dela na vezilnih avtomatih in imajo dokončano katerokoli poklicno šolo ali IV. stopnjo usmerjenega izobraževanja.

2. ŠIVANJE ZAVES — 3 delavke

Pogoji: — poklicna šola,
— šivilja,
— trimesečno poskusno delo

Če ne bo dovolj ustreznih prijav za omenjena prosta dela in naloge, bomo delovno razmerje sklenili tudi s kandidati, ki nimajo ustrezne izobrazbe, znajo pa šivati na šivalnem stroju. Interesenti naj pošljejo prijave do sobote, 19. aprila 1986, na naslov: Vezenine Bled, Kadrovska splošni sektor, Bled, Kajuhova 1.

SUKNO
Industrija volnenih izdelkov ZAPUZE

Na podlagi sklepov komisij za medsebojna delovna razmerja pri TOZD Tekstilna tovarna Zapuže in Delovni skupnosti skupnih služb objavljamo naslednja prosta dela in naloge:

1. PLESKARJA
2. STRUGARJA
3. VZDRŽEVALCA TKALSKIH STROJEV
4. SUŠILCA V BARVARNI
5. POMOČNIKA KURJAČA
6. KOMISIONARJA — EKSPEDITERJA v skladišču gotovih izdelkov
7. VRATARJA — ČUVAJA

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati tudi posebne pogoje:

- pod 1. — končana šola za pleskarje
— 1 leto delovnih izkušenj
- pod 2. — končana šola za oblikovanje kovin
— 1 leto delovnih izkušenj
- pod 3. — končana šola za strojne mehanike oziroma ključavničarje
— 1 leto delovnih izkušenj
- pod 4. — končana osnovna šola oziroma 7 razredov
— 6 mesecev delovnih izkušenj
- pod 5. — končanih 7 razredov osnovne šole
— 6 mesecev delovnih izkušenj
- pod 6. — moški
— KV prodajalec
— 6 mesecev delovnih izkušenj
- pod 7. — dopolnjevana starost 18 let
— smisel za natančnost in vestnost
— zahtevamo, da kandidat še ni bil v kazenskem postopku

Delo bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Vloge sprejema splošno-kadrovski sektor 8 dni po objavi na naslov: Sukno Zapuže, Begunje.

O rezultatih izbire bomo prijavljene kandidate obvestili v 30 dneh po opravljeni izbiri.

ELEKTRO GORENJSKA
Delovna skupnost skupnih služb
Komisija za delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge:

1. V finančno-računovodski službi:

— FAKTURIRANJE STORITEV

Pogoj: — ekonomski tehnik,
— delovne izkušnje zaželene.

Delovno razmerje se sklone za določen čas (za čas nadomeščanja delavke na porodniškem dopustu). Nastop dela takoj.

— ZAJEMANJE PODATKOV NA TERMINALU

Pogoj: — ekonomski tehnik,
— delovne izkušnje zaželene

Delovno razmerje se sklone za določen čas do 31. 8. 1986.

2. V službi obratovanja in energetike:

— ENERGETIK V IZMENSKI DEŽURNI SLUŽBI

Pogoj: — el. tehnik
— 3 leta delovnih izkušenj
— zaželen strokovni izpit za upravljalca energetskih naprav

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas.

— ENERGETIK V IZMENSKI DEŽURNI SLUŽBI

Pogoj: — el. tehnik
— delovne izkušnje zaželene (lahko tudi pripravnik).

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: Elektro Gorenjska, Delovna skupnost skupnih služb, Kranj, Cesta JLA 6/III v 8 dneh po objavi.

ZAHVALA

Ob tragični smrti mojega dragega sina, brata in nečaka

**DUŠANA
NAGLIČA**

se iskreno zahvaljujemo sosedom, prijateljem in znancem za vsoto pomoč v težkih dneh. Iskrena hvala njegovim prijateljem, sosedom, sorodnikom, OŠ Pred-dvor, Alpetour DSSS, TOZD Remont Kranj, DO RTC Krvavec, fantom in dekletom za podarjene vence in cvetje, za izrečena sožalja in denarno pomoč. Posebna zahvala sosedom, gospodu župniku, gasilcem in govorniku. Hvala vsem, ki ste ga spremili v tako velikem številu na njegovo zadnjo pot.

VSI NJEGOVI

Hotemaže, 4. aprila 1986

V SPOMIN

11. aprila 1986 mineva eno leto žalosti, odkar mi je usoda za vedno vzela mojega dobrega moža

**LOJZETA
JELARJA**

Še vedno je težko spoznanje, da sem ostala sama brez tebe. Spomin nate, ki ne bo izbrisal solza, bo ostal vedno živ.

Z ljubeznijo se te spominjajo žena Vera in vsi tvoji

Smladnik, 11. aprila 1986

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega moža, očeta, starega očeta, sina, brata in strica

**VINKA
MRGOLETA**

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, sosedom, sovaščanom Struževega, njegovim bivšim sodelavcem Iskre Kibernetike, delavcem Iskre Telematike in Elektrotehniškega podjetja ter ostalim, ki so ga pospremili na zadnji poti, nam izrazili sožalje ter mu darovali obilo cvetje. Posebna zahvala naj velja družinama Krt in Gomboc, ki sta zadnje ure nesebično priskočili na pomoč. Vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, še enkrat iskrena hvala.

VSI NJEGOVI

Struževo, 5. aprila 1986

ZAHVALA

Ob smrti naše dobre mame

MARIJE DOLENC
p. d. Krivarjeve mame

se iskreno zahvaljujemo za izrečena sožalja, cvetje in darove namesto cvetja ter za spremstvo na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo pevcem za toplo zadnjo pesem in duhovnikom za lepo opravljen obred.

VSI NJENI

Stara Loka, 31. marca 1986

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi naše drage žene, mame, stare mame, tašče, sestre in tete

ANE KRAJNIK
roj. VOLČIČ

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem, posebno pa dr. Andreju Rantu, ker ji je stal ob strani v času njenega zdravljenja. Hvala za izrečeno sožalje in darovano cvetje. Hvala pevcem in g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

VSI NJENI

Godešič, Sp. Senica, Frankovo naselje

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega očeta

JANEZA ZIHERLA st.

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem ter sovaščanom. Posebna zahvala naj velja zdravstvenemu osebju doma oskrbovancev v Stari Loki, g. župniku, pevcem in vsem tistim, ki ste ga obiskovali in pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala za podarjeno cvetje in vence.

OHRANITE GA V LEPEM SPOMINU!

ZA NJIM ŽALUJEJO: sin Janez z ženo Marico, vnuka Marjan in Justina

Škofja Loka, Vincarje

Tovarna športnega orodja Begunje na Gorenjskem

Na podlagi sklepa Komisije za izobraževanje in izpolnjevanje v DO Elan tovarni športnega orodja razpisujemo za šolsko leto 1986/87 kadrovske štipendije za naslednje poklice:

- 4 štipendije za poklic OBDELOVALEC LESA
- 15 štipendij za poklic LESAR ŠIROKEGA PROFILA (LESARSKI TEHNIK)
- 6 štipendij za poklic PLESKAR
- 2 štipendiji za poklic ELEKTROENERGETIK
- 10 štipendij za poklic STROJNI MEHANIČAR (STROJNI TEHNIK)
- 1 štipendijo za poklic REZKALEC
- 1 štipendijo za poklic STRUGAR
- 1 štipendijo za poklic VODOVODNI INSTALATER
- 2 štipendiji za poklic VARILEC V SERIJSKI PROIZVODNJI
- 1 štipendijo za poklic INŽENIR STROJNIŠTVA
- 1 štipendijo za poklic INŽENIR LESARSTVA
- 2 štipendiji za poklic DIPLOMIRANI INŽENIR STROJNIŠTVA
- 5 štipendij za poklic DIPLOMIRANI EKONOMIST — smer zunanja trgovina
- 2 štipendiji za poklic DIPLOMIRANI INŽENIR RAČUNALNIŠTVA
- 2 štipendiji za poklic DIPLOMIRANI INŽENIR ORGANIZACIJE DELA — SPECIALIST ZA INFORMACIJSKE SISTEME

Kandidati naj vloge (obrazec DZS 8,40) oddajo ali pošljejo v kadrovsko službo DO Elan, tovarna športnega orodja Begunje na Gorenjskem. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh od oddaje vlog.

GOZDNO GOSPODARSTVO KRANJ, n. sol. o.

Delovna skupnost skupnih služb

Komisija za delovna razmerja Delovne skupnosti skupnih služb objavlja prosta dela in naloge v AOP sektorju:

ORGANIZIRANJE IN PROGRAMIRANJE OBDELAV

Pogoji, ki jih morajo kandidati izpolnjevati:
— višješolska izobrazba gozdarske ali računalniške smeri
— 3 leta delovnih izkušenj

Zaželene so delovne izkušnje na računalniku DELTA (OS DELTA/M in programski jezik COBOL).

Delovno razmerje sklepamo za nedoločen čas.

Kandidati naj pisne vloge z dokazili pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Gozdno gospodarstvo Kranj, n. sol. o., Delovna skupnost skupnih služb, Cesta Staneta Žagarja 27, Kranj. Komisija za delovna razmerja.

**JAVNO
OBVESTILO**

Javnost obveščamo, da bo po dovoljenju SO Kranj, Komiteja za urbarizem, dr. in kom. zadeve št. 34-12/86-04 zaradi podiranja topolov v soboto, 12. aprila 1986 od 8. do 12. ure občasno delna zapora ceste na odseku Stošičev spomenik—bencinska črpalka Zlato polje, Rimska 2.

Izvajalec del: M-KŽK Gorenjske, TOZD Kmetijstvo — parkovna služba.

ZAHVALA

Nenadoma nas je zapustil naš ljubi mož, oče, sin, brat, stric, zet in tast

ALOJZ PAVLIN

Dragega pokojnika smo spremili k zadnjemu počitku 6. aprila 1986. Iskreno se zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in kolektivom Planike, Bagata in Iskre Kibernetike, profesorjem in učencem ŠC Iskra ter kolektivu Mizarstva Škrjanc. Lepa hvala govorniku za poslovilne besede. Zahvaljujemo se g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred in pevcem za lepo petje. Posebno se zahvaljujemo dr. Martinčiču, ki nam je v najtežjih trenutkih stal ob strani. Vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in ga boste ohranili v spominu, še enkrat iskrena hvala.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

Naklo, Veterno, Duplje, Goriče, 6. aprila 1986

Zagrebški pihalni trio v Kranju

Kranj - V dvorani glasbene šole na Trubarjevem trgu 3 se obeta v torek, 15. aprila, ob 19.30 lep glasbeni dogodek...

TELEFONSKE NAPRAVE montiram, vzdržujem in popravljam. VZDRŽEVANJE in MONTAŽA TELEFONSKIH NAPRAV...

zaposlitve

Občasno zaposlim DELAVCA v teatarski stroki. Lahovčev 73 4643. Tako zaposlim POHIŠTENEVIČA...

Zaposlim samostojnega FRIZERJA (KO), moške stroke, z najmanj triletno prakso...

Zaposlim nekvalficiranega DELAVCA. Informacije po tel. 22-783 4647.

Redno ali občasno DELO nudim »STEPARICA«, najraje mlajši uporniki, oziroma zelo spretni mlajši začelniki...

Zaposlim KV ali PKV ELEKTROINSTALATERJA, po možnosti s prakso. Sifra: Resni kandidati 4649.

KV ELEKTRIKARJA, takoj sprejem. Telefon 43-133 4650.

Ansambel OGLARJI vabi k sodelovanju TROBENTARJA, Jože Teran, Poženik 43, Cerklje, tel. 42-777 4651.

Takoj zaposlim KV ali PKV DELAVCA v kovinski stroki. Telefon 47-404 4652.

MONTAŽO PLASTIKE dam na dom spretni delavki. Ponudbe pod šifro: Montaža 4653.

Honorarno delo nudim v Kranju (Planina). Dobi ga ŠIVILJA z gospodinsko dvoletno »entlarico«.

KS DRAŽGOŠE - PAŠNA SKUPNOST išče PASTIRJA za pašo živine na planini Kalnišk, od junija do septembra...

Isčem HONORARNO DELO na domu (ali obrtnika, ki da delo domov) ali 4-urno delo pri njem. Sifra: Premajhen zaslužek v tovarni.

Takoj zaposlim za dva do tri mesece študenta ELEKTROTEHNIČNE smeri. OD po dogovoru. Tel.: 47-278.

OSTALO

Isčem INSTRUKTORJA angleščine in matematike. Ponudbe pod šifro: 6. razred 4663.

Isčem skupino za GRADNJO gospodarskega poslojpa. Naslov v oglasnem oddelku 4664.

Isčem osebo za učenje NEMŠČINE. Naslov v oglasnem oddelku 4665.

INSTRUIRAM vse predmete za osvojnno šolo, razen matematike, fizike in kemije, ter ruski jezik za I. in II. letnik usmerjenega izobraževanja.

Opozarjam tovarišiče s Tomšičeve v Jesenic, da vrnete lončke. Janez Čadež, Podbrzje 118, Duplje 4667.

DEŽURNE PRODAJALNE

V soboto, 12. aprila, bodo dežurne naslednje prodajalne: KLANJ IN OKOLICA

SP pri Petručku, SP Vodovodni stolp, SP Zlato polje, PC Planina II, SP Planina - center, PC Britof, SP Labore, SP Preddvor, SP Hrib Preddvor, PC Klanc, SP Kočna, Jezersko, SP Stržič, Korica, od 7. do 18. ure, Diskont Naklo, od 8. do 12. ure, SP Senčur in SP Cerklje, od 7. do 17. ure, SP Klemenček, Duplje, od 7. do 18. ure

ŠKOFJA LOKA. Nama Škofja Loka

JESENICE. Delikatesa, posl, 7, Jesenice in Delikatesa, Kašta 4 na Plavžu, Jesenice

TRŽIČ. Mercator - SP Bistrica, Živila, Jelka Tržič in Mercator, SP blagovnica Tržič

V nedeljo, 13. aprila, bodo dežurne naslednje prodajalne: SP Gorenjka, Cerklje, PC Delikatesa, Kranj in Naklo v Mariboru, od 7. do 11. ure

Kupim še uporabne KMETIJSKE STROJE za vse vrste del, za konjsko vleko (1 konj). Rajko Premr, C. 4. julija 43, Tržič 4454

MEŠALEC za beton, kupim. Telefon 60-077 4764

Kupim KAMP PRIKOLICO. Ponudbe po tel. 21-282 4765

Kupim rabljena GARAŽNA VRATA (lesena) in HIDROFOR. Telefon 35-640 po 19 uri 4766

Kupim 100 kg JARE PŠENICE. Andrej Krničar, Babni vrt 10, Golnik 4767

Kupim 4 GORENJSKE NAGELJNE. Telefon 74-233 4768

Kupim KAMP PRIKOLICO brako. Marjan Aljančič, Retnje 31, Krize, tel. 50-260 - int. J43 od 6. do 14. ure 4789

stanovanja

V najem vzamem dvosobno prazno STANOVANJE, lahko staro, za dobo 5 do 6 let. Sifra: Domačin 4354

V centru Škofje Loke najame zanesljiva in urejena uslužbenka s sinom nepremisljeno STANOVANJE, okrog 60 kv. m, za čas 2 do 5 let. Ponudbe po tel. 61-465 ali 62-561 - int. 79 dopoldan 4608

Mlada družina nujno išče STANOVANJE. Avtoelektrika Peternelj, Kajuhova 4, Kranj, tel. 21-087 4609

V kletno lepo opremljeno enosobno STANOVANJE s kopalnico, sprejemne dve dekleti ali dva moška. Ogled od 13. 3. 1986. Telefon 22-923 4610

Prodam novo STANOVANJE, 50 kv. m. Telefon 35-956 popoldan 4611

V najem vzamem GARSONJERO v Kranju. Ponudbe po tel. 23-651 vsak dan po 18 uri 4612

Mlada družina nujno išče GARSONJERO ali enosobno STANOVANJE. Telefon 23-803 4613

Enosobno STANOVANJE v starejši hiši z vrtom pod Mežakljo na Jesenicah prodam za 2 M. Lapajne, C. na Golico 1, Jesenice 4614

Mati s šoloobveznim otrokom, nujno išče STANOVANJE v okolici Kranja. Kličite dopoldan po tel. 21-674 4615

Moški, srednjih let išče GARSONJERO na relaciji Kranj - Škofja Loka. Leopold Kavčič, Poljanska 10, Škofja Loka 4616

V Kranju na Planini II. prodam tri leta staro dvosobno STANOVANJE, 64 kv. m, centralna, telefon, na izredno lepi lokaciji. Možnost gradnje mansardnega stanovanja, iste kvadrature. Telefon 38-569 po 15. uri 4617

Mlad par, Slovenca, s hčerko, nujno išče enosobno STANOVANJE ali GARSONJERO na relaciji Bled - Lesce - Radovljica. Naslov v oglasnem oddelku 4618

V Radovljici ali okolici najamem eno ali dvosobno STANOVANJE. Dovečar - Matko, Kidričeva 4, Ljubljana 4619

Mlad par nujno najame STANOVANJE od Lesc do Radovljice. Telefon 27-276 - int. 52 v delavskih dopoldan 4620

Najboljšemu ponudniku prodam trisobno STANOVANJE, 77 kv. m, Bistrica pri Trzicu. Lahko kredit gotovina. Telefon 064/50-853 popoldan 4621

Usluzbenka aerodroma išče enosobno STANOVANJE ali GARSONJERO v Kranju. Ponudbe v soboto dopoldan po tel. 26-201 4622

Novšeje trisobno STANOVANJE v Kranju, centralno ogrevano, prodam. Naslov v oglasnem oddelku 4624

Mlada intelektualka, Slovenka, z izobrazbo, nujno išče GARSONJERO ali enosobno STANOVANJE v Kranju ali okolici. Plačilo zamamčeno. Sifra: Pomagajte 4625

Mlad par, brez otrok, z izobrazbo, najame GARSONJERO ali enosobno STANOVANJE v Kranju ali okolici. Možno predplačilo. Telefon 064/28-239 od 16. ure dalje 4626

PRIREDITVE

MLADINSKI PLES v Delavskem domu v Kranju. Vsak PETEK in SOBOTO, ob 20. uri. VABI VAS PLESNI KLUBI! 3344

Skupina TEN igra vsako SOBOTO v HOTELU BOR v PREDDVORU, razen 12. IV., ko igra na snemanju TORKOVA GLASBENEGA MAGAZINA v hotelu CREINA. Po snemanju bo PLES! 4662

OBVESTILA

Za ŽIVO MEJO sadike cipres in forzij in še druge za okras dobite po zmerni ceni. Kranj, Ul. XXXI. divizije 54, proti kopačišču 4326

GOSPODINJE POZORI! 2. 4. 1986 odpiram prodajalno PLINA POPRAVILA PRIKLJUČITEV in kontrolne preglede plinskih naprav. Sem pooblaščen od TOZD BUTAN - PLIN Ljubljana. Prodajalna je odprta od 9. do 17. ure vsak dan. Plin lahko naročite tudi po telefonu. Tega bom dostavil ob sobotah. Franc ŽOR, Moše 42, Smednik, tel. 061/627-035 4152

ROLETE: lesene, plastične, žaluzije in popravila naročite ŠPILERJEVI, Gradnikova 9, Radovljica, telefon 064/75-610 4658

IVAN TUŠEK, DREVESNICA OKRASNIH RASTLIN, VODICE NAD LJUBLJANO nudi za pomladno sajenje veliko lepih rastlin za vrtove, parke in grobove. Med drugim: MAGNOLJE (TRI SORTE), JAPONSKA ČESNJA, RDEČELISTNE JAVORJE, RDEČELISTEN RUJ itd. ter KONIČASTE SMREKE, SREBRNE SMREKE, PRILIKAVE IN SREBRNE BOJE, VEČ VRST, TISE in razne IGLAVCE za meje. Odprto vsak delavnik od 8. do 18. ure 4659

Za storič. in frezo za drobljenje zemlje se oglasi pri Janezu Prešnu, Vrtnje 36, Radovljica 4660

R-4, prodam za dele. Motor in šasija odlična. Telefon 51-982 4577

Ugodno prodam ohranjeno ZASTAVO 750, letnik 1975. Milan Štular, Zg. Bitnje 139 4578

Prodam GOLFA diesel, v odličnem stanju, letnik 1984, prevoženih 12.000 km, garažiranega. Telefon 064/78-013 od 13. do 15. ure 4579

Prodam FIAT 850, celega ali po delih. Jože Turk, Matije Čopa 7/A, Bled 4580

R-12, prodam. Dovje 27, Mojstrana 4581

Prodam FORD TAUNUS 1600, letnik 1973 ali zamenjam za Z-750. Begunje 64 4582

Ugodno prodam VISO 11 RE, svetlo modre barve, letnik 1985, najnovejši model. Telefon 50-260 - int. 341 - Marjan Veternik, Hudi graben 9, Tržič 4583

FIAT 1300, vrata, streha, prednji in zadnji pokrov, diferencial, prednja prema; hidravlični cilindri za snežni plug »Riko«, prodam. Milan Vučan, Velesovo 56 4584

ZASTAVO 750, starejši letnik, vozno, poceni prodam. Telefon 50-558 4585

ZASTAVO 101 super, letnik 1979, registrirano do septembra, prodam. Zdravko Žagar, Visoko 87, tel. 43-053 4586

Osebn avto FIAT 124, vozen, neregistriran, prodam celega ali po delih. Telefon 82-861 - int. 40 dopoldan, 82-852 popoldan 4587

Prodam KABINO za TAM 110 in VZMETI za TAM 5000. Mandelčeva 13, Kranj 4588

Prodam SIMCO 1005 LS, letnik 1978, 50.000 km, z novimi pločevinastimi deli in svetlobnimi telesi; ter FIČKA, letnik 1976, spredaj karambolirana; in rabljene ter brezhibne kopalniške sanitarije. Telefon 77-080 4589

Prodam R-4, letnik 1983, brezhiben. Telefon 77-875 4590

WARTBURG karavan, letnik 1982, prodam. Ogled vsak dan na Bavdkovi 4, Kranj 4591

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1979, MEŠALEC lescha in STRUŽNICO »Krušike«. Marj. Britof 361 4592

Prodam RENAULT R-4, letnik 1975. Vidmarjeva 1, tel. 27-562 4593

Prodam ZASTAVO 750 SC, letnik 1979, prevoženih 70.000 km. Telefon 69-103 od 9. do 13. ure 4594

Ugodno prodam R-4 GTL, letnik 1983 - september in TELEVIZOR gorenje, barvni, star 7 let. Cvetek, Srednja vas 43, Bohinj 4595

KUPIM STREHO za diano 6. Telefon 66-427 4596

Prodam dobro ohranjeno ZASTAVO 850 KOMBI z 8. sedeži, letnik 1983. Peter Jožič, Hafnarjevo naselje 114, Škofja Loka, tel. 61-905 od 6. do 7. in od 14. do 15. ure in zvečer 4597

Prodam novo PRIKOLICO za osebn avto. Telefon 50-570 4598

Ugodno prodam ZASTAVO 750, letnik 1970, Kuncič, Bohinjska Bela 51 vsak dan od 15. ure dalje 4599

Prodam MOPED 15 SLC, star eno leto. Ljubno 35, Podnart 4600

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1981. Virmaše 147, Škofja Loka, tel. 61-549 4601

Usluzbenka aerodroma išče enosobno STANOVANJE ali GARSONJERO v Kranju. Ponudbe v soboto dopoldan po tel. 26-201 4622

Novšeje trisobno STANOVANJE v Kranju, centralno ogrevano, prodam. Naslov v oglasnem oddelku 4624

Mlada intelektualka, Slovenka, z izobrazbo, nujno išče GARSONJERO ali enosobno STANOVANJE v Kranju ali okolici. Plačilo zamamčeno. Sifra: Pomagajte 4625

Mlad par, brez otrok, z izobrazbo, najame GARSONJERO ali enosobno STANOVANJE v Kranju ali okolici. Možno predplačilo. Telefon 064/28-239 od 16. ure dalje 4626

Najboljšemu ponudniku prodam trisobno STANOVANJE, 77 kv. m, Bistrica pri Trzicu. Lahko kredit gotovina. Telefon 064/50-853 popoldan 4621

Usluzbenka aerodroma išče enosobno STANOVANJE ali GARSONJERO v Kranju. Ponudbe v soboto dopoldan po tel. 26-201 4622

Novšeje trisobno STANOVANJE v Kranju, centralno ogrevano, prodam. Naslov v oglasnem oddelku 4624

Mlada intelektualka, Slovenka, z izobrazbo, nujno išče GARSONJERO ali enosobno STANOVANJE v Kranju ali okolici. Plačilo zamamčeno. Sifra: Pomagajte 4625

Mlad par, brez otrok, z izobrazbo, najame GARSONJERO ali enosobno STANOVANJE v Kranju ali okolici. Možno predplačilo. Telefon 064/28-239 od 16. ure dalje 4626

Usluzbenka aerodroma išče enosobno STANOVANJE ali GARSONJERO v Kranju. Ponudbe v soboto dopoldan po tel. 26-201 4622

Novšeje trisobno STANOVANJE v Kranju, centralno ogrevano, prodam. Naslov v oglasnem oddelku 4624

Mlada intelektualka, Slovenka, z izobrazbo, nujno išče GARSONJERO ali enosobno STANOVANJE v Kranju ali okolici. Plačilo zamamčeno. Sifra: Pomagajte 4625

Mlad par, brez otrok, z izobrazbo, najame GARSONJERO ali enosobno STANOVANJE v Kranju ali okolici. Možno predplačilo. Telefon 064/28-239 od 16. ure dalje 4626

Usluzbenka aerodroma išče enosobno STANOVANJE ali GARSONJERO v Kranju. Ponudbe v soboto dopoldan po tel. 26-201 4622

Novšeje trisobno STANOVANJE v Kranju, centralno ogrevano, prodam. Naslov v oglasnem oddelku 4624

KUPIM VW HROŠČA, brez motorja in menjalnika ali samo karoserijo. Telefon 22-493 4530

Prodam osebn avto FORD CAPRI 1700, registriran celo leto in KOMBI ZASTAVA 435, letnik 1978 in MOTOR 14 M. Sajovic, Miaka 21, Kranj 4531

Prodam ZASTAVO 101 L, letnik 1977. Žiganja vas 59/A 4532

Prodam R-12, garažiran, letnik 1974. Telefon 21-809 4533

Prodam KOVINSKO MASKO za Z-101, starejši tip. Telefon 22-554 v petek po 20. uri in soboto po 12. uri 4534

FIAT 126-P, odlično ohranjen, letnik 1980, prodam. Telefon 064/42-622 4535

Prodam GOLF diesel, letnik 1979, odlično ohranjen, cena 150 SM. Telefon 21-858 4536

Prodam Z-125-P, letnik 1977. Ogled vsak dan. Kaltek, Mestni trg 30, Škofja Loka 4537

Prodam ZASTAVO 101 C, letnik 1979 z radiokasetofonom. Informacije v soboto, 12. aprila, od 9. do 17. ure po tel. 62-315 4538

Prodam avto FIESTA, letnik 1980. Telefon 41-144 4539

Prodam ZASTAVO 101 C, letnik 1979. Lebar, Britof 72 4540

Ugodno prodam MOTOR SUZUKI 125 ccm RM, letnik 1982, s carinsko deklaracijo, Martin Kokalj, Podlublje (pri spomeniku) 4541

R-12, letnik 1973, registriran do februarja 1987, prodam za 29 SM. Telefon 35-008 4542

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1982. Rogelj, Žabljice 2, Golnik 4543

Prodam ZASTAVO 101 L in tovorno PRIKOLICO za osebn avto. Bukovnik, Trboje 129 4544

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1975. Stružovo 47/B, Kranj, tel. 064/28-647 4545

Prodam JUGO, letnik 1982, rdeče barve. Vogljice 47, Šenčur 4546

KOMBI 850 AK, letnik 1982, registriran do novembra 1986, ugodno prodam. Telefon 61-915 4547

Ugodno prodam ZASTAVO 101 GTL, letnik 1985. Telefon 064/41-135 4548

KUPIM bat za JAWO 350. Matjaž, tel. 77-291 - int. 49 od 6. do 14. ure 4549

ZASTAVO 750 in MOPED APN-6, prodam. Bešter, Lesce, Na Trati 8, tel. 75-249 4550

GOLF, letnik 1978 - december, prodam. Jure Kokeza, Bled, Gregorčičeva 16 4551

Ugodno prodam registrirano ŠKODO S 100, letnik 1976. Ogled vsak dan popoldan. Telefon 50-765 do 14. ure 4552

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1980. Zg. Brnik 6, Cerklje 4553

Prodam WARTBURG, letnik novembra 1980, za 60 SM. Rajko Mikolič, Trg Rivoli 7, Kranj, Planina III 4554

Prodam MOSKVIČ karavan, letnik 1978 in ŠOTOR za 4 osebe. Telefon 74-055 4555

Prodam prednja leva VRATA za R-4; POGRAD z jogijem in POSTELJICO z jogijem. Telefon 61-176 4556

Prodam FIAT 850, letnik 1970 in FIAT 126-P, letnik 1980. Černe, Krnica 14, Zg. Gorje 4557

ALFA GIULIETTA, letnik 1982, prodam. Knoll, Stošičeva 5, Kranj 4558

Prodam GOLF diesel, letnik 1983, modre barve, registriran celo leto. Jože Kern, Jezerska c. 107, Kranj 4559

Prodam PONY EXPRESS. Strahinj 18, tel. 47-440 4560

Prodam neregistrirano ZASTAVO 750, vozno, cena 5,5 SM. Miran Djedović, Potoče 27, Preddvor 4561

Prodam MOTOR, menjalnik za Z-101 ter ostale dele. Benkovič, Gorenjskega odreda 18, Planina, Kranj 4562

Prodam VW 1200, letnik 1975. Kranj, Planina 18, stanovanje 2 4563

Prodam JUGO 45, letnik 1984. Rozman, Gorica 8, Radovljica 4564

Prodam VW 1302, letnik 1971 in FIČKA, letnik 1974. Ogled v soboto popoldan. Boštjan Borštnar, Lesce, Na Trati 24 4565

Prodam VISO 11 RE, rdečo, letnik 1984, odlično ohranjeno. Telefon 50-472 4566

Prodam LADO 1200, letnik 1975. Ogled popoldan. Poženik 51, Cerklje 4567

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1974, neregistrirano. Fabjan, Hafnarjeva pot 2, Stražišče, Kranj 4568

Prodam ZASTAVO 750 LE, staro eno leto in pol, cena 85 SM. Telefon 37-364 4569

Prodam ZASTAVO 128, letnik 1984, registrirano do marca 1987. Ogled v soboto od 14. do 18. ure v Kranju, Ul. Lobjeta Hrovata 5, Kajtez 4476

4 leta staro LADO karavan, brezhibno, odlično ohranjeno, prodam. Valjavčeva 13, stanovanje 19 4477

Prodam PRIKOLICO za osebn avto in dve GUMI tigar 145 - 13. Kotolenko, Zlato polje 2/B 4478

Školjko za ZASTAVO 101, letnik 1976 in letvo volana za R-10 s končniki, prodam. Ogled v nedeljo. Peter Bidovec, Tončka Dežmana 2, Kranj, tel. 35-120 4479

Prodam dobro ohranjen RENAULT 4 TLS, letnik 1979. Kalan, Suha 2, Kranj 4480

Prodam OPEL KADETT, garažiran, 71.000 km. Hrastje 31, Kranj 4481

Prodam dobro ohranjen GOLF diesel, letnik 1978. Telefon 064/44-540 4482

Prodam VW (hrošč), motor dober, lahko po delih; ter motor MZ 125, novejši tip. Peter Grašič, Gorice 44, Golnik 4484

Kmetijsko-gozdarski sejem danes odpira vrata

467 razstavljalcev iz šestih držav

Kranj, 11. aprila — Jubilejni, 25. mednarodni sejem kmetijstva in gozdarstva v Kranju, na kat rem sodeluje 467 razstavljalcev iz Jugoslavije, Avstrije, Italije, Zvezne republike Nemčije, Švedske in Danske, bo danes ob 10. uri odprl Marko Bulc, predsednik Gospodarske zbornice Slovenije.

Po otvoritvi bodo podelili troje priznanj: sejmskim razstavljalcem zlate medalje in priznanja za kakovost kmetijske in gozdarske mehanizacije ter prehrabnenih izdelkov, uspešnim slovenskim kmetom, kmetijskim organizacijam in raznim skupnostim priznanja Združene zveze Slovenije za vrhunske dosežke v kmetijstvu v letu

1985 ter gorenjskim živinorejcem priznanja Živinorejsko veterinarskega zavoda Gorenjske za doseženo mlečnost pri kravah v A kontroli. Agrotehnika-Gruda bo po otvoritvi predstavila edini jugoslovanski traktor s 55 konjskimi silami in s pogonom na vsa štiri kolesa, proizvajalca Torpeda z Reke, ob 11. uri pa se bo v konferenčni dvorani Go-

renjskega sejma začel posvet ravnatelj srednjih kmetijskih šol in dekanov višjih in visokih šol o kmetijskem izobraževanju in o problematiki kmetijstva v Sloveniji. Kranjski Merkur bo na zunanjem razstavnem prostoru prikazoval uporabo male kmetijske mehanizacije Gorenje-Muta in uporabo škarij za obrezovanje sadnega drevja in grmičevja.

V nedeljo dopoldne bo v Savskem logu telesno ocenjevanje športnih psov in šahovski turnir, ki ga prireja kranjsko šahovsko društvo s pomočjo Merkurja. V ponedeljek ob 16. uri bo prvo predavanje za kmetovalce o cestno-prometnih predpisih in o varni uporabi kmetijskih strojev, združeno s prikazom na eni od kmetij v bližini Kranja. Drugo tovrstno predavanje bo v sredo in tretje v soboto. V sredo bo dan gozdarjev, v petek dan lovcev, v soboto ob 10. uri okrogla miza Lovske zveze Slovenije o divjem petelinu, ob 11.30 pa otvoritev razstave haflingerjev. Sejem se bo končal v ponedeljek, 20. aprila. (cz)

Golnik, 9. aprila — Danes so pionirji iz kranjske občine na Golniku prevzeli kurirčkovo torbo od vrstnikov iz Tržiča. Ves teden bo kurirčkova pošta potovala iz rok v roke, spremljala pa jo bodo številne priveditve. Do četrka, 17. aprila, jo bodo nosili po kranjski občini, tega dne pa jo bodo predali pionirjem iz Škofje Loke. Na stiki: kurirčkova pošta na poti z Golnika proti Goričam. Foto: F. Perdan

Koroški vrtnarji pridejo na obisk

Kranj, aprila — Hortikulturno društvo Kranj je lani obiskalo Koroško, ki je poznana po lepo urejenih parkih. Letos junija jim bodo koroški parkovni delavci vrnili obisk. Kranjčani bi jih ob tej priložnosti radi povprašali za nasvet, kako urediti kanjon Kokre, kajti Korošci imajo nekaj podobnih kanjonov zelo lepo urejenih, ki jih obiskujejo turisti iz vse Evrope. Eden od njih so tudi Korte pri Železni Kapli. Prav bi pa bilo, da bi se Kranjčani potrudili in kranjske zelenice, pred kinom Center, Prešernov gaj in še nekatere primerno uredili, da bi imeli Korošcem vsaj nekaj pokazati. D. D.

GLASOVA ANKETA

Zemlja kliče mlade

Kranj, 9. aprila — Zaradi težav v gospodarstvu in še posebej v kmetijstvu se slovenski osnovnošolci letos nekoliko manj vpisujejo v kmetijske smeri. Vrzel je gotovo trenutna, saj imajo mladi — gledano širše — največ možnosti za delo prav v kmetijstvu, v pridobivanju hrane, ki je najpomembnejše strateško blago. Kranjska srednja mlekarška in kmetijska šola bo imela v naslednjem šolskem letu v prvem letniku 60 mest za kmetije, 30 mest za skrajšani kmetijski program in 60 mest za živilce. V vseh teh programih ima šola še prosta mesta.

Milena Smrtnik z Zg. Jezerskega, mlekarški tehnik, zaposlena v mlekarji KŽK v Kranju: »Šola sem končala lani. Mislim, da mi je dala dovolj znanja za začetek dela, tudi praktičnega. V višjih letnikih smo imeli enkrat na teden prakso v mlekarji, sicer pa v šolskem laboratoriju. Kot pripravnica sem se zaposlila v sirarni, v proizvodnji, kjer uvajamo polmehko vrsto francoskega sira camembert. Program je nov, izkušnje nimamo. Berem tujo literaturo, poskušam, raziskujem. Delo je samostojno, ustvarjalno. Všeč mi je, čeprav ni v položnem laboratoriju.«

Jugoslavije, medtem ko so kmetijski iz gorenjskih občin in iz šišenske.

Peter Sikošek iz Celje, tretji letnik, bodoči mlekarški tehnik: »Stipendira me celjski Hmeljad. Verjetno bom študij nadaljeval na biotehnični fakulteti v smeri živilske tehnologije. Privlačijo me mlekarstvo, sirarstvo, kemija. V Kranju stanujem v starem domu učencev. Učenci naše šole smo v istem nadstropju, to pa je tudi bistvena ugodnost. Bivanje stane okrog 20.000 dinarjev na mesec. Približno toliko dobim stipendije za odlični uspeh.«

Jerca Jenko iz Naklega, četrti letnik, bodoči kmetijski tehnik: »Doma sem s kmetije. Delo na njej me je vedno veselilo. V osnovni šoli sem bila odlična, zato so me skušali odvrtiti od kmetijske šole. Ne vem, zakaj. Zame je ravno toliko vredna kot katera druga z bolj zvenečim imenom. Šola daje dovolj znanja, le prakse je premalo. V četrtem letniku imamo za prakso dve uri na teden. Ker nimamo lastnega posestva, delamo na kmetijah v Škofji Loki in okrog Kranja, tisto, kar delajo kmetije: sadimo krompir, pomagamo na vrtnu, v sadovnjaku.«

H. Jelovčan

Dogovor ne prinaša nič novega

Kranj, 8. aprila — Dogovor o enotnih merilih za zagotavljanje sredstev za delo temeljnih pravosodnih organov, ki so ga sestavili v republiki, ne prinaša nič novega, je sodil kranjski izvršni svet. Ob tem so dodali, da izvršnim svetom občin kot podpisnikom dogovora le-ta ni bil posredovan v obravnavo, zato predlagatelju tudi niso posredovali pripomb. Torej ni rečeno da jih ni, saj razprave praktično ni bilo. Zato bo moral nazaj v fazo osnutka.

Seveda pa dogovor sam po sebi ne bo zagotovil več denarja za delo temeljnih pravosodnih organov, kar postaja že velik problem. Odvisni so od občinskih proračunov, ker je splošna poraba omejena, da prihaja že do resnega zaostajanja na področju, ki se tako financirajo. Torej res lahko rečemo, da dogovor v tem pogledu ne prinaša obetov, da osebni dohodki pravosodnih delavcev ne bodo več zaostajali. mv

Začenja se politična šola

Škofja Loka, 10. aprila — Lanska občinska politična šola, ki jo je pripravil občinski komite zveze komunistov v Škofji Loki, ni uspela, saj so jo zaradi velikega osipa slušateljev morali prekiniti.

V ponedeljek, 14. aprila, se politična šola na novo začela. Prijavljenih je 21 slušatelj. Šola bo trajala do konca maja, 80 šolskih ur. H. J.

V nedeljo ne bo elektrike

Kranj — Delavci Elektra Kranj bodo v nedeljo, 13. aprila 1986 odklopili visokonapetostne daljnovodne in kabelske odvoze v razdelilni transformatorski postaji Zlato polje, zaradi rednih vzdrževalnih del na elektroenergetskih napravah in objektih. Elektrike ne bo od 6. ure do predvidoma 15. ure na naslednjem območju: Veliki hrib—Kuratovo naselje—Rupa, Mlaka—Tenetiše, Polica—Pivka—Naklo—Strahinj—Žeje—Podbrezje—Posavec—Otoče—Ljubno—Podnart—Ovsiše—Češnjica—Nemilje—Besnica—Okroglo—Koroška cesta v Kranju in Struževo. Poleg vzdrževalnih del bodo zaradi racionalizacije izklopa opravljena še investicijska dela z montažo progovnega ločilnega stikala za transformatorsko postajo Pivka in priklopom daljnovodnega priključka za transformatorsko postajo Polica. Od 5. do 6. ure bo zaradi priklopa 35 kilovoltnega kabelskega odvoza za razdelilno transformatorsko postajo Kranj (Okroglo) — v gradnji, motna dobava električne energije za preskrbovalno območje Tržiča. D. Papler

NESREČE

PREHITEVAL V PREDORU
Podlubelj, 9. aprila — Pri Begunjskem plazu se je to popoldne pripetila prometna nesreča. Povzročil jo je voznik osebnega avtomobila avstrijske registracije Alois Honigman, ki je v tunelu prehitel tovornjak. Tedaj je nasproti pripeljal z osebnim avtom Drago Pintarič, star 32 let, iz Tržiča. V trčenju je bila laže ranjena sopotnica Gizela Pintarič, stara 52 let, iz Pristave.

TRAKTORIST ZAPELJAL NA CESTO
Senčur, 8. aprila — Na regionalni cesti Kranj—Mengeš pri kraju Bivje je

Virmaše, 7. aprila — Nepredvidno prehitavanje voznika avtomobila Nebojša Borenoviča iz Škofje Loke je botrovalo prometni nezgodi, ki se je okoli dvanajstih pripetila v Virmašah. Prehitelav je tovornjak Gorenjske predlovnice, čeprav je voznik Franc Veršič iz Škofje Loke vključil smerni kazalec in že zavijal levo. V trčenju sicer ni bilo ranjenih (v avtomobusu je Borenovič prevažal okoli 50 šolarjev), zato pa gmotna škoda presega 900 tisočakov. — Foto: F. Perdan

traktorist Alojz Vreček, star 76 let, iz Velesovega, povzročil prometno nesrečo. S traktorjem se je po polju pripeljal od baze SCT in pri Bivju hotel prečkati regionalno cesto. Pri prometnem znaku »stoj« ni zaustavil, temveč je izšil prednost avtomobilistu Janezu Preši, staremu 48 let, iz Cerkelj, ki se je peljal z Brnika. Čeprav je zaviral, je Preša trčil v traktor in bil pri tem laže ranjen.

Padel s strehe

Pristava, 7. aprila — Danes se je smrtno ponesrečil Mihael Karo, star 73 let, doma s Pristave. Na strehi svoje hiše je naravnal anteno, pri tem pa se je oprjel na druge antene. Ta se je odlomila in Karo je padel s strehe na betonska tla. Ranjenega so odpeljali v tržički zdravstveni dom, od tam pa v Klinični center v Ljubljano, kjer je popoldne umrl. D. Ž.

Glavni jež

Praznovanje 1. maja v Britofu

Prvomajske praznike, ki bodo za nekatere kar dolgi, saj bodo z njimi združili nekaj dni dopusta, kanijo v Britofu pri Kranju izkoristiti za gradbeno akcijo. Priprave so že v polnem zamahu, dovažajo opeko, pesek in cement, da bodo tik pred prazniki lahko hitro zasadili lopate in hipoma postavili hiše ter nato odpekotali od doma, da jih ne bo pravočasno doletela inšpektorjeva odločba. Gre namreč za dvanajst črnograditeljev, ki jim ne diši, da bi v Vogah gradili legalno. Razlogov mi vendar ni treba pojasnjevati.

GORENJSKI GLAS

Glavni urednik: Milan Bajželj
Odgovorna urednica:
Leopoldina Bogataj

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanovitelji Glasa občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič — Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Novinarji: Danica Dolenc, Dušan Humer, Helena Jelovčan, Jože Košnjek, Lea Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej, Marija Volčjak, Cveto Zaplotnik, Andrej Zalar, Danica Zavrli-Zlebir in Vilma Stanovnik — Fotoreporter: Franc Perdan — Tehnični urednik: Marjan Ajdovec — Lektorica: Nataša Kranjc — Samostojni oblikovalec: Igor Pokorn — Montaža in reprofotografija: Nada Preve, Ljiljana Erjavec in Tone Guzelj — Predsednik izdajateljskega sveta Boris Bavdek (MS-ZKS za Gorenjsko) — List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih. — Stavek TK Gorenjski tisk, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, redakcija 21-860, odgovorni urednik 21-835, tehnični urednik 21-835, komercialna, propaganda, računovodstvo 28-463, mali oglasi, naročnina 27-960 — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72 — Naročnina za 1. polletje 1.600 din.

BELI TEDEN

- 10.—20. aprila
- * POSTELJNINA
- * ODEJE
- * BRISAČE

ugoden nakup

murka

SETEV IN ŽETEV

● **PREMAJNA DRUŽBENA SKRIB ZA KMETIJSTVO** — »Hrana, naša vsakdanja skrb!« so pogosto izrečne besede, ob katerih tudi najodgovornejši možje radi pozabijo, da je kmetijstvo dejavnost, ki terja trajno družbeno pomoč. To ni samo slovenska (ali jugoslovanska) posebnost, tako je tudi v kmetijsko razvitejših deželah, kjer imajo v primerjavi z Gorenjsko še to prednost, da razdrobljenost kmetijskih zemljišč ni tako velika. Družba pomaga kmetijstvu na več načinov — z nekoliko ugodnejšimi posojili, z denarjem, ki ga delavci prispevajo iz svojih osebnih dohodkov v intervencijske sklade, z nevračljivim denarjem za izboljšanje kmetijskih zemljišč... toda glede na pomen kmetijstva je ta pomoč še vedno nezadostna. To velja predvsem za kmetijstvo v hribovitem svetu, kjer so obdelovalne razmere težje kot v ravnini.

● **HUDA, ENA NAJHUJŠIH POVOJNIH KRIZ V ŽIVINOREJI** — Čeprav se je mleko 15. marca podražilo za 27 odstotkov, to ne zadošča, da bi pokrili izdatke prireje, ki so pri zasebnih rejcih večji vsaj še za dodatnih deset dinarjev. Podobno neskladje je tudi pri vzreji živine. Kriza se nadaljuje, zanimanje za rejo upada in vse večja je nevarnost, da bi kmetje in družbena posestva zmanjšali osnovno čredo.

KAJ VZNEMIRJA KMETOVALCE?

● **APETITI GRADITELJEV PO KMETIJSKI ZEMLJI** — Pregovor »ura izgubljen, ne vrne se nobena« pomeni v kmetijstvu »hektar izgubljen, ne vrne se noben«. V Sloveniji smo po drugi svetovni vojni pozidali 54 tisoč hektarov kmetijske zemlje, nasilje nad zemljo pa se še nadaljuje, četudi je na Gorenjskem na pretek neplodnih grmišč in vzpetin.

● **POMANJKANJE DENARJA ZA NALOŽBE** — Pridelovanje pšenice, prireje mesa in mleka je nedonosno. Kmetijske organizacije poslujejo na robu gospodarnosti ali z izgubami. Za vlaganja v razvoj in za povečanje pridelave hrane ni denarja. Gradnja pitališča govedi na Trati pri Škofji Loki se prestavlja iz leta v leto, v škofjeloški zadrugi, na primer, bodo letos kupovali stroje, posodabljali gospodarske objekte ali urejali zemljišča le na 70 kmetijah — polovico manj kot pred leti.

● **UMIRANJE GOZDOV** — Podatki lanske raziskave so zastrašujoči: na Slovenskem propada zaradi »zelene kuge« 40 do 45 odstotkov gozdov, predvsem jelovih in smrekovih, pa se naravovarstveniki še vedno ne zganijo. Pojav zaskrbljuje zlasti hribovske kmete, ki dobršen del dohodka pridobivajo iz gozda.

● **MIZANJE PRED PROBLEMI** — Posel na »svobodnem« trgu cvete in kmetje, ki oddajajo pridelke v zadrugo, so še vedno na slabšem od neorganiziranih »prostitih strelcev«. Kmetje opozarjajo na ta problem, a, kot bi govorili gluhih,

Kmetijski rekorderji

ŠEST KMETOV VEČ KOT STO TISOČ

Kranj — Šest gorenjskih kmetov je lani oddalo mlekarni več kot sto tisoč litrov mleka, največ (183 tisoč) pa Franc Krč, zadrugi Sloge, doma z Jezerske ceste v Kranju.

Zanimivo je, da je 37 največjih (najbolj) kmetov od skupno 3673, kolikor jih je lani na Gorenjskem oddajalo mleko, oddalo domala tri milijone litrov mleka ali več kot desetino vsega. Gre za kmete, ki so oddali več kot 50 tisoč litrov mleka. Trije so iz škofjeloške zadruge, dva iz cerkljanske, štirinajst iz nakelske, devet iz kranjske Sloge, prav toliko iz KZK-jeve temeljne organizacije Kooperantov Radovljica. Največ mleka so lani oddali Franc Krč iz Kranja (183 tisoč litrov), Janez Zabret iz Bobovka (blizu 176 tisoč), Jože Škodlar iz Podbrezja (129 tisoč), Anton Dolenc iz Gorice pri Radovljici (112 tisoč) ter Milan Fende (103 tisoč) in Alojz Logar (101 tisoč) — oba iz

Gorič. Najboljšo mlečnost je dosegel Janez Zabret — 6506 litrov na kravo, med kranjskimi družbenimi farmami cerkljanska — 6323 litrov in med radovljiškimi farma v Poljčah — 7202 litra.

Poglejmo rekorderje še po zadrugah! V ŠKOFJELOŠKI je največ mleka (72 tisoč litrov) oddal Janko Zontar od Sv. Duha, največ krompirja (109 ton) Janko Porenta od Sv. Duha, največ plemenskih telic (23 oziroma 7578 kilogramov prirastka) Miloš Stanonik iz Vinharjev, največ živine v klavnico (8284 kilogramov) pa Tine Ferlan iz Predmosta v Poljanski dolini.

V TRŽIŠKI ZADRUGI so bili najuspešnejši Anton Pušavec s Hudega z nekaj manj

kot 50 tisoč litri mleka, Janko Škrjanc iz Senična z 61 tonami krompirja, Janez Aljančič iz Križev z 240 tonami zelenjave in Miro Bajt iz Križev z 8 tonami prašičev in z domala 12 tonami govedi.

V BOHINJSKI ZADRUGI je največ mleka (44 tisoč litrov) oddala Marija Ravnik z Broda, največ živine (2,6 tone) pa Franc Ogrin iz Bohinjske Bistrice.

V KANJSKI SLOGI so na listi »največjih« Franc Krč iz Kranja s 183 tisoč litri mleka, Franc Fajfar iz Cirič s 86 tonami jedilnega in semenskega krompirja in Franc

Draksler iz Mavčič, ki je zadrugi oddal osem bikov, dve kravi in eno tele, ter Stefan Krč s Huj z okoli 150 prašiči v skupni teži 17 ton.

V CERKLJANSKI ZADRUGI so najuspešnejši Nande Rožman iz Lahovč z 72 tisoč litri mleka in s 136 tonami industrijskega krompirja ter Franc Bohinc iz Zaloga, ki je zadrugi oddal 17 glav živine.

V NAKELSKI ZADRUGI so rekorderji: Janez Zabret iz Bobovka pri prireji mleka (176 tisoč litrov), Albin Okorn iz Srakovelj

pri prireji mesa (21 ton) in Peter Jerala iz Žej pri oddaji krompirja (35 ton).

V RADOVLJIŠKI TEMELJNI ORGANIZACIJI KOOPERANTOV je največ mleka oddal Anton Dolenc iz Gorice (112 tisoč litrov), največ živine (9 bikov oziroma 5,6 tone) Alojz Cvenkel iz Ljubna, V BLEJSKI pa Franc Soklič s Sela (44 tisoč litrov mleka) in Zdravko Slivnik s Podhoma, ki je oddal klavnico živine v skupni teži 2,2 tone. V ŽIROVSKI ZADRUGI je od gorenjskih kmetov največ mleka oddal Franc Jereb z Račeve (23 tisoč litrov) in največ živine Janez Kavčič z Breznice (5,5 tone).

JANKO ŠKRJANC
IZ SENIČNA

FRANC KRČ
IZ KRANJA

NANDE ROŽMAN
IZ LAHOVČ

FRANC SOKLIČ
S SELA

Neučinkovita organiziranost gorenjskega kmetijstva in živilstva

POSLOVNA SKUPNOST?

Nedvomno je, da gorenjsko kmetijstvo in živilstvo že vse predolgo spletata medsebojne vezi in da porabljata (pre)velike moči (in denarje) za spremembe v organiziranosti.

Če se ozremo samo v zgodovino Kmetijske živilske kombinata Gorenjske (in njegovih predhodnikov), spoznamo, da skorajda ni minilo leto, da se v tej delovni organizaciji ne bi ukvarjali z organiziranostjo. Le za malenkost bolje je bilo v združitvi.

Res je, da dobra organiziranost predstavlja pol uspeha in da so nekatere organizacijske spremembe prinesle napredek, zdi se pa, da so nekatere od njih le še povečale izdatke na enoto proizvedene (za liter mleka, kilogram mesa...). Pa ne le to: ob nenehni iskanjih, kako se organizirati, je zastalo reševanje ključnih vsebinskih problemov (kako zadrugi zagotoviti prednost pred neorganiziranimi kmeti) in tudi strokovno in raziskovalno delo. Le s čim se namreč lahko danes pohvali gorenjsko kmetijstvo? Z velikimi uspehi pri pridelovanju semenskega krompirja, kjer predvsem po zaslugi strokovnjakov iz kombinata orje ledino, ter z nekaterimi dosežki pri prireji mleka in v sadjarstvu. Potem je že konec, vse ostalo je bolj ali manj sivina slovenskega povprečja.

na problemski konferenci zveze komunistov o nadaljnjem razvoju kmetijstva in živilstva pred tremi leti, na kateri je bil govor o drugačni in učinkovitejši organizira-

nosti, se je tresla gora, rodila se je, kot danes ugotavljamo, mišl Do velikih sprememb ni prišlo. Ideje o enotni zadrugi, o enotni mlekarski in klavninski delovni organizaciji in o združitvi vseh posestev pod okriljem kombinata so že pokopane in na

Pridelava in poraba hrane na Gorenjskem

LE MLEKA IN KROMPIRJA IMAMO PREVEČ

Kranj — Govorjenje in odločanje na pamet, ko niti približno nismo vedeli, koliko hrane pridelamo in koliko jo potrebujemo, nas je končno le spametovalo. Zdej vsaj približno vemo, da ima Gorenjska le mleka in krompirja več, kot ga potrebuje, medtem ko ji vseh ostalih kmetijskih pridelkov in prehranskih izdelkov primanjkuje in jih mora kupovati drugod.

Gorenjske kmetijske zadruge (brez žirovske) in družbena posestva bodo letos oddali mlekarnam 35,9 milijona litrov mleka ali 9,4 milijona več, kot ga na Gorenjskem popijemo kot konzumno mleko ali pojemo, predelanega v izdelke. Pri krompirju se ta presežek suče okrog deset tisoč ton, vendar za ta podatek ne bi dali roke v ogenj, ker nihče na Gorenjskem ne ve, koliko je dejansko (v naravi, ne le na papirju) njiv, še manj pa to, koliko krompirja se sploh pridelava in koliko ga gre v prodajo mimo zadruge.

Velik primanjkljaj je pri prašičjem mesu: rejci ga zagotovijo le 237 ton, medtem ko ga na Gorenjskem pojemo blizu 2800 ton. Pri govejem mesu je načrtovana poraba skoraj enaka načrtovani prireji. S pridelkom pšenice in ostalih krušnih žit krijejo gorenjske občine le sedmino svojih potreb. Sadja pridelajo štirikrat manj, kot ga potrebujejo, zelenjave dve petini manj...

Ustale, manjkajoče količine si mora Gorenjska zagotoviti z nakupom drugod v Sloveniji in Jugoslaviji, kar pa je povezano s prejšnjimi vlaganji, z združenjem denarja in z drugimi obveznostmi.

Krave, biki in krompir

NAPREDEK ŽE, TODA...

Nihče ne more reči, da gorenjsko kmetijstvo v zadnjih dveh ali treh desetletjih ni napredovalo, toda nedvomno je, da bi se lahko razvijalo še hitreje. To vedo ljudje, ki delajo v tej dejavnosti, in to potrjujejo tudi podatki.

Če se ustavimo pri živinoreji, še zlasti pri prireji mleka, potem ta napredek, izražen v številkah, pomeni tole: leta 1967 so na Gorenjskem odkupili blizu devet milijonov litrov mleka, lani že 34,2 milijona, od tega 27,9 milijona pri kmetih in 6,3 na družbenih posestvih. Količina mleka je iz leta v leto malo naraščala, četudi se je poraba močnih krmil samo v zadnjih treh letih zmanjšala za tretjino. To je vsekakor pomemben dosežek in spoznanje, da bo živinoreja tudi v prihodnosti zaradi drage krme iz vreče temeljila na doma pridelani krmi — na pravočasno pokošeni in spravljani travi, na zgodnji pašji in na kakovostni travni in koruzni silaži.

Napredek je velik, toda lahko bi bil še skokovitejši. Medtem ko je na družbenih posestvih lani vsaka krava dala v povprečju 6040 litrov mleka oziroma 900 litrov več kot pred dvema letoma, je bil v zasebni rejci napredek v tem obdobju precej počasnejši: gorenjski kmetje so leta 1976 oddali od vsake krave 1897 litrov mleka, lani pa vsega 90 litrov več. Eden glavnih razlogov je velika razdrobljenost. Povprečna gorenjska kmetija ima le nekaj več kot tri hektare obdelovalne zemlje, 2644 rejcev od 3673, kolikor jih je lani na Gorenjskem oddajalo mleko, redi eno, dve, tri ali štiri kra-

ve in le vsak petindvajseti gorenjski kmet ima v hlevu več kot devet krav. Prav zaradi velike razdrobljenosti so naši podatki težko primerljivi s podatki o povprečni mlečnosti krav v deželah, kjer so hlevi z dvajsetimi kravami že med najmanjšimi. Pa kljub temu poskusimo: medtem ko je predlani vsaka gorenjska krava iz A kontrole (gre za kontrolo molznosti krav pri uspešnejših rejcih) dala 3493 litrov mleka, je v Avstriji leto poprej znašal ta povpreček 4624 litrov, v Italiji 5267, v ZRN 5425, na Švedskem 6278, v Izraelu 8672...

Podobno je pri vzreji bikov. Primerjave kažejo, da jih v kmetijsko razvitih deželah redijo hitreje kot pri nas, kjer je za nameček reja še dokaj nekakovostna.

Hektarski pridelki krompirja so prava narodna sramota. V Jugoslaviji so ga lani pridelali povprečno 9 ton na hektar, v Sloveniji od 10 do 12 ton, na Gorenjskem od 15 do 18, na Švedskem, denimo, blizu 30 ton, v Švici 40... Vse se začinja pri semenu. Medtem ko so kmetje že spoznali, da je treba vsako leto zamenjati seme pšenice in koruze, pri krompirju večinoma vztrajajo še pri starem. Kmetje v Sloveniji posadijo vsako leto le tri odstotke potrebnega semena, Švicarji, na primer, kar tričetrt, Avstrijci 80 do 90 odstotkov...

POLJE, KDO BO TEBE LJUBIL

Čeprav je zemlja neprecenljivo bogastvo, smo jo v preteklosti brez milosti pozidavali in jo prepuščali v nekmetijske namene. Številke so grozljive. V Jugoslaviji smo v četrto stoletje izgubili pol milijona hektara ornih površin. V Sloveniji smo po drugi svetovni vojni pozidali 54 tisoč hektarov kmetijske zemlje in če bomo s takšnim tempom nadaljevali, bomo prej kot v šestih stoletjih ostali brez njiv, travnikov in pašnikov.

V Sloveniji imamo le 205 tisoč hektarov zemljišč prve in druge kategorije (najboljših njiv in travnikov), z načrti trajno namenjenimi kmetijstvu okoli 440 tisoč hektarov zemlje, vseh kmetijskih zemljišč, skupaj s planinskimi pašniki in s površinami, ki jih bo še treba usposobiti za pridelavo hrane, je le 792 tisoč hektarov. Ob vsem tem se zdi, da s kmetijsko zemljo ravnamo skrajno neodgovorno in da je napačno dvanajstletna ura, ko bi morali udariti po mizi in reči: konec je cenenege zapravljanja narave, konec cenenege konfekcijskega zidanja na cenених njivskih parcelah.

Zakon o varstvu kmetijskih zemljišč pred spreminjanjem namembnosti, bolj znan kot »intervencijski zakon«, je le za kratek čas prekinil kratkovidno ravnanje, bolje rečeno — nasilje nad kmetijsko zemljo. Z milejšo

So le pozidane njive nekaj vredne?

NASILJE NAD ZEMLJO SE NADALJUJE

Priznajmo: pod pretvezo »širšega družbenega interesa« smo v preteklosti pozidali na stotine in tisoče hektarov najboljše kmetijske zemlje. Brez sramu povejmo, da smo to storili zato, da bi bila gradnja cenejša in hitrejša. Ravnali smo po pameti kratkovidnega gospodarja, ki misli le na danes in na svoj siti želodec, ne pa tudi na jutri in na naslednike.

prostorsko zakonodajo, ki dopušča izjeme in širšo razlago pojma »širši družbeni interes«, so apetiti graditeljev po njivah in travnikih spet porasli. V Kranju so, denimo, le za kratek čas opustili misel na gradnjo stanovanjskih blokov na Planini, a brž ko je bila priložnost, so se skozi priprta vrata in z opravičljivim, da je bilo v komunale in druge naprave vloženega že veliko denarja, vrnil nazaj. Pa ne gre le za Planino. V Naklem so na njivah in travnikih zrastle skladišča. Na Primskovem se je v rodovitno polje zajedla komunale cona, na Laborah tovarna Iskra, na Zlatem polju šole... V Radovljici so zgradili nova naselja na prostranih poljih proti Lescam namesto na sončnih pobočjih nad železniško progoto. Begunjski kmetje so, sodeč po družbenem planu radovljiške občine, že izgubili boj za Podobravo, čeprav so na rahlo položnem pobočju pod Sv. Petrom slabša in za strojno obdelavo neprimerna zemljišča s sončno lego. V Jeseniški občini so veliki apetiti po kmetijski zemlji na Hrušici...

So mar ti primeri — in še bi jih lahko naštevali — zgled spoštovanja zemljiškega zakona, ki pravi, da kmetijsko zemljo načeloma ne bi smeli pozidavati. Načeloma, kajti v praksi je vse prej kot tako!

Zložbe, izsuševanja, agromelioracije

MOČVIRJE NE ROJEVA

Na Gorenjskem bodo do leta 2000 izsušili 1234 hektarov kmetijskih zemljišč, 7845 hektarov, od teh 6661 v hribih in na planinah, bodo izboljšali z agromelioracijami, na 150 hektarih bodo uvedli namakalni sistem, 2395 hektarov pa bodo zložili in ponovno razdelili v večje obdelovalne kose.

V RADOVLJIŠKI OBČINI načrtujejo, da bodo do leta 1990 izsušili 18 hektarov v Poljčah in Otočah, uredili 16 hektarov nasadov v Resjah in na Pristavi in z agromelioracijami izboljšali 1138 hektarov zemljišč na naslednjih območjih: Češnjica, Bohinjska Bistrica, Za Savnikom, Blato, Dedno in Velo polje, Laz, Mišljaska planina, Log, Vogel, Zalisc, Suha, Poljana, Poljšica, Stole, Obranca, Ribenska planina,

Hom, Laze, Lipanca, Draga, Rudno, Slamniki, ljubensko, hraško in brezjansko polje. Zložbo načrtujejo na 170 hektarih.

V ŠKOFJELOŠKI OBČINI bodo izsušili 560 hektarov kmetijskih zemljišč v Gorenji vasi (Blata), v Dorfarjih, v Pungertu in Gostečah, v Žireh ter na Bukovskem in Selskem polju. Na večini teh območij bodo po izsušitvi razdeli-

li zemljišča v večje obdelovalne kose, že v tem petletnem obdobju pa bodo prišli na vrsto Bukovsko in Selsko polje (230 ha), Pungert in Gosteče (100 ha) in Žiri (50 ha). Z agromelioracijami bodo izboljšali 810 hektarov travnikov in pašnikov na Blegošu, Rativcu in Dajnski planini, V Javorjah, na Gorenjih in Dolenjih Brdih, v Žirovskem in Bukovem vrhu ter na območjih Goropek, Opal in Izgorja.

V KRANJSKI OBČINI načrtujejo izsuševanje na območju Cerkelj (188 ha), Tenetiš (150 ha) in Blat ob Kokri (40 ha), agromelioracije na območju Nakla (100 ha), Britofa in Primskovega (70 ha), na Možjanci (5 ha) in planinah Dolge njive nad Kokro (150 ha) in Dolge njive na Zaplati (45 ha) ter komasacijo na območjih Cerkelj (200 ha) in Tenetiš (225 ha), Nakla, Strahinja in Podbrezje (500 ha) ter v Britofu in na Primskovem (70 ha).

V TRZIŠKI OBČINI bodo izsušili blizu 22 hektarov zemljišč v Grahovšah, Podljubelj in Seničnem, zložili in ponovno razdelili 85 hektarov v Zvirčah in Kovorju, uredili 30 hektarov travni-

kov in pašnikov v Križah, na Ljubelj ter v Lešah in Brezjah in izboljšali pašnike na Lešanski in Bistriški planini, na Korošici in na Bičevju v Lomu pod Storžičem.

V JESENIŠKI OBČINI bodo do leta 1990 izsušili 100 hektarov zemlje v Ratečah (Ledine), v Podkorenu (Zeleni), na Blejski Dobravi, na Dovških ravneh in nad Jeseniškimi rovti, zložili in ponovno razdelili 280 hektarov na Blejski Dobravi in v Žirovnici ter izboljšali 759 hektarov zemlje na naslednjih območjih: Dovška Rožca, Svačice, Pusta rovt, Kočina, Vrtovska planina, Žirovska reber, Jeseniški rovt, Dovje-Kamne in Srednji vrh.

Franč Nelec, predsednik Zveze kmetijskih zemljiških skupnosti Slovenije:

NEIZENAČENE SILE NA FRONTI VAROVANJA

»Občine so s kategorizacijo kmetijskih zemljišč in z razvrščanjem v cone začrtale, katero zemljo bodo trajno varovale pred posegi graditeljev. Zdaj, ko te meje imajo, neuklonljivo posegajo čez, na najboljše njive in travnike,« ugotavlja Franc Nelec iz Skofje Loke.

»Čeprav kmetijske zemljiške skupnosti svirajo kršitelje in opozarjajo, da družbeni plani niso usklajeni s prostorskimi načrti, to kaj dosti ne poma-ga. Zakon o kmetijskih zemljiščih namreč bolj kot o varovanju govori o tem, kdaj se lahko spremeni namembnost zemlje, kdaj se lahko za določeno zemljišče uveljavi širši družbeni interes... O pozidavah in gradnjah odločajo delegatske skupščine, v katerih pa »posedajo« tudi birokrati

in tehnokrati — ljudje, ki se bolj navdušujejo za nova stanovanja, nove tovarne, skladišča, trgovine in igrišča kot za njive in travnike. Sile na fronti varovanja kmetijske zemlje so neizenačene. Strokovno mnenje kmetijske zemljiške skupnosti je pogosto osamljeno — kot glas vpajočega v puščavi. Nazadnje jih »povozijo« še z ekonomskimi izračuni, kaj da družbi več zemlja ali stanovanja, čeprav je že primerjava med dvanajstnadstropno stolpnico in pridelkom krompirja nesmiselna,« meni Franc Nelec, predsednik izvršnega odbora Zveze kmetijskih zemljiških skupnosti Slovenije.

»Res je, da morajo graditelji odšteti za spremembo namembnosti zemljišča prve kategorije 400 dinarjev za kvadratni meter, toda to je še občutno premalo, da bi jih že cena odvrnila od apetitov po najboljši zemlji in usmerila na slabša zemljišča. Nesmisel je tudi to, da po eni strani veliko-dušno uničujemo najboljše kmetijsko zemljo, po drugi plati pa s težavo zbiramo denar za izsuševanja, zložbe, agromelioracije in za druge posege v naravo. Tudi to namreč ni poceni, saj, denimo, izsuševanje enega hektara zamočvirjenega travnika stane več kot milijon dinarjev,« je dejal Franc Nelec.

Lepe besede o varovanju kmetijske zemlje so le slepilo

NE LE KMETJE. VSI SMO ODVISNI OD ZEMLJE!

Kranj — V družbenem planu kranjske občine je moč najti tudi zazidalni načrt, ki ga je ustavno sodišče po uvedbi intervencijskega zakona zabrisalo ven, a zdaj, ko je zakonodaja milejša, se skozi priprta vrata vrača. Gre za Planino, za stanovanjsko naselje, ki se kot podivjana reka širi po najboljnih njivah in travnikih.

● JANEZ KOZINA, KMET IZ ČIRČ:

»Naš grunt je bil nekaj med večjimi v vasi. Po vojni smo veliko zemlje izgubili v času agrarne reforme, domača pol hektara pa je doslej šlo tudi za ceste in za razširitev stanovanjskega naselja Planina. Za 12 arov zemlje sem vzel denar. Za 35 arov so mi ponujali 65 starih milijonov, pa sem odklonil. Jaz hočem zemljo. Denar mi, kljub temu da imava z ženo le eno skromno kmečko pokojnino, da sta si nova invalida, malo pomeni. Očitajo mi, da sem nekaj zazidljivih parcel prodal, toda ne vedo, da sem za ta

denar kupil domala hektar kmetijske zemlje.«

● MOJMIIR GRAČANIN S PLANINE, SOCIALNI DELAVEC V GORENJSKEM TISKU: »Slepimo se, da so le kmetje odvisni od zemlje. Vsi, mi vsi smo usodno povezani z njo! Hrana je prva, brez hrane ni življenja... Deset let živim v Kranju in v tem času se je Planina že močno razširila. Ne verjamem, da jo bo nova obvoznica zadržala. Če bo zakonodaja tako mila, kot je zdaj, bodo apetiti graditeljev segli tudi prek nje.«

● JANEZ BREŠAR, KMET IZ ČIRČ:

»Vem, da je lažje, hitreje in ceneje graditi na ravnih njivah in travnikih, tik ob mestu, kjer je vse pri roki — voda, elektrika, kanalizacija, toda kljub temu se bomo morali takšnega uničevanja kmetijske zemlje odvaditi. Ne, kmetje ne nasprotujemo vsakršni pozidavi; zahtevamo le to, da se gradi na slabih zemljiščih. Takšne zemlje je tudi v kranjski občini na pretek... Ko so v Kranju gradili pokopalnišče, nam je šlo tri hektare zemlje, nekaj smo jo izgubili tudi pri menjavi v Hrastju, 80 arov sta je vzeli Cesta 1. maja in obvoznica, še toliko je je med cesto in bloki, a tudi po njej bodo verjetno kmalu zarili gradbeni stroji. Kmetje nimamo pravega vpliva pri varovanju kmetijske zemlje. Če nasprotujemo, smo običajno »povozeni«. Pri nas je namreč še vedno takšno mišljenje, da je pozidana njiva več vredna kot so krompir, pšenica, krma za krave...«

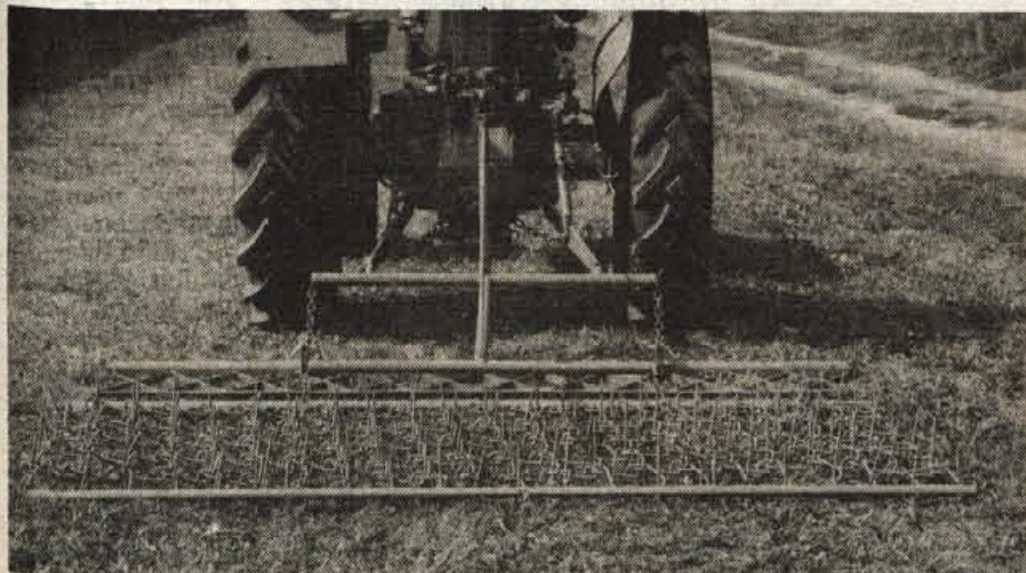

gorenc

IZDELAVA KMETIJSKE MEHANIZACIJE

LUDVIK STARE

Sp. Brnik 64207 Cerklje
Tel.: 064/42053

KMETOVALCI — NOVO

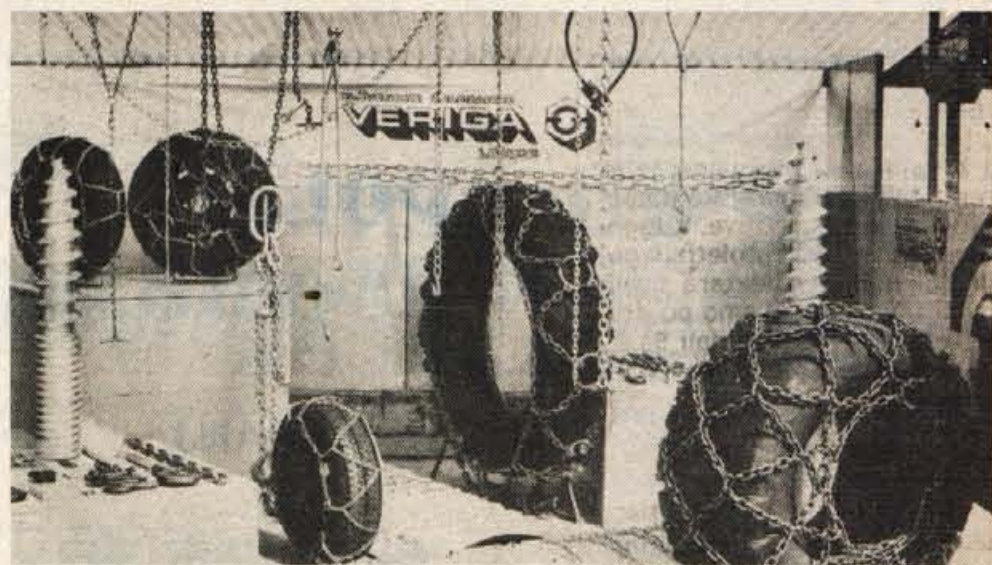
kombinirana travniška brana z 230 do 270 cm delovne površine

Z njo lahko spomladi kakovostno izravnamo in prečesemo travnike. S sprednjim delom brane z lahko to zravnamo krtine in druge večje grude. Z drugim delom brane (izdelana je iz jeklene žice) pa kakovostno prečesemo vso površino, kar omogoča bujno rast. Samo žično brano uporabljamo za obdelavo krompirišč. Na traktor jo priklopimo s posebnim priključkom, ki je izdelan tako, da nanj lahko pritrdimo obe brani naenkrat ali pa samo žično brano. S travniško brano lahko delamo tudi z vprežno živino. Strokovnjaki so ugotovili, da je obdelava travnika s travniško brano enakovredna enkratnemu gnojenju.

Ostali proizvodni program:

kultivatorji z ježem
sadiniki sadik
nakladalni drogovi
nakladalne klešče
planirane deske itd.

Za vse stroje dajemo dveletno garancijo.

Na lepo urejenem razstavnem prostoru se na sejmu gozdarstva in kmetijstva v Kranju predstavlja tovarna verig, vijakov, odkovkov, orodij, pnevmatsko-hidrauličnih naprav, industrijske opreme in meril VERIGA LESCE.

Razstavljajo tudi verige za kmetijstvo in gozdarstvo, snežne verige za osebna vozila in zaščitne verige za traktorje ter druge delovne stroje.

KOVIN

kovinsko podjetje jesenice

Na 25. mednarodnem sejmu gozdarstva in kmetijstva v Kranju razstavljamo in prodajamo

hlevsko opremo in opremo za vzrejo kuncev

Kot novost si lahko na našem razstavnem prostoru ogledate traktorsko desko, separator olja in univerzalne ročne škarje.

Vse razstavljene izdelke prodajamo po konkurenčnih cenah!

KMETIJSKA ZADRUGA

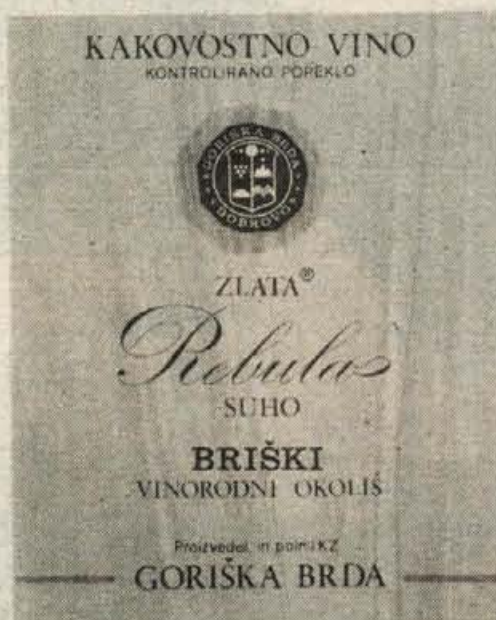
»GORIŠKA BRDA« n. sol. o.

DOBROVO 15
65212 DOBROVO

Predstavljena bodo briška vina:

MERLOT
TOKAJ
BELI PINOT

ZLATA REBULA
CABERNET
ROSE

Kmetijska zadruga Goriška brda iz Dobrovega predstavlja na letošnjem 25. mednarodnem kmetijsko gozdarskem sejmu v Kranju vrhunska vina, letnik '85.

Vsak dan od 15. do 16. ure ste vabljeni na pokušino briških vin v paviljonu Živil Kranj.

**GORENJSKA
KMETIJSKA
ZADRUGA**

TZO SLOGA KRANJ

Na 25. mednarodnem sejmu gozdarstva in kmetijstva v Kranju razstavljamo in prodajamo:

- traktorje Torpedo in Zetor
- Univerzal in Same traktorje — konsignacijska prodaja
- ves proizvodni program AGROS
- hlevsko opremo, škropilnice in kultivatorje KŽK Kranj
- pluge, sejalnice in brane OLT Osijek
- varnostne kabine in loke za vse vrste traktorjev
- kombanje za krompir
- molzne stroje

Proizvajamo in prodajamo aksialne in radialne ventilatorje GROS za dosuševanje krme in žit

Vabimo vas tudi v našo prodajalno kmetijske mehanizacije in rezervnih delov na Cesti 1. maja 65. (pri mlekarni Čirče)

*Obiščite naš razstavni prostor
na gorenjskem sejmu*

sava commerce

trgovina z gumenimi in kemičnimi izdelki
Kranj, prodajalna Koroška cesta 2

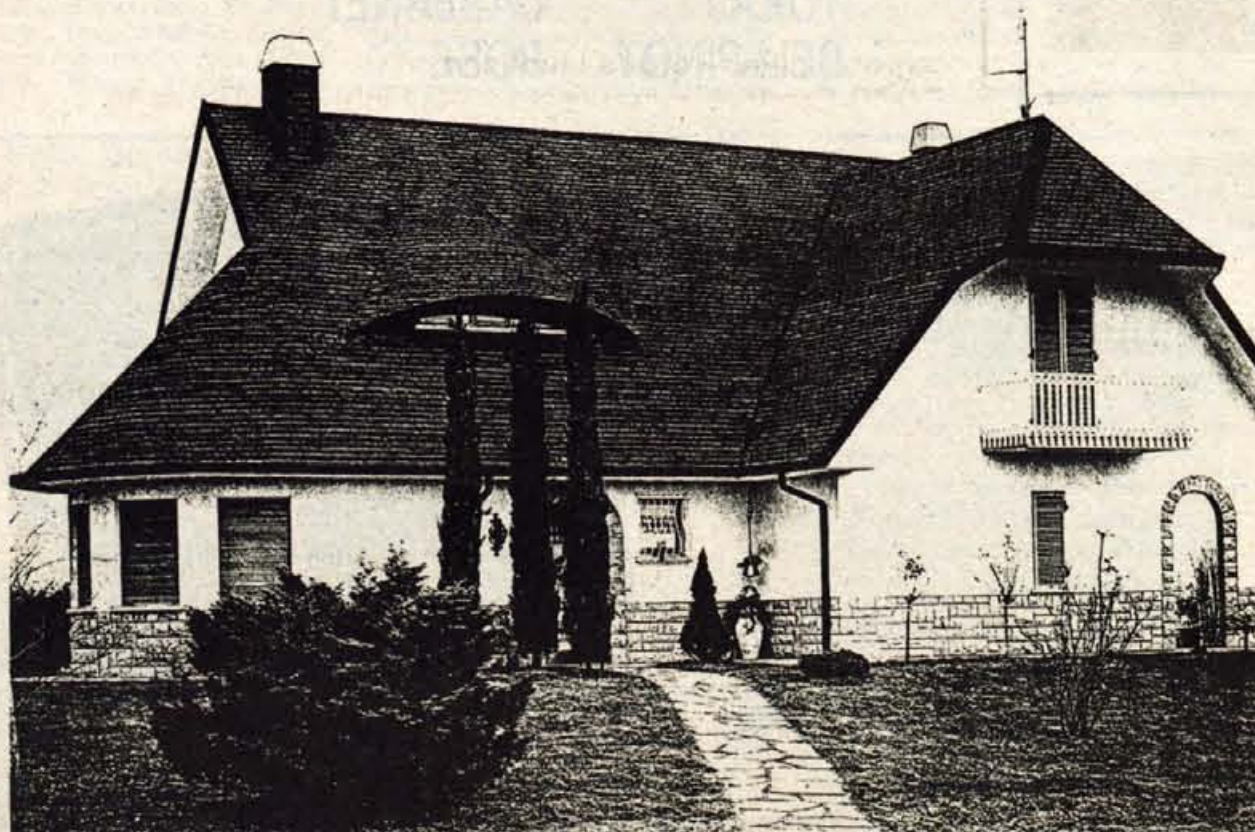
*Obiščite našo prodajalno in naš paviljon na sejmu
v Kranju od 11. do 20. aprila 1986*

**Po zelo ugodnih cenah in z brezplačno dostavo do
35 km lahko nabavite**

**TRAKTORSKO
PNEVMATIKO**

Ponujamo tudi program za vsa potniška in tovorna vozila.
Imamo klinasta jermena, razna lepila in razni drugi
gumeno-tehnični material.

Na 25. mednarodnem sejmu gozdarstva in kmetijstva od 11. do 20. aprila 1986 v Kranju vam v hali B predstavljamo:

- **najsodobnejšo strešno kritino iz pravih kanadskih bitumenskih skodel TEGOLA CANADESE**
- **izolacijske materiale — lendapor, novoterm, perlit, stiropor, tervol**
- **keramične ploščice najboljših jugoslovanskih proizvajalcev**
- **sanitarno keramiko**
- **opaž in furnirane stenske in stropne obloge**
- **ladijski pod**
- **stavbno pohištvo**
- **gradbeni material**
- **reprodukcijski material za lesno obrt**

**GRADITE HITRO,
GRADITE SODOBNO,
GRADITE POCENI —
GRADITE Z NAMI**

lesnina

Trgovina z gradbenim materialom — Kranj

VSE ZA GRADNJO OD TEMELJEV
DO STREHE

boste vedno dobili v LESNINI, trgovini z gradbenim materialom na Primskovem v Kranju, in sicer: ob ponedeljkih, sredah in petkih od 7. do 17. ure, ob torkih in četrkih od 7. do 14. ure ter ob sobotah od 7. do 12. ure.

Informacije: po telefonu 26-076 ali 23-949

90 MERKUR KRANJ

VAM NA 25. MEDNARODNEM SEJMU
KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA
V KRANJU NA VELIKEM
RAZSTAVNEM PROSTORU
PREDSTAVLJA IZDELKE
PROIZVAJALCEV STROJEV, ORODJA
IN OPREME ZA KMETIJSTVO
IN GOZDARSTVO

90 MERKUR KRANJ

12. IN 13. APRILA BO NA ZUNANJEM
PROSTORU GORENJSKEGA SEJMA
PRIKAZANA PRAKTIČNA UPORABA
IN DELOVANJE MALIH KMETIJSKIH
OBDELOVALNIH STROJEV GORENJE —
MUTA

v poslovnem sodelovanju z

gorenje *muta*

UNIOR

TOKOS

jeklo ruše
TOVARNA BAZENSKE TEHNIKE
IN KOVANIH IZDELKOV p.o.

gidor

Comet

Iskra

AL-KO
(konsignacija)

Jagodic Dušan
Kranj

mala kmetijska
mehanizacija, vrtno in
poljedelsko orodje

sadarske,
vinogradniške in
cvetlične škarje, škarje
za veje, drevesne žage

kose, srpi, noži za
kosilnice in ostali
program orodja

cepilka za drva, ročno
orodje za kmetijstvo in
gozdarstvo

dleta, kladiva, zidarsko
orodje

razni brusilni stroji,
ročni brusi, strojčki za
rezanje keramičnih
ploščic

Kekec
električni pastirji
in polnilniki

električne in motorne
kosilnice za travo,
stroji za obdelavo lesa

traktorski cepilec,
krožna žaga za razrez
lesa, lesna stružnica

**IZKORISTITE MOŽNOST ZA NAKUP
NEKATERIH IZDELKOV S TOVARNIŠKIM
POPUSTOM!**

CIMOS KOPER

Prvi začetki segajo v leta 1979 in 1980,
ko so se intenzivno lotili kmetijske
mehanizacije, najprej v kooperaciji, po-
tem s proizvodnjo enostavnejših izdel-
kov, v zadnjih letih pa so začeli delati
priključne stroje; ta program postaja
danes vse pestrejši in prinaša tudi naj-
več novosti.

Vrtavkasta brana CVB Cimos

Dobra in ekonomična priprava zemljiš-
ča zahteva veliko pozornosti pa tudi
moderna in visokoproduktivna orodja
in stroje.

Vrtavkasta brana CVB Cimos

Vrtavkasta brana CVB Cimos je orodje,
ki tem zahtevam lahko zadosti. To je
robustno orodje, ki omogoča obdelavo
tudi najtežjih zemljišč. Zemljišče za se-
tev pripravimo v enem samem preho-
du. S tem se izognemo preveliki step-
tanosti zemljišča, pridobimo dragocen
čas, izognemo pa se tudi muhavosti
vremena. Omogoča nam tudi kombini-
rano obdelavo zemljišča (uporaba rah-
ljalnikov, sejalic), kar vpliva na ekono-
mično in kakovostno pridelavo.

**Cimosova pot
v kmetijskem
programu se
uspešno nadaljuje**

Cimosov tozd Proizvodnja avtomobil-
skih delov Senožec je poleg avtomobil-
skega programa popolnoma osvojila
proizvodnjo kmetijske mehanizacije,
zlasti program gonil — reduktorjev
transmisijskih gredi z varnostnimi
sklopkami.

Informacije: Cimos Koper, Marežan-
ska c. 2, tel. (066) 31-131

agrotehnika - gruda

Agrotehnika — gruda Ljubljana
TOZD Gruda — zunanja trgovina Ljubljana, Titova 40

Gozdarji in kmetovalci!

Vabimo vas na ogled 25. mednarodnega gozdarsko-kmetijskega
sejma v Kranju

od 11. do 20. aprila 1986

Oglejte si razstavljeno blago in izkoristite ugoden nakup na sejmu.

V konsignacijski prodaji vam ponujamo:

- gozdarski vitel Igland Prima 5106
- silažni kombajn Mengele MB-210 in
- gume Fulda za kamione, avtomobile in traktorje

Vse informacije dobite na sejmu ali v Ljubljani, Tržaška 132,
telefon 061/267-692.

Obiščite nas!

agrotehnika - gruda

CREINA

OBIŠČITE NAS NA 25. MEDNARODNEM
GOZDARSKO KMETIJSKEM SEJMU V KRANJU,

KJER RAZSTAVLJAMO IN PRODAJAMO:

vakuumske in mono cisterne za gnojevko
mešalce za gnojevko
trosilce umetnega gnoja
transportne platoje
stroje za odvoz silaže

Stroj za odvoz silaže

Mono cisterna za gnojevko

KUPITE LAHKO
TUDI VSO
OSTALO
RAZSTAVLJENO
KMETIJSKO IN
GOZDARSKO
MEHANIZACIJO

IZDELUJE **CREINA**
PRODAJA

 agrotehnika - gruda

OBIŠČITE NAS!

Kmetijska zadruga Škofja Loka

Družbene podpore ne krijejo višjih izdatkov kmetovanja v hribovskem svetu

V škofjeloški kmetijski zadrugi so lani odkupili 1308 ton govedi za zakol, 28 ton pšenice, 232 plemenskih telic, 5,5 milijona litrov mleka, 3549 ton krompirja in 21 ton prašičev.

Čeprav je živinoreja v hudi krizi, v eni najhujših v zadnjih dvajsetih letih, se je v škofjeloški kmetijski zadrugi navzlic temu začel v drugem polletju minulega leta povečevati odkup mleka in je bil na koncu leta za tri odstotke višji kot leto prej. Takšna gibanja se nadaljujejo tudi letos in v zadrugi ocenjujejo, da so v prvem letošnjem četrtletju odkupili približno desetino mleka več kot v enakem lanskem obdobju. Ugoden odkup ni posledica izboljšanja razmer v živinoreji, temveč je rezultat dolgoročnih ukrepov, ki jih je zadruga pospeševalna služba izvajala skupaj s kmeti v preteklih letih, in tudi ukrepov, ki sta jih sprejela kmetijska zadruga in občinski intervencijski sklad. Z denarjem, ki ga združujejo vsi zaposleni v škofjeloški občini, je sklad omogočil regresiranje umetnih gnojil in v zadnjih mesecih minulega leta tudi regresiranje koruze in močnih krmil. Regresi in vse druge družbene podpore so dobrodošle, vendar pa — gledano dolgoročno — ne bodo mogle rešiti vseh težav, nakopičenih v živinoreji, še zlasti ne vse večjega cenov-

nega neskladja med vse dražjimi gnojili, krmili, gorivi, škropivi, semeni in gradbenimi materiali ter administrativno določenimi cenami za mleko in mlečne izdelke. Po podatkih živinorejske poslovne skupnosti so izdatki prireje enega litra mleka že

na ravninski kmetiji za deset dinarjev višji od priznane cene, medtem ko je v hribovskem svetu ta razkorak še precej večji. Premije — dva dinarja za liter mleka na ravninskih kmetijah in pet dinarjev za liter na hribovskih — lahko razliko le ublažijo, ne morejo pa je povsem odpraviti. Kmetje ne glede na razmere v živinoreji vztrajajo — zaradi tradicije in zavoljo obljub, da se bo položaj vendarle nekoliko izboljšal. V težavah so tudi zadrugi pospeševalci, ki ob vseh teh zagatah ne vedo, kako bi svetovali kmetom.

Pri pitanju mladega goveda je položaj še nekoliko slabši kot pri prireji mleka. Odkup živine je že malo upadel. Stalež se za zdaj še ni bistveno zmanjšal, kar je predvsem zasluga intervencijskih ukrepov in drugih oblik pomoči; v zadrugi pa se boje, da bo tudi do tega prišlo, če ne bo novih ukrepov in če ti ne bodo prilagojeni razmeram kmetovanja v hribovskem svetu, kjer so izdatki pridelovanja hrane zaradi težjih obdelovalnih pogojev precej višji kot na ravninskih kmetijah.

»Razkorak med hribovskim in ravninskim kmetijstvom se celo še povečuje,« ugotavlja mag. Jurij Kumer, vodja pospeševalne službe v škofjeloški kmetijski zadrugi. »Če se bo to nadaljevalo tudi v prihodnosti, potem sta samo dve možnosti: ali bomo poskušali izboljšati razmere z enkratnim korenitim posegom, kar bo zelo drago; še precej hujše pa bodo posledice, če bomo dopustili, da se bodo hribovske vasi in zaselki praznili in da se bo zmanjšala pridelava hrane.«

Majhna donosnost pri prireji mesa in mleka se kaže tudi v denarnici. Kmetom ostaja vse manj denarja za naložbe. Podatki govorijo, da bodo letos na območju škofjeloške kmetijske zadruge gradili in posodabljali gospodarske objekte, kupovali večje kmetijske stroje in urejali zemljišča le na 70 kmetijah — polovico manj, kot je bilo načrtovano in kot bi bilo potrebno.

KMETIJSKI REKORDERJI v oddaji mleka, mesa in krompirja

V škofjeloški kmetijski zadrugi so lani največ mleka oddali — iz **Selske doline**: Ivana Tušek iz Rovt (35 tisoč litrov), Marija Mesec iz Rovt (33 tisoč) in Janez Šifrer iz Praprotna (26 tisoč); iz **Poljanske doline**: Alojz Božnar iz Dolenčič (46 tisoč litrov), Pavle Demšar z Loga (38 tisoč) in Slavko Inglič iz Srednje vasi (35 tisoč); iz **Škofje Loke in okolice pa**: Janko Žontar od Sv. Duha (72 tisoč litrov), Ivan Oman iz Zminca (64 tisoč) in Janko Porenta od Sv. Duha (56 tisoč).

V oddaji živine so bili najuspešnejši — iz **Poljanske doline**: Tine Ferlan iz Predmosta (8,3 tone goved), Franc Čadež iz Delnic (7,9 tone) in Pavel Demšar iz Loga (7,1 tone); iz **Selske doline**: Anton Bernik iz Bukovice (7,7 tone), Janez Košir s Tomaževca (4,9 tone) in Franc Potočnik iz Bukovice (4,4 tone); iz **Škofje Loke in okolice pa**: Pavle Zelnik iz Praš (8,2 tone), Janko Porenta od Sv. Duha (7,8 tone) in Gašper Hribnik iz Virmaš (5,8 tone).

Največ telic (23 oziroma 7,6 tone prirastka) je lani oddal Miloš Stanonik iz Vinharjev.

Največ krompirja so lani oddali: Janko Porenta od Sv. Duha (109 ton), Franc Gaber iz Gosteč (100 ton), Janez Oman z Lipce (95 ton) in Franc Lukančič z Godešiča (86 ton).

KRAVA MOLZE PRI GOBCU

Kmetija je stara, trdna. Zemlje je 45 hektarov, večinoma gozda, enajst hektarov je obdelovalne: štiri hektare njiv, na katerih raseta koruza pa krompir za dom, sedem hektarov je travnikov.

Zemlja je skupaj. Leta 1980 so jo združili, zamenjali s sosedi, v obojestransko zadovoljstvo.

Vodnikova kmetija je usmerjena v živinorejo, v prirejo mesa in mleka. V hlevu je običajno pet desetih goved, od teh petnajst do osemnajst krav. Na leto zredijo po dvajset telet.

Zadrugi oddajo sedem do osem ton mesa, mleka približno 45 tisoč litrov na leto.

Hektar Vodnikove obdelovalne zemlje preživi skoraj štiri odraščene govede. To je zavidanja vreden sad.

Intenzivno delamo in tudi pridni smo,« pojasnjujeta oče Matevž in sin Pavle. In nadaljujeta: »Vse je odvisno od gnojenja. Pri nas gresta dva pitanca za gnojilo. Potrosimo ga dvanajst ton, razen tega pa še precej hlevskega gnoja in gnojevko. Rastje zato do-

PAVLE DEMŠAR

SKORAJ ŠTIRI ODRAŠČENE GOVEDI NA HEKTAR

Log pri Škofji Loki — Pri Vodniku se pišejo Demšar. Doma so oče Matevž, ki je še gospodar, mati Ivica pa sin Pavle, ki ga tovarna nikoli ni zamikala. Žena Fani dela v Jelovici. Štirje najmlajši — Špela, Marko, Peter in Marjana — pa obetajo, da kmetiji pridnih rok ne bo zmanjkalo.

bro odganja in rodi. Na celi travnati površini po trikrat kosimo, ponekod tudi po štirikrat. Menimo, da je boljše pridelati dobro domačo krmo kot krmo kupovati. Na mesec porabimo povprečno samo 500 kilogramov krmil za teleta. Tako malo zato, ker se krmil redno ne dobi in je bolje, da živali niso preveč navajene nanje, razen tega pa tudi ni pravega razmerja med ceno krmil in mesa. Zato se bolj posvečamo domači krmi. Za dobro krmo je pomembno, da je košnja zgodnja in spravilo skrbno. Pripravimo po 300 kubikov silaže, če koruza zelo dobro obrodi, prostora v stolpih tudi zmanjka.

Demšarjevi so skromni, ne tarnajo. Pravijo, da bo še veseliše kmetovati, dokler bo kmet od svoje pridonosti kaj imel; če mu bo davkarija preveč pobrala, bo konec.

»Največja težava vseh kmetov je, da ne vemo, koliko bomo dobili za meso čez eno leto. Tele je zdaj vredno toliko, kot tretjina bika čez dve leti.«

Doslej so imeli Demšarjevi razen bogatega posevka na njivah in travnikih še okrog sto kubikov etata iz gozda. Precej naslednjih let te številke ne bodo dosegali. Zaradi zleda novembra lani imajo v gozdu več sto kubikov škode. Decembra in januarja so že napravili eno vlako, tudi pota za vožnjo so narejena. Polovico iglavcev so že posekali, drugo polovico jih bo treba čimprej in les pospraviti. Listavci, ki mu škodljivci ne pridejo tako hitro do živega kot iglavcem, bodo morali malo počakati, saj Demšarjevi vsega dela naenkrat kljub pridnim rokam ne bodo zmogli.

Pa še droben ocvrek: na kmetiji imajo traktor, ki je star, reci in piši, štirideset let. Dobili so ga, že rabljenega, pred četrst stoletja. Še vozijo z njim.

Pripomoček za ugotavljanje pomanjkljivosti pri reji

RAČUNALNIKI — JUTRI TUDI V HLEVU

Kranj — V Kmetijsko živilskem kombinatu Gorenjske, v temeljni organizaciji Kmetijstvo, bodo do konca naslednjega leta prešli na dnevno računalniško obdelavo podatkov o mlečnosti krav, deležu tolsče v mleku, porabi krme za liter mleka, donosnosti prireje — še o čem. Rezultati bodo dobra osnova za hitrejšo ukrepanje in za ugotavljanje pomanjkljivosti pri reji.

Če hoče biti živinorejec uspešen, mora imeti natančen pregled nad čredo in nad vsako kravo posebej. Za par molznic si je različne podatke mogoče zapomniti, v nekolk večjem hlevu že ne gre brez svinčnika in papirja, na farmah je mogoče obvladovati položaj le s pomočjo računalnika.

»V kombinatu zbiramo podatke o stanju črede in vsaki kravi enkrat na mesec,« je povedal **MATJAŽ VEHOVEC**, vodja živinoreje v KŽK-jevem tozdu kmetijstvo. »Podatke nam računalniško obdelujejo na biotehniški fakulteti. Rezultati nam veliko koristijo pri delu, vendar pa so za sprotno in hitro ukrepanje v hlevu pomanjkljivi in že zastareli. V tem, zanesljivo pa v naslednjem letu bomo prešli na dnevno računalniško obdelavo podatkov. Potem, ko bomo vedeli, koliko nas stanejo posamezne sestavine krmnega obroka in kolikšni so drugi izdatki, bomo lažje iskali pot do še gospodarnей prireje. Vedeli bomo, katere krave so dobre in katere kvarijo povprečje, katere bo treba izločiti iz črede, katere dajejo mleko z malo tolsče in podobno,« je povedal Matjaž Vehovec in ob tem opozoril, da si ne smemo delati utvar, češ — računalniki bodo rešili vse nakopičene probleme v živinoreji. »Nasprotno — računalniki so lahko le pripomoček pri ugotavljanju pomanjkljivosti pri reji.«

Veliko bi h gospodarnosti prireje mleka prispevalo računalniško vodeno dodajanje močnih krmil in z njim povezano boljše izkoriščanje dednih zasnov krav, vendar v tozdu Kmetijstvo za zdaj o tem lahko le razmišlja, ker nimajo denarja. Čeprav so lani

na farmah v Hrastju, na Sorškem polju in v Cerkljah pocenili prirejo za 15 odstotkov in od vsake krave oddali 5900 litrov mleka, zasluček ni bil tolikšen, da bi omogočal večja vlaganja v razvoj živinoreje.

Med zasebnimi rejci na Gorenjskem uvaja računalnik v hlevu za zdaj le magister Anton Dolenc iz Gorice pri Radovljici.

Peter Kunstelj, vodja selekcijske službe v gorenjskem živinorejsko-veterinarskem zavodu

DEDNE ZASNOVE SLABO IZKORIŠČENE

Kranj — Čika, nekdanji ponos gorenjskih kmetov, je v četrst stoletja izgubila boj z lisasto in črno-belo pasmo govedi ter postala znak zaostalosti in negospodarnega kmetovanja.

Od dvajset tisoč krav in telic v gorenjskih hlevih je približno petina črno-belih, okoli tri petine lisastih, nekaj več kot sedmina križank cike in lisca ter malo čiste cike in rjavega goveda. Črno-beli mlečni tip krave prevladuje na družbenih farmah in na večjih kmetijah v kranjski in radovljiški občini, lisaste krave v škofjeloški občini, križanke pa v Bohinju in v krajih Gornjesavske doline, kjer so z nezaupanjem sprejeli zamenjavo pasme.

»Pri izbiri pasem se križata družbeni in zasebni interes,« poudarja mag. Peter Kunstelj. »Ker potrebujemo za prehrano prebivalstva razen mleka tudi meso, je reja lisastega mesnomočnega tipa goveda gospodarsko povsem opravičena. Kmetje, ki pa so

se odločili le za prirejo mleka in hočejo iz vsakega hektarja zemlje in od vsakega stojišča v hlevu čimveč iztržiti, raje redijo črno-bele krave, ki vendarle dajejo nekaj več mleka kot lisaste.«

»Rejski dosežki uspešnejših gorenjskih kmetov dokazujejo, da imajo krave dobre dedne zasnove, da pa jih večina med njimi še ne zna dovolj izkoristiti. Vsaka krava, krmljena s kakovostno, pravočasno pokošeno in primerno posušeno travo ter z dobro travno in koruzno silažo, mora dati na dan od 15 do 18 litrov mleka, z dodajanjem močnih krmil in druge beljakovinsko bogate krme pa še 10 do 15 litrov več. V zavodu opažamo, da so kmetje pri koruzni silaži že dosegli določeno kakovost, medtem ko tega ni mogoče trditi za travno silažo in za seno,« je povedal mag. Peter Kunstelj.

Pastirji zahtevajo tudi dodatek za ločeno življenje

IDEALIZMA JE KONEC

Nekaterih pašnih skupnosti se že loteva nemir: pašna sezona se približuje, pa še vedno nimajo pastirja. Na časopisne oglase se javljajo ljudje, ki nimajo pojma, kako se streže kravam, moške, ki vedno navijajo v žepu ploščato steklenico »kacije sline«, pa brezposelni, ki so že prišli navzrak iz zakonoma...

»Dobri pastirji, ki so bili vajeni skromnega življenja in so pametno ravnali z živino, so pomrli. Med mladimi za to sezonsko delo ni velikega zanimanja, ker v času (študijskih) počitnic lahko dobijo boljšo zaposlitev. Danes je dobrega pastirja tako težko najti, kot, denimo, šivanko v kupu sena. Kar srečno roko moramo imeti, da med pijanci, goljufi, tatiči in ostalimi ničvrednejši najdemo poštenega pastirja, ki zna še kaj drugega kot le zavpiti nad živino in zgrabiti za kol,« nam je že pred časom pripovedoval

ALOJZ PEKOVEC, KMET IZ STARE FUŽINE V BOHINJU. »Če je pastir slab, zgubijo kmetje zaupanje v pašo. Živino raje zadržijo doma in jo krmijo v hlevu, temu pa sledi — razočaranje.«

»Le kdo bo še danes šel na Uskovnico in tam delal, po domače povedano, v dreku. Idealizma je konec. Planšar hoče biti zavarovan, zahteva bivalne prostore, kakršne ima gospoda v dolini, in če je oženjen, tudi dodatek za ločeno življenje,« je dejal **IVAN ZUPANC IZ SREDNJE VASI V BOHINJU**, mož, ki je sedem let siraril na Uskovnici, Konjščici in Praprotnici, sedemajst let pa je s konjema in na svojih, tedaj še krepkih plečih nosil hrano in pijačo k Sedmerim triglavskega jezerom, k Staničevi koči in na Kredarico.

Šalo ob stran, toda dejstvo je, da danes lahko pasejo živino le ljudje, ki so šli skozi »pastirsko fakulteto«, ljudje, ki tudi kaj vedo o krmiljenju in o boleznih pri živini.

Selekcijska služba ima zahtevno delo: dedne zasnove izboljšuje na ta način, da iz črede odbere najboljše bike in najboljše krave in jih medsebojno križa. Osnova za kakršenkoli napredek na tem področju je dobro razširjena A kontrola molznic — to je merjenje mlečnosti krav in deleža tolsče v mleku. Na Gorenjskem je v tovrstni kontroli četrtina vseh krav — vsaka med njimi je predlani dala 3493 litrov mleka ali domala 1600 litrov več, kot je bilo sicer gorenjsko povprečje — vendar pa primanjkuje denarja, da bi kontrolo še razširili.

Zajedalci povzročajo precejšnjo gospodarsko škodo

NAJUSTREZNEJŠI UKREP: PRIMERNA ZAŠČITA

Veliki jetrni in vampov metljaj, trakulje, kokcidije, pri mladih živalih pa tudi velika in male gliste povzročajo pri teletih, govedih, jagnjetih, ovčah in pri divjadi veliko gospodarsko škodo.

Približne ocene kažejo, da na Gorenjskem predstavljajo škode tri do pet odstotkov celotne proizvodnje. To pomeni, da zajedalci »požro« vsako 25. kravo in ovco, v posameznih rejah pa celo vsako drugo ali tretjo ovco oziroma vsako peto govedo.

Pristotnost zajedalcev v organizmu se kaže v tem, da živali kljub dobri prehrani rastejo počasi oziroma sploh ne napredujejo. Njihova dlaka postane resasta in motna, brez pravega razloga se pojavlja katar.

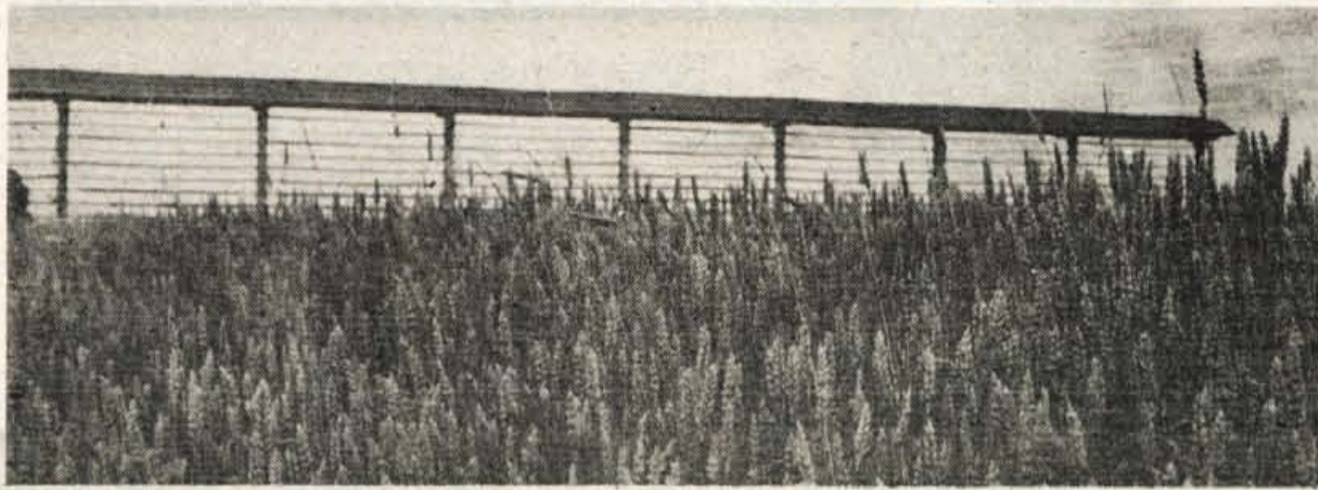
Napredni rejci se zavedajo posledic in dajejo živalim spomladi in jeseni sredstva proti zajedalcem. Reja ovc, ki se pasejo v tropih ali na omejenem prostoru, brez zaščitne propade. Obdržijo se le najodpornейše živali, teh pa

običajno ni več kot ena petina. Pri pregledu poginulih ovc na Gorenjskem so ugotovili, da je 90 odstotkov živali poginilo prav zaradi zajedalcev. Pregled blata 83 goved, telet in ovc (vzorci so vzeli letos) je pokazal, da je bilo 53 živali huje okuženih.

V laboratoriju Živinorejsko veterinarskega zavoda Gorenjske pregledajo blato v njihnih primerih takoj, sicer pa najkasneje v štirih dneh; rezultate pa posredujejo tudi po telefonu. Rejci lahko dobijo vsak delovnik od 6. do 14. ure v zavodu tudi zdravila proti zajedalcem; pri tem pa opozarjamo, da je po uporabi zdravila mleko neuporabno 48 ur, meso pa celo 15 dni. Jože Rode, dipl. veterinar

VSI SADOVI BODOČNOSTI SO V DANAŠNJI SETVI

Kdo kroji setvene načrte CENE, KOLOBAR IN DRUŽBENE POTREBE

Kako »krmariti« med družbenimi potrebami po hrani in družbenimi zahtevami po uspešnem gospodarjenju — to je vprašanje, ki se zastavlja tudi ob letošnji setvi. Pšenica je sicer že v zemlji, toda verjamemo pridelovalcem, da so dolgo premišljevali, koliko bi je posejali, ker jim je po lanski žetvi, potem ko so plačali vse račune, le malo (ali nič) ostalo v blagajni. Vsi v Kmetijsko živilskem kombinatu Gorenjske je bilo tako! In nasprotno: kmetje iz Žabnice, Bitenj, Vokla, Vogelj, s cerkljanskega območja, z okolice Škofje Loke in tudi od drugod bodo letos posadili še več krompirja kot lani, ker jim je krompir, še posebej če so ga prodali mimo zadruga, dal več zaslužka kot živina.

Kdo torej kroji setvene načrte? Naravne zakonitosti, čeprav je treba priznati, da so ponekod setveni kolobar zaradi roparskega izkoriščanja njih že precej zanemarili. Drugič: donosnost pridelovanja in z njo povezane cene kmetijskih pridelkov. Šele na tretjem mestu so družbene potrebe po hrani: v Kmetijsko živilskem kombinatu odkrito priznajo, da bi sejali manj pšenice, če jih k temu ne bi obvezoval samoupravni sporazum in odločitev slovenske vlade, da je treba čimveč pšenice pridelati na domačih njivah.

merno kislja, osem jih je vsebovalo preveč fosforja in trinajst preveč kalija. Nekatere raziskave so tudi pokazale, da je na slovenskih njivah že zdaj preveč fosforja, z neustreznimi mešanici pa ga samo še dodajamo. Ob

Cenovna razmerja — za razmislek Leta 1980 je kmet za kilogram mladega pitevanega goveda lahko kupil 14,4 kilograma gnojila KAN, lani, upoštevajoč novembrske cene, le še 10,6 kilograma. Podobno je pri mleku: za liter mleka je rejec pred šestimi leti kupil 2,8 kilogramov KAN-a, lani le 1,75 kilograma. Pri krompirju se je razmerje celo izboljšalo: leta 1980 je kmet lahko kupil za kilogram krompirja 0,78 kilograma NPK gnojila, lani nekaj več — 0,82 kilograma.

tem, ko kmetje ne vedo, kaj rabi njihova zemlja in česa ima že preveč, se tudi zadružne nabavne službe pri naročanju gnojil odločajo na pamet in po občutku.

Še več kot prekomernega je nezadostnega gnojenja. Na Gorenjskem lahko najdemo nekaj njiv in travnikov, predvsem v hribovskem območju, kar mor doslej še ni padlo zrnje umetnega gnojila. Poraba gnojil nazadnje: lani ni bila v naši republici za petino manjša kot predlani. Veliko pove tudi primerjava z drugimi državami: v Sloveniji je bila lani poraba rastlinskih hranil na hektar obdelovalne zemlje 115 kilogramov, v Avstriji že pred petimi leti 107 kilogramov, v Italiji 115, na Madžarskem 225, na Češkoslovaškem 251 in na Nizozemskem 329 kilogramov.

VSEBINA IN OBLIKA: HELENA JELOVČAN CVETO ZAPLOTNIK FRANC PERDAN IGOR POKORN

Kmetijska »kemija« pospešuje — in zastruplja

MLEKO S SVINCEM, ZREZKI S PESTICIDI

»Krompir pridelujem le za dom. Njivo dobro pognojim s hlevskim gnojem, posadim gomolje in potem — kar zraste, pač zraste. Umetnih gnojil ne uporabljam, škropiv in drugih kemičnih pripravkov tudi ne. To so sami strupil« je pribil kmet iz Bohinja.

Nesporno je, da ima kmetijska »kemija« dobre in slabe učinke: po eni strani daje in pospešuje (pridelavo hrane in visoke hektarske pridelke), po drugi plati jemlje — in zastruplja. Podatki govorijo, da bi na svetu lahko pridelali vsako leto za tretjino več hrane, če bi povečali uporabo škropiv in drugih zaščitnih sredstev. Svetovno poljedelstvo zgubi vsako leto zaradi plevelov, bolezni, škodljivcev (torej zavoljo nezadostnega škropljenja) 33 odstotkov pridelka krompirja, 48 odstotkov sladkorne pese, 24 odstotkov pšenice... Podobno je pri nas: hektarski pridelki bi bili v povprečju še precej višji, če bi v kmetijstvu še izdatneje uporabljali kemične in druge pripravke.

V Jugoslaviji se je samo v zadnjih petih letih poraba zaščitnih sredstev podvojila. V svetu danes porabijo de-

setkrat več pesticidov in herbicidov, kot so jih leta 1945, izbira kemičnih pripravkov pa se je v tem obdobju 24-kratno povečala.

»Ekološko osveščeni občani že leta zgroženi prebiramo poročila o tonah različnih vrst porabljenih strupov pri nas,« je v časopis za slovenske kmetovalce zapisala Alenka Bizjak. »V Jugoslaviji porabimo na leto več kot 50 tisoč vagonov pesticidov, kar pomeni sto kompozicij po 500 vagonov... Danes se opravičeno sprašujemo, ali bomo preživel. Še ne dolgo tega ponosni, da znamo na hektaru pridelati štirikrat več kot naši dedje, smo se — upajmo, da še pravočasno — zavedli, da ni napredek, če zaradi štirikrat boljše letine, ki je posledica uporabe rudninskih gnojil, umirajo tla, v vodo pa vdirajo nitrati, težke kovine in druge strupene snovi.«

Republiška veterinarska inšpekcija je dolgo skrivala pred javnostjo, da mleko od krav, ki se pasejo na travnikih ob avtomobilski cesti, vsebuje tudi svinec. Strokovnjaki agronomске fakultete v Beogradu so analizirali okoli dva tisoč vzorcev različnih živil (vzeli so jih v 23 mestih v državi) in ugotovili, da je več kot 82 odstotkov vseh vzorcev vsebovalo določene količine pesticidov. Na avstrijskem Koroškem so dognali, da večina prirejena svinjskega mesa vsebuje preveč zdravju škodljivih antibiotikov in hormonov...

Ob dveh obrazih, ki jih kaže kmetijska »kemija«, so tudi kmetijski pospeševalci v težavnem položaju — kako svetovati kmetom. In tudi novinarji — kako zavihteti pero: za izdatno uporabo umetnih gnojil in škropiv ali zoper nje?!

Kmetje, beseda je vaša!

VARČEVANJE V SVOJO ŠKODO

Vsi sadovi bodočnosti so v današnji setvi, pravi kitajski pregovor, ki velja brez izjem — tudi za Gorenjsko. Pomlad je tu in kmetje hitijo z deli na poljih in travnikih.

Gnojimo, ne da bi vedeli, kakšna hranila potrebuje zemlja

PROČ VRŽENI MILIJONI

Umetna gnojila so draga, neizmerno draga (mešanici KAN in UREA sta se od oktobra 1978 do januarja letos podražili štirinajstkratno), pa kljub temu jih kmetje — ne vsi, da se razumemo — trosijo na pamet. Varčujejo pri analizah zemlje, medtem ko z gnojili mečejo proč milijone.

V Sloveniji naredijo vsako leto le devet tisoč analiz zemlje, morali pa bi jih vsaj desetkrat toliko, da bi vsepovsod kmetje vedeli, kaj zemlji manjka in česa ima že preveč. Kmetje, žal, varčujejo na nepravem koncu, pri analizah, ki v kranjski občini stanejo le nekaj več kot devetsto dinarjev (kmetje prispevajo le tri desetine),

medtem ko so pri gnojenju nekateri celo preveč radodarni — misleč, da je pridelek edinole odvisen od količine porabljenih umetnih gnojil. Analize kažejo to, kar smo doslej že večkrat poudarjali — nestrokovno, nezadostno ali prekomerno gnojenje. Od 22 vzorcev zemlje, vzeti na Praprotni Polici pri Cerkljah, sta bila le dva pri-

● IVAN JANHAR IZ LAHOVČ: »Posadili bomo poldrug hektar krompirja, prav toliko tudi koruze za siliranje. Pšenice smo posejali le toliko, da jo bomo imeli za peko domačega kruha, razen tega redimo še 22 glav živine in 16 tisoč piščancev. Kmetje smo spomladi pred težko odločitvijo: tehtamo, ali bi posadili več krompirja ali več koruze, ker ne vemo, kako se bodo gibale odkupne cene, kako bo s prodajo. Včasih se bolj splača pridelovati krompir, spet drugič je več zaslužka pri živini. Problem so tudi cenovna neskladja: reprodukcijski materiali se dražijo hitreje kot pridelki.

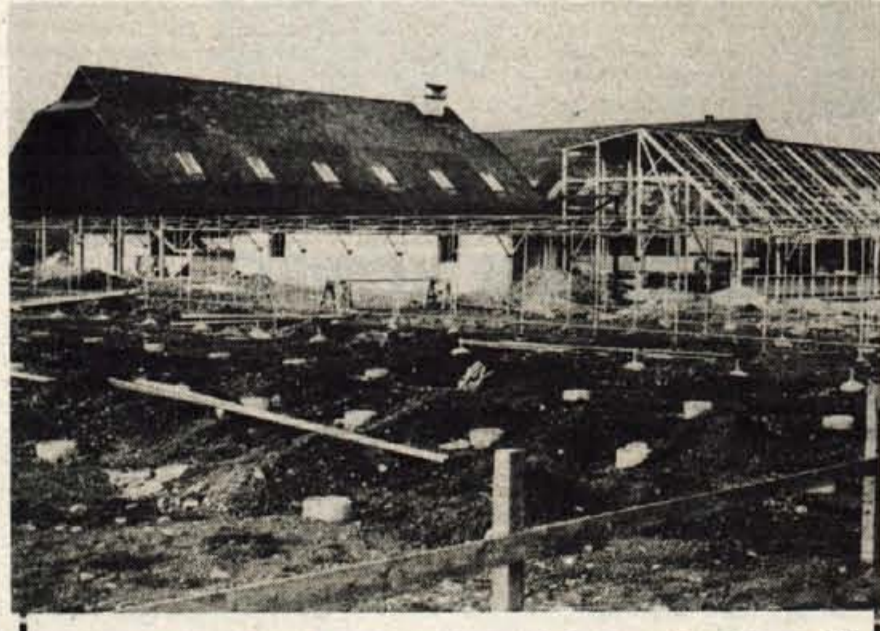
● LEOPOLD PFAIFAR IZ SEBENJ: »Gnojila smo preskrbeli že pred novim letom, škropiv je ostalo nekaj še od lani. Mislim, da tudi s semeni ne bo težav. Pridelujemo pšenico, koruzo za siliranje, krompir, zelenjavo in redimo 12 glav živine. Pri gnojenju se res ne splača varčevati: brez njih bi pridelali krme le za pet ali šest govedi.«

● LOJZE KALINŠEK S SPODNJEGA BRNIKA: »Kdor varčuje pri gnojenju, škropivih in semenih, ta varčuje v svojo škodo ne glede na to, koliko stanejo. V šoli so nas učili, da so gorenjske podnebne in talne razmere najugodnejše za pridelovanje krompirja in krme za živino, zato res ne razumem, zakaj nas »posiljujejo« s pšenico. Na Gorenjskem bi morali biti pšenice le toliko, kot zahteva setveni kolobar — in nič več! Letos bomo posadili okrog tri hektare krompirja, predvsem semenskega, 2,5 hektara koruze za siliranje, pšenico sejemo le vsako drugo leto. Semenski krompir je za kmete dokaj vabljev, ker daje več zaslužka, vendar je pridelovanje zelo zahtevno.«

● TONE ORANIČ IZ KRIŽEV: »Umetna gnojila je preskrbela zadruga, večino semena za zelenjavo smo nabavili v ljubljanski Semenarni, semenski krompir smo dobili v Šenčurju in pri kmetih. Najbolj se splača saditi krompir. Pri zelenjavi je veliko ročne dela, gajbice so drage in še s prodajo je več težav. Najslabši je zaslužek pri rejki bikov in tudi z mlekom ni dosti boljše. Je že tako: če delavec nima denarja, ga tudi kmet nima.«

V minulem petletnem obdobju naložbena dejavnost v kmetijstvu ni bila posebno živahna. KŽK Gorenjske je v Hrstjah povečal in obnovil hleve, na Bledu zgradil nov hlev za molznice, sedaj pa gradi v Šenčurju center za hitro razmnoževanje semenskega krompirja (na sliki), v katerem bodo pridelovali »brezvirusni sadilni material« v nadzorovanih pogojih, brez možnosti vpliva škodljivcev in okužb. »Srce« centra bo 360 kvadratnih metrov velik rastlinjak, pokrit s tako gosto mrežo, da skoznjo ne bodo mogle uš, raznašalke virusov. V tem petletnem obdobju načrtujejo na Gorenjskem še izgradnjo pitališča goved in hladilnice na Trati pri Škofji Loki, veterinarsko-higienski objekt na Kokrici, skladišče semenskega krompirja v Šenčurju, ureditev več zbiralnic mleka in skladišč za reprodukcijski material, obnovo nekaterih farm in izboljševanje kmetijskih zemljišč.